

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๐
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
ณ ตึกรัฐสภา

5

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด ๒๓๖ คน

10

(เนื่องจาก ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตีตราชการ นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง จึงปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้มีสมาชิกเข้าชื่อร่วมประชุมจำนวน ๑๗๕ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
วันนี้มีเรื่องที่ผมจะแจ้งให้ที่ประชุมรับทราบดังนี้ครับ

20

๑.๑ รับทราบรายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

25

30

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม
5 ๒๕๖๐ รับทราบรายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามที่สำนักงบประมาณเสนอ

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกแล้ว
(ที่ประชุมรับทราบ)

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ๑.๒ รับทราบผลการดำเนินการของ
คณะรัฐมนตรีตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดทำ
ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.

15

20

25

30

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ รับทราบผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกแล้ว
(ที่ประชุมรับทราบ)

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : นอกจากนี้มีเรื่องที่ผมจะแจ้งให้ที่ประชุม ได้รับทราบ ซึ่งไม่ปรากฏอยู่ในระเบียบวาระการประชุม ได้แก่

๑.๓ ด้วยพลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

15 หมายเลขประจำตัว ๐๐๖ ได้มีหนังสือขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ดังนั้นสมาชิกภาพของ พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล จึงสิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๑๑ (๓) ประกอบกับมาตรา ๒๖๓ ทั้งนี้ให้มีผล ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

๑.๔ ด้วยหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษา

20 ความสงบแห่งชาติ ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้ออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษา ความสงบแห่งชาติที่ ๕๐/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ (ให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองแห่งชาติดำรงตำแหน่งต่อไป)

25

30

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมได้รับทราบ
5 (ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ต่อไปจะเป็นระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงาน
การประชุม วันนี้ผมมีรายงานการประชุมที่จะเสนอให้ที่ประชุมได้พิจารณารับรองจำนวน ๒ ครั้ง
ได้แก่

10 รับรองรายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๔๖/๒๕๖๐ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และ
ครั้งที่ ๔๗/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐
รายงานการประชุมทั้ง ๒ ฉบับได้วางให้ท่านสมาชิกได้จัดวางไว้ให้สมาชิกตรวจสอบ
ก่อนแล้ว ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ไม่ทราบจะมีสมาชิกท่านใดขอแก้ไข
15 รายงานการประชุมทั้ง ๒ ครั้งดังกล่าวหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มี ถ้อยว่าที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม
ทั้ง ๒ ครั้งดังกล่าว

20 ต่อไปจะเป็นการพิจารณาเรื่องด่วน
เรื่องด่วนที่ ๑ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

25

30

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณานั้น

บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้นำเสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๑๑๘ รายละเอียดของรายงานปรากฏตามเอกสารที่แจกให้ท่านสมาชิกแล้วนะครับ

(คณะกรรมการวิสามัญเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : คณะกรรมการประจำที่เรียบร้อยแล้วนะครับ

15 เชิญ พลเอก อู๊ด เบื้องบน ในฐานะประธานคณะกรรมการวิสามัญแถลงรายงาน เชิญครับ

พลเอก อู๊ด เบื้องบน (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) : กราบเรียน ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทุกท่านครับ กระผม พลเอก อู๊ด เบื้องบน ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ขอกราบเรียนต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

20 ดังนี้

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญคณะหนึ่งเพื่อพิจารณามีกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนั้น

25

30

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
สรุปได้ดังนี้

- 5 ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีจำนวน ๔ มาตรา และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่ง
ท้ายพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญไม่มีการแก้ไข ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มี
กรรมาธิการวิสามัญสงวนความเห็น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
สงวนคำแปรญัตติ ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้นำเอกสารสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- 10 มาประกอบพิจารณาพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องแล้ว คณะกรรมาธิการ
มีข้อสังเกตที่เพิ่มขึ้น รายละเอียดปรากฏตามรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญที่ได้นำเรียนต่อ
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทุกท่านแล้ว ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ท่านประธาน

- 15 คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ได้แถลงรายงานต่อที่ประชุมแล้วนะครับ ตามรายงานของคณะกรรมาธิการสรุปได้ว่าการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้นำรายงานการรับฟังความคิดเห็นของ
ผู้เกี่ยวข้องและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งการเปิดเผยต่อ
พี่น้องประชาชนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๗ วรรคสองมาประกอบการพิจารณา
- 20 ทุกขั้นตอนด้วยแล้วนะครับ และจากรายงานของท่านประธานคณะกรรมาธิการร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้มีทั้งหมด ๔ มาตรา และมีบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหารแนบท้าย
ร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งคณะกรรมาธิการไม่มีการแก้ไข ไม่มีกรรมาธิการสงวนความเห็นและไม่มี
สมาชิกสงวนคำแปรญัตติ การพิจารณาในระเบียบวาระที่ ๒ ผมจะเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ
และพิจารณาเรียงลำดับมาตราไปจนกว่าจะจบร่างนะครับ เชิญเลขาธิการดำเนินการครับ

- 25 นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “ร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มี
การแก้ไข มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหาร
ไม่มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เลขานุการได้เสนอรายละเอียดของร่าง
- 5 เรียงลำดับมาตราต่อที่ประชุมแล้วนะครับ ต่อไปผมจะให้ที่ประชุมได้พิจารณาเป็นการสรุปทั้งร่าง อีกครั้งหนึ่งนะครับว่า ที่ประชุมจะขอแก้ไขถ้อยคำที่ขัดหรือแย้งกันอยู่หรือไม่ มีสมาชิกท่านใด จะเสนอแก้ไขถ้อยคำที่มาตราใดมีหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
- 10 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ถ้าไม่มีเป็นอันจบการพิจารณา ในวาระที่ ๒ ต่อไปผมจะขอมติจากท่านสมาชิกในวาระที่ ๓ ว่าที่ประชุมจะเห็นสมควรให้ ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นกฎหมายได้หรือไม่ ก่อนขอมติผมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนครับ ขอเชิญ
- ท่านสมาชิกแสดงตนครับ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเพียง ๔ มาตรา กรรมาธิการไม่มี
- 15 การแก้ไข การพิจารณาในวาระที่ ๒ จึงรวดเร็วครับ เชิญท่านสมาชิกแสดงตนครับ ขณะนี้ เป็นขั้นตอนการตรวจสอบองค์ประชุมก่อนลงมติวาระที่ ๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเป็นร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขพระราชบัญญัติเดิม
- ฉบับปี ๒๕๒๑ มีทั้งหมด ๔ มาตรา การพิจารณาในชั้นกรรมาธิการ คณะกรรมาธิการไม่มีการแก้ไข
- 20 ไม่มีกรรมาธิการสงวนความเห็นและไม่มีสมาชิกผู้ใดสงวนคำแปรญัตติ ขณะนี้เป็นขั้นตอนที่ผม จะขอมติจากที่ประชุมในวาระที่ ๓ ว่าที่ประชุมแห่งนี้จะเห็นสมควรให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นกฎหมายได้หรือไม่ เชิญท่านสมาชิกแสดงตนครับ
- มีท่านใดยังไม่แสดงตนหรือไม่ครับ ขอทราบองค์ประชุมครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๙๔ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุมขณะนี้ ๑๙๔ ท่าน ครบเป็น
5 องค์ประชุม

ต่อไปผมจะขอติจากที่ประชุมในวาระที่ ๓ สมาชิกท่านใดเห็นสมควรให้
ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นกฎหมายได้
ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ท่านใดเห็นว่ายังไม่สมควรให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย
ต้องการงดออกเสียงกดปุ่ม งดออกเสียง เชิญลงคะแนนครับ เป็นการลงมติวาระ ๓ นะครับ
10 ท่านใดยังไม่ได้ลงมติเชิญเลยครับ เชิญครับ ท่านพลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง มีเหตุขัดข้อง
อะไร เชิญครับ

พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง : กราบเรียนท่านประธานครับ
พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง หมายเลข ๒๑๓ บัตรมีปัญหาครับ ผมขออนุญาตเห็นด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนนหรือไม่ครับ
15 ทุกท่านลงคะแนนแล้ว ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ผลการลงคะแนนนะครับ จำนวนองค์ประชุม
20 ๑๙๖ ท่าน บวกท่านพลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง อีก ๑ เป็น ๑๙๗ มติที่ประชุมเห็นด้วย
๑๙๒ บวก ๑ เป็น ๑๙๓ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นสมควรให้
ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นกฎหมายได้
ท่านสมาชิกครับ โดยที่คณะกรรมการมีข้อสังเกตบางประการ ปราบฎรายละเอียดตามข้อสังเกต
ข้อ ๗.๑ และข้อสังเกต ๗.๒ ท่านสมาชิกท่านใดจะมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่กับข้อสังเกตของ
25 คณะกรรมการ มีหรือไม่ครับ ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ เชิญครับ

นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายวัลลภ
ตั้งคณานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญคณะ
มี ๒ ข้อด้วยกัน ผมขออนุญาตสอบถามเพื่อความชัดเจนหลังจากที่ข้อสังเกตผ่านสภาไปแล้ว
รูปแบบในรายละเอียดจะเป็นเช่นไร

ในข้อ ๗.๑ ตอนท้ายบอกว่า การเข้าสู่ตำแหน่งจะต้องมีหลักเกณฑ์และมีมาตรฐาน โดยทั่วไปสอดคล้องกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและคณะกรรมการประเมินผลงาน

5 จึงควรให้ความสำคัญกับกระบวนการ เน้นว่ากระบวนการได้มาซึ่งผลงานทางวิชาการ ตอนท้าย เขียนว่า “โดยคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ” ประเด็น ๗.๑ ขอความชัดเจนหน่อย ว่ากระบวนการได้มาซึ่งผลงานทางวิชาการที่คำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการนั้น

หมายถึงเฉพาะการลอกผลงานทางวิชาการเท่านั้นใช่หรือไม่ การจ้างคนอื่นทำให้ครอบคลุมหรือไม่

10 อย่างเป็นต้น อันนี้เป็นประเด็นที่ ๑ ที่ต้องการความชัดเจน เพราะเดี๋ยวต้องบันทึกไว้ในรายงาน การประชุม

ข้อ ๗.๒ เข้าใจว่าที่ประชุมสภาแห่งนี้พูดกันค่อนข้างมากกว่าหลักเกณฑ์และวิธีการ

เข้าสู่ตำแหน่งวิทยฐานะและเลื่อนลำดับให้อิงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(สพฐ.) บ้าง อิงของสถาบันอุดมศึกษาบ้าง ให้อิงสิ่งเหล่านั้น ซึ่งเข้าใจว่าข้อ ๗.๒ พยายามที่จะเขียน

15 ตามนั้น ที่นี้พอจะพยายามเขียนตามนั้นผมก็คิดว่า การเข้าสู่ตำแหน่งและการได้มาซึ่งการเลื่อนระดับ ต่าง ๆ ในข้อสังเกตเขียนไว้ ๕ เรื่องด้วยกัน

เรื่องที่ ๑ ให้คำนึงถึงคุณวุฒิการศึกษา

เรื่องที่ ๒ คำนึงถึงอายุทางราชการ

เรื่องที่ ๓ คำนึงถึงภาระงานว่ารับมากน้อยเพียงใด

เรื่องที่ ๔ คำนึงถึงประสบการณ์ และ

20 เรื่องสุดท้าย คำนึงถึงความเชี่ยวชาญ

ทั้ง ๕ เรื่องเอามาเป็นหลักเกณฑ์ในการประกอบการพิจารณา คำถาม

คือว่าทั้ง ๕ เรื่องนี้ถ้าเทียบเคียงกับของอุดมศึกษาในระดับปริญญาขึ้นไป กับเทียบเคียงของ

กระทรวงศึกษาธิการระดับครูที่สอนหนังสือทั่วไป ทั้ง ๕ เกณฑ์นี้แตกต่างจากฐานเหล่านั้นหรือไม่

คือที่ถามเช่นนี้เพราะว่าถ้าเขียนเกินไปก็จะมีปัญหา ถ้าเขียนน้อยไปก็จะมีปัญหาเหมือนกัน

25 ก็จึงถามเพื่อความชัดเจน ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญคณะกรรมการธิการครับ ท่านใดจะเป็น

คนชี้แจง คุณหมอมภิรมย์ กมลรัตน์กุล เชิญครับ

ศาสตราจารย์กิตติคุณภริมย์ กมลรัตน์กุล (รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่หนึ่ง) : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพครับ ผมขออนุญาตชี้แจง
5 ในข้อ ๗.๑ ที่ท่านอาจารย์หยุด ขอภัยที่เอ่ยนาม ถามว่าในเรื่องเกี่ยวกับจริยธรรม
และจรรยาบรรณนั้นครอบคลุมเฉพาะเรื่องของการลอกเลียนผลงานผู้อื่นหรือเปล่า ในเรื่องนี้
คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วครอบคลุมหลายอย่าง เช่น เรื่องของการจ้างไปทำผลงานวิชาการ
หรือสัปดาห์ ในการแจ้งสัปดาห์การทำผลงานวิชาการ เพราะฉะนั้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเกี่ยวข้องกับ
กับเรื่องของจรรยาบรรณและจริยธรรมทางวิชาการทั้งสิ้น ขอขอบคุณครับ

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ พอใจไหมครับ
นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ : ข้อที่ ๑ พอใจ ข้อที่ ๒ ยังไม่ตอบ ขอขอบคุณครับ
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านใดจะตอบข้อ ๗.๒ ท่านกรรมการ
15 เชิญครับ

พันเอก เจนวิทย์ เต็ดแก้ว (กรรมการวิสามัญ) : กระผม พันเอก เจนวิทย์
เต็ดแก้ว กรรมการวิสามัญ ขออนุญาตตอบคำถามท่านสมาชิกครับ ในคำถามที่ ๒ ซึ่งเป็นเรื่อง
เกี่ยวกับการเข้าสู่ตำแหน่งวิทยฐานะ ซึ่งได้มีการกำหนดโดยให้นำเรื่องคุณวุฒิการศึกษา อายุราชการ
ภาระงาน ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญมาเป็นหลักเกณฑ์ในการประกอบการพิจารณา
20 ในทั้ง ๕ หัวข้อนี้ก็ได้มีการเทียบเคียงมาจากหลักเกณฑ์ของข้าราชการครู ซึ่งมีการกำหนด
ลดหลั่นกันในเรื่องของคุณวุฒิการศึกษา แล้วก็ประสบการณ์สอนที่หากมีคุณวุฒิการศึกษา
หรือมีประสบการณ์สอนก็จะมีสิทธิขอรับการประเมินเข้าสู่ระดับวิทยฐานะในหัวระยะเวลาที่
แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นในรายละเอียดทั้ง ๕ ประเด็นนี้กระทรวงกลาโหมก็จะได้นำไปกำหนด
เป็นข้อบังคับในส่วนของการเข้าสู่ตำแหน่งวิทยฐานะของข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน
25 โดยหลักเกณฑ์นี้ก็จะมีการเทียบเคียงให้อยู่ในมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งก็ได้มีการปรึกษาหารือ
แล้วก็ร่วมกันกำหนดกับคณะกรรมการข้าราชการครูเรียบร้อยแล้วครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ มีอะไรเพิ่มเติม
ไหมครับ

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ : ขอบพระคุณครับ ชี้แจงชัดเจนครับท่านประธาน
ไม่ติดใจครับ

- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่ติดใจ นายแพทย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ
เชิญครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ : กราบเรียน

ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม นายแพทย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ

- 10 จะเรียนสอบถามนิดเดียวครับ เพราะว่าเราได้คุยกันไว้แล้ว แต่ไม่แน่ใจว่าบันทึกไว้ครบถ้วน
ในข้อสังเกตหรือไม่ ก็คือในข้อสังเกตข้อ ๗.๒ ที่บอกว่าเรื่องวิทยฐานะ เหตุที่เราพูดถึงวิทยฐานะแยก
จากตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ผศ.) รองศาสตราจารย์ (รศ.) และศาสตราจารย์
(ศ.) เนื่องจากว่าในกฎหมายเก่าที่ว่าด้วยเรื่องตำแหน่งเหล่านั้นได้พูดถึงการยึดโยงกับมาตรฐาน
ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ก็คือ กพอ. ไว้แล้ว

- 15 แต่พอของวิทยฐานะเนื่องจากไม่ได้มีระบุไว้ ผมก็เลยคิดว่าอาจจะมีความจำเป็นที่ข้อ ๗.๒ ที่เขียนไว้
ทั้งหมดผมเห็นด้วย แต่น่าจะเขียนให้ชัดอีกนิดหนึ่งว่า “ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงมาตรฐานของ
กระทรวงศึกษาธิการ” ด้วย ผมคิดว่าข้อความจะสมบูรณ์ เหตุที่เป็นอย่างนั้นเพราะว่าในตำแหน่ง
ของโรงเรียนนายร้อยทั้ง ๓ เหล่าทัพได้มีการเขียนเอาไว้อยู่ในกฎหมายเดิมอยู่แล้วว่าให้คำนึงถึง
เกณฑ์ของ กพอ. คือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา แต่ในเรื่องของ
20 วิทยฐานะผมเข้าใจว่าไม่มี เมื่อไม่มีข้อสังเกตถ้าเขียนข้อ ๗.๒ เพิ่มว่า “โดยคำนึงถึงมาตรฐานของ
กระทรวงศึกษาธิการ” ก็น่าจะทำให้ชัดเจนขึ้นครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : คณะกรรมาธิการมีอะไรจะเพิ่มเติมไหมครับ

พันเอก เจนวิทย์ เต็ดแก้ว (กรรมาธิการวิสามัญ) : ผม พันเอก เจนวิทย์

- 25 เต็ดแก้ว กรรมาธิการวิสามัญ ขออนุญาตเรียนตอบคำถามท่านสมาชิกครับ ในส่วนของการกำหนด
ว่าจะต้องมีมาตรฐานเทียบเคียง ผมขออนุญาตแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ในส่วนของตำแหน่งวิชาการ
เนื่องจากข้อบังคับซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองของพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในตัวข้อบังคับเราเพียงแต่
กำหนดว่าจะต้องมีมาตรฐานเทียบเคียงได้กับที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด -----

๑๒

สนช. ๖๖

นิมิตดา ๔/๑

ส่วนรายละเอียดนั้นเราจะให้แต่ละสถาบันเป็นคนไปกำหนดให้สอดคล้องกัน อันนี้เป็นรูปแบบของ
ข้อบังคับในส่วนของตำแหน่งวิชาการ ส่วนการเข้าสู่ตำแหน่งประเภทวิทยฐานะนั้นในข้อบังคับ

- 5 ของกระทรวงกลาโหมจะลงรายละเอียดไปเลย โดยไม่ได้มอบหมายให้ทางเหล่าทัพหรือว่าทาง
โรงเรียนแต่ละโรงเรียนเป็นผู้กำหนด จะเป็นข้อบังคับที่เป็นรายละเอียดกลางของกระทรวงกลาโหม
เพราะฉะนั้นการที่จะถือว่ามีมาตรฐานเดียวกับตำแหน่งวิทยฐานะ ในข้อบังคับของวิทยฐานะจะลง
รายละเอียดไว้ทั้งหมดครับ เพราะฉะนั้นก็เลยไม่ได้เขียนข้อความเหล่านี้ไว้ในข้อบังคับของ
กระทรวงกลาโหมครับ

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญนายแพทย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ : เรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติที่เคารพ กระผม นายแพทย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ ประเด็นที่ท่านชี้แจงถูกต้องครับ
เพราะถูกต้องนี้ผมถึงเสนอว่าข้อสังเกตจึงต้องเขียนคำเพิ่ม คือในข้อ ๗.๑ นี้เราว่าด้วยกลุ่มของ
15 ข้าราชการทหารที่เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการในระดับอุดมศึกษา ซึ่งอันนี้ผมไม่ตั้งใจ เพราะว่า
ในวาระที่ ๑ ผมได้ศึกษาเอกสารทั้งหมดแล้วเป็นอย่างที่ท่านชี้แจง ก็คือได้เขียนให้มีการคำนึงถึง
เกณฑ์มาตรฐานเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการของข้อ ๗.๑ โดยยึดหลักของสถาบันอุดมศึกษาตามคำสั่ง
ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่เรียกว่า กพอ. ด้วยความที่ข้อบังคับ
ของทางฝ่ายทหารเขียนเรื่องนี้ไว้แล้วในกลุ่มที่ ๑ ในข้อสังเกตจึงไม่จำเป็นต้องเขียนอีกนะครับ
20 แต่พอข้อ ๗.๒ ตอนที่เราอภิปรายกันในวาระที่ ๑ ในรายละเอียดที่มาประกอบ เรื่องวิทยฐานะของ
ข้าราชการทหารที่ไม่ได้เข้าสู่ตำแหน่งระดับอุดมศึกษา แต่เป็นระดับครูที่เทียบเท่ากับครูของ
สพฐ. ตรงนี้ไม่ได้เขียนถ้อยคำคำว่า “ให้คำนึงถึงมาตรฐานของฝั่งกระทรวงศึกษาธิการ” ขาดตรงนี้
ไป ผมอภิปรายในวาระที่ ๑ เองครับ เพราะฉะนั้นเมื่อมาถึงตรงนี้เวลาเราเขียนข้อสังเกตจึงควรจะ
ปรากฏถ้อยคำนี้เพื่อให้ผู้ที่เป็นดำเนินการจะได้ยึดโยง ทางกรมการเรือนอยู่แล้วว่าจะอยาก
25 คำนึงถึงมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการอยู่ด้วย ท่านตั้งใจจะคำนึงถึงอยู่แล้ว เพียงแต่ว่า
ผมจะเรียนว่ากลุ่มที่ข้อ ๗.๑ ไม่ต้องเขียนครับ เพราะเขาเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรอยู่แล้วว่า
ให้คำนึงถึง แต่ข้อ ๗.๒ ยังไม่มีครับ จึงควรจะเขียนในสังเกตว่าให้คำนึงถึงด้วยครับ

๑๓

สนช. ๖๖

นิมิตดา ๔/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : กรรมาธิการเพิ่มเติมได้ไหมครับ

5 พลเอก อู้ด เบื้องบน (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) : ขออนุญาตครับ
ผม พลเอก อู้ด เบื้องบน ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ขอเรียนให้ทราบว่าในข้อ ๗.๒
เราเน้นหนักไปยังกลุ่มของข้าราชการชั้นประทวน คือข้าราชการทหารแบ่งเป็น ๒ อย่างก็คือ
ข้าราชการสัญญาบัตรกับข้าราชการชั้นประทวน ในกรณีที่คุณหมอเฉลิมชัยจะขอให้เพิ่มไม่มีปัญหา
เพิ่มให้ได้ครับ

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวท่านไปปรับปรุงถ้อยคำนะครับ มีประเด็น
อย่างอื่นอีกหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถิ่นที่ประชุมเห็นชอบโดย
คณะกรรมการรับจะไปปรับถ้อยคำในข้อสังเกตข้อ ๗.๒ ตามที่นายแพทย์เฉลิมชัยได้ให้ข้อสังเกต
เพิ่มเติม เป็นอันจบการพิจารณาเรื่องด่วนที่ ๑

20 ต่อไปจะเป็นการพิจารณาเรื่องด่วนที่ ๒ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
เสร็จเรียบร้อยแล้ว

25

30

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

5 สืบเนื่องจากมติที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๙/๒๕๖๐ ซึ่งประชุมเมื่อ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณานั้น

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

10 เสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้นำเสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามข้อบังคับ การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๑๑๘ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่จัดวางให้กับ ท่านสมาชิกแล้วนะครับ ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการวิสามัญเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

15 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : คณะกรรมการประจำที่เรียบร้อยแล้วนะครับ ขอเชิญประธานคณะกรรมการแถลงรายงานต่อที่ประชุม เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :

กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ

ทุกท่าน กระผม ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา

20 ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ.

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๙/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘

กันยายน ๒๕๖๐ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพิจารณา

ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้เสนอไว้พิจารณา โดยตั้ง

คณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๒ คนเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติ

25 ภายใน ๗ วัน และมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๕๐ วัน นับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติ

ครั้งที่ ๖๔/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้มติให้ขยายเวลาปฏิบัติงาน

ออกไปอีก ๘ วันนั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว สรุปได้ดังนี้

๑. ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและนำมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้ว ดังนี้
- ๑.๑ ได้นำข้อมูลรายงานการรับฟังความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาประกอบการพิจารณา
- ๑.๒ จัดให้มีช่องทางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. และได้เปิดเผยผลการรับฟัง ความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ (website) ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว
๒. ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญปรากฏว่า
- ๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีจำนวน ๘๑ มาตรา คณะกรรมาธิการวิสามัญมีการแก้ไขจำนวน ๔๘ มาตรา และตัดออกจำนวน ๒ มาตรา ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการแก้ไขตามข้อสังเกตของคณะกรรมการตรวจพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วยแล้ว ตามที่ปรากฏในใบแก้ไข รายงานร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ.
- ๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีกรรมาธิการวิสามัญ สงวนความเห็น จำนวน ๕ คน และมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๗ คน ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้ชี้แจงและผู้แปรญัตติพอใจในการแก้ไขของคณะกรรมการ จำนวน ๒ คน คงเหลือเพียงสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๗ คน
- ๒.๓ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้นอกจาก การแก้ไขเพิ่มเติมข้างต้นแล้ว คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ขึ้นใหม่ จำนวน ๔ มาตรา คือมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๔๑/๑ มาตรา ๖๙/๑ และมาตรา ๗๑/๑ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวขึ้นใหม่นั้น เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีความครบถ้วนสมบูรณ์และสามารถอุดช่องว่างของกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต รายละเอียด

- ปรากฏตามรายงานของคณะกรรมการวิสามัญที่ได้นำเรียนเสนอสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ทุกท่านแล้ว จึงกราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
5 ที่เคารพทุกท่านได้โปรดพิจารณารายงานของคณะกรรมการวิสามัญด้วย ขอขอบคุณครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ตามรายงานของ
คณะกรรมการสรุปว่าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา
ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ฉบับนี้ คณะกรรมการได้นำรายงานการรับฟังความเห็นของ
10 ผู้เกี่ยวข้องรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายฉบับนี้ที่อาจเกิดขึ้น -----

- รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนมาประกอบการพิจารณาทุกชั้นตอนนะครับ และยังได้นำ
 รายงานการศึกษาของคณะกรรมการศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 5 ที่ได้ศึกษาล่วงหน้ามาประกอบการพิจารณาด้วยแล้วนะครับ สำหรับผลการพิจารณา
 ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ซึ่งมี
 ทั้งหมด ๘๑ มาตรา คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข จำนวน ๔๙ มาตรา คณะกรรมาธิการ
 เพิ่มความขึ้นมาใหม่ ๔ มาตรา คณะกรรมาธิการตัดความออก ๒ มาตรา มีกรรมาธิการ
 สงวนความเห็น จำนวน ๕ มาตรา มีสมาชิกสงวนคำแปรญัตติ จำนวน ๓ มาตรา ไม่มีข้อสังเกต
 10 ในทำยรายงานของคณะกรรมาธิการ ดังนั้น ผมขอหารือที่ประชุมว่าในการพิจารณาในวาระที่ ๒
 ซึ่งจะต้องพิจารณาเรียงลำดับมาตรานั้น เพื่อให้ที่ประชุมได้เห็นภาพรวมของการแก้ไข เห็นภาพรวม
 ของการสงวนความเห็นและการสงวนคำแปรญัตติ ผมจะพิจารณาเรียงลำดับมาตราที่มีการปรับปรุง
 แก้ไขไปก่อน หลังจากนั้นจึงย้อนมาขอลงมติในมาตราที่มีการแก้ไขในภายหลัง ไม่ทราบที่ประชุม
 มีความเห็นเป็นประการใดครับ
- 15 พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม : ท่านประธานครับ
 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม หรือเปล่าครับ
 พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม : ครับ
 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
 20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีอะไรครับ ท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม
 เชิญครับ
 พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
 พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามที่ท่านประธานได้เสนอแนวทาง
 ในการพิจารณานั้น ผมเรียนว่าตั้งแต่มาตรา ๑ ไปจนถึงมาตรา ๗๕ นั้น ผมไม่ขัดข้อง เมื่อพิจารณา
 25 ไปถึงมาตรา ๗๕ แล้ว ผมขออนุญาตที่จะเสนอความเห็นขอให้ลงมติก่อน เพราะตั้งแต่มาตรา ๗๖
 ขึ้นไป ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลนั้นมีสาระสำคัญที่จำเป็นที่จะต้องให้สมาชิกได้รับฟังคำอภิปราย
 เพื่อประกอบการตัดสินใจ จึงเสนอท่านประธานว่าหลังจากมาตรา ๗๖ ไป ขอให้ลงเป็นรายมาตรา
 ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เดียวถึงมาตรานั้น พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม

5 ท่านเสนออีกทีนะครับ ขณะนี้ถือว่าที่ประชุมไม่ขัดข้องในการพิจารณาไปก่อน แล้วลงมติภายหลัง ส่วนถึงมาตราไหนที่คิดว่าสมควรที่จะหาข้อยุติเพื่อมีความเชื่อมโยงกับมาตราอื่น ท่านสมาชิก หรือประธานที่ประชุมเห็นสมควรก็จะขอลงมติในมาตรานั้น ๆ ไปก่อน ผมจะดำเนินการตามนี้ ขอบพระคุณครับ

ท่านสมาชิกครับ การพิจารณาในวาระที่ ๒ จะเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ

10 และพิจารณาเรียงลำดับมาตราไปจนกว่าจะจบร่าง ตามกระบวนการที่ผมได้หารือที่ประชุมแล้ว และที่ประชุมเห็นชอบด้วยแล้วนะครับ ท่านสมาชิกครับ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาได้รับร่าง จากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งตามบทบัญญัติ

ของรัฐธรรมนูญ สภาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๖๐ วัน ซึ่งจะครบกำหนด ๖๐ วัน

15 ในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ คือวันพรุ่งนี้นะครับ กราบเรียนเป็นข้อมูลให้ที่ประชุมได้รับทราบ ว่าต้องเสร็จภายในวันพรุ่งนี้สำหรับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เชิญเลขาธิการ ดำเนินการครับ

นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “ร่างพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

20 คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ และมาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๓ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข

ไม่มีผู้สงวนความเห็นหรือสงวนคำแปรญัตติ ท่านสมาชิกใช้สิทธิอภิปรายได้ในประเด็นที่

คณะกรรมาธิการแก้ไขนะครับ คือในมาตรา ๓ (๑) (๒) และ (๓) เชิญท่านสมาชิกครับ

25 มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ มาตรา ๓

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ถ้าไม่มี เชิญเลขาธิการดำเนินการ
5 ต่อครับ

นางสาวนภาพรณัฏฐ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔ และมาตรา ๕
ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
10 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๖ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
ไม่มีผู้สงวนความเห็นหรือสงวนคำแปรญัตติ สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมาธิการแก้ไข
เป็นการเพิ่มเติมข้อความเล็กน้อยเท่านั้นเอง คือเรื่องประกาศของศาล มีท่านใดตั้งใจหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
15 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ
นางสาวนภาพรณัฏฐ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “หมวด ๑ ศาล ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๗ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๗ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
ไม่มีผู้สงวนความเห็นหรือสงวนคำแปรญัตติ โดยแก้ไขความในวรรคหนึ่ง เพิ่มความใน (๓/๑)
เพิ่มความใน (๖) ท่านสมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมาธิการแก้ไข ท่านวัลลภ
ตั้งคณานุรักษ์ เชิญครับ

นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์
25 สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในมาตรา ๗ ที่คณะกรรมาธิการได้เพิ่มเติมเป็น (๓/๑) ที่เพิ่มเติม
ถ้อยคำว่า “คดีที่ประชาชนหรือชุมชนฟ้องหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ได้ประโยชน์ตามรัฐธรรมนูญ
หมวด ๕ ว่าด้วยหน้าที่ของรัฐ” “ว่าด้วย” นี้ผมเติมเองนะครับ คือเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐ ที่นี้ผม
ไปเปิดดูรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ ที่เป็นหน้าที่ของรัฐ ตั้งแต่ในมาตรา ๕๑ ถึงมาตรา ๖๓ อ่านแล้ว
ต้องขอบคุณ

- คณะกรรมการการமாகที่เดิม (๓/๑) เข้าไป เพราะใน (๓/๑) เดิมไปเพื่อให้ค้ำประกันว่าหน้าที่ของรัฐ
ตามรัฐธรรมนูญมีหน้าที่มากมายต่อประชาชน แล้วก็พบว่าประสบการณ์ที่ผ่านมา รัฐไม่ค่อยปฏิบัติ
5 ตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นการบัญญัติให้ประชาชนฟ้องได้ก็ถือว่าเป็นคุณ
ต่อประชาชน ต้องขอบคุณ แต่ผมมีคำถามว่าทำไมเอาเฉพาะหมวด ๕ ไม่เอาหมวด ๖ ไปด้วย
หมวด ๖ ของรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับแนวนโยบายของรัฐ แม้จะเป็นแค่แนวนโยบาย แต่หลายข้อ
ก็เป็นเรื่องที่เป็นนโยบายที่รัฐจะต้องพึงกระทำต่อประชาชน แล้วไม่กระทำ ท่านประธานลองตรองดู
ในหมวด ๖ แนวนโยบายของรัฐมีหลายข้อ ยกตัวอย่างเช่น เอาข้อ ๖๗ ก็ได้ที่เป็นเรื่องร้อน ๆ
10 รัฐพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น สมมุติอย่างนั้นะครับ ถ้ารัฐไม่ทำขึ้นมา
ประชาชนจะฟ้องอย่างไร ผมจึงถามว่าเอาเฉพาะหมวด ๕ ซึ่งดีมาก ต้องขอบพระคุณ
แล้วทำไมหมวด ๖ ไม่เอาไปด้วย เป็นคำถาม ขอขอบคุณท่านประธานครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านอื่นครับ เชิญอาจารย์เจริญศักดิ์ ศาลากิจ
15 ครับ

- นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่เคารพครับ กระผม เจริญศักดิ์ ศาลากิจ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลข ๒๒๒
ประเด็นที่ผมขออภิปรายนี้ก็เพื่อที่จะเสริมความ เรียกว่าความเฉียบแหลมของคณะกรรมการ
ที่ได้เดิมมาตรา (๓/๑) ขึ้นมาในมาตรา ๗ ซึ่งคิดว่าจะเป็นช่องทางที่เปิดให้เห็นว่ากระบวนการ
20 ตามมาตรา ๕๑ แห่งรัฐธรรมนูญจะได้รับการยอมรับและมีหลักในการปฏิบัติต่อไปนะครับ
แต่คราวนี้สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะขออนุญาตกราบเรียนก็คือว่า ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
ในส่วนที่ ๒ ท่านจะพูดถึงขั้นตอนในหลาย ๆ เรื่อง บางขั้นตอนก็จะสอดคล้องกับ (๒) (๓)
หรือวงเล็บต่าง ๆ ที่มีอยู่ ผมอภิปรายเช่นนี้ก็เพื่อที่จะสนับสนุนในการเพิ่มเติมข้อความนี้
แต่อยากจะรบกวนท่านไ้ล่วงหน้าเลยนะครับ เพื่อเป็นการพิจารณาไปถึงในส่วนที่ ๒
25 เรื่องการยื่นคำร้อง อยากจะให้ท่านช่วยชี้แจงถึงขั้นตอนอะไรเพิ่มเติม ขอกราบเรียนเพียงเท่านี้
ก่อนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านต่อไปครับ นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์
แล้วจะต่อด้วยท่านมณเฑียร บุญตัน เชิญครับ

๒๑

สนช. ๖๖

จันทร์ตรี ๕/๕

นายเจตน์ ศิรธรานนท์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม

นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านประธานครับ ผมเป็นอีกผู้หนึ่ง
5 ที่ต้องกราบขอขอบคุณทางท่านประธานแล้วก็ตามคณะกรรมการที่ท่านเขียนเพิ่มเติมในมาตรานี้
ที่เพิ่มมาตรา ๓/๑ คือคดีที่ประชาชนหรือชุมชนฟ้องหน่วยงานของรัฐ ซึ่งก็ไปโยงถึงเรื่องหน้าที่
ของรัฐ -----

- ๖/๑

10

15

- อันนี้แหละผมคิดว่าเป็นสิ่งที่ภาคประชาชนรอคอย เพราะว่าในรัฐธรรมนูญเก่า ๆ ที่มีหน้าที่ของรัฐ แต่ว่าทางรัฐก็ปฏิเสธเวลาที่ประชาชนมีปัญหา แล้วทางด้านกระทรวงสาธารณสุขเองในฐานะที่ผม
- 5 รับผิดชอบในคณะกรรมการการสาธารณสุข เราคิดว่าเราเตรียมรับกับปัญหานี้มาตั้งแต่เมื่อ ตอนร่างรัฐธรรมนูญในครั้งแรก ๆ ตอนที่ กรธ. ร่าง แล้วส่งถามความเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผมได้ยกตัวอย่างในร่าง ในมาตรา ๕๕ ซึ่งเกี่ยวกับทางด้านสาธารณสุข ในวรรคท้ายรัฐ
- 10 ต้องพัฒนาการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ร่างเดิมก่อน ที่จะมีร่างสุดท้ายแล้วกลายมาเป็นรัฐธรรมนูญเขาเขียนว่า หน้าที่ของรัฐ รัฐต้องจัดการบริการ
- 15 การสาธารณสุขให้มีคุณภาพ มาตรฐานและประสิทธิภาพ เขาเขียนแค่นั้น ทีนี้เราก็กังวลใจว่า ถ้าเขียนอย่างนั้นแล้วเป็นหน้าที่ของรัฐ เมื่อเป็นหน้าที่ของรัฐ ๆ ต้องจัดให้มี แล้วเมื่อรัฐต้องจัดให้มี การบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ มาตรฐานและประสิทธิภาพ แต่ไม่มีการขยายความ เมื่อเขียนแค่นั้นก็หมายถึงว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่การบริการสาธารณสุขต้องมีทั้ง ๓ คำนี้ แล้วถ้าหากว่าเกิดเหตุขึ้น
- 20 ที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นโรงพยาบาลในระดับโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลประจำ จังหวัดหรือโรงพยาบาลทั่วไปก็ตาม แล้วถ้าเกิดประชาชนได้รับผลกระทบจากการรับบริการจะเกิด อะไรขึ้น เขาฟ้อง เขามีสิทธิที่จะฟ้องศาลรัฐธรรมนูญ อันนี้ยังไม่ได้มีเรื่องที่ว่าคณะกรรมการนี้ ยกร่างและเพิ่มเติมขึ้นมาเขาฟ้อง เพราะฉะนั้นเราก็ทำความเข้าใจที่ กรธ. ก็ต้องขอบคุณ กรธ.
- 25 ที่เขียนว่า รัฐต้องพัฒนาการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่ได้บอกว่ารัฐจะต้องทำให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เพราะว่าถ้าเขียนว่ามีคุณภาพและมาตรฐาน อันนั้นเกิดเหตุเลยทันที เพราะฉะนั้นก็ต้องขอบคุณว่าตรงนี้เราเตรียมไว้แล้ว แต่เมื่อทาง
- คณะกรรมการการชุดนี้เขียนขึ้นมาในเรื่องหมวดหน้าที่ของรัฐครอบคลุมหมดเลย แล้วโดยเฉพาะ
- ครอบคลุมในกฎหมายที่กำลังจะเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภา เพราะเป็นกฎหมายที่ต้องมีตาม
- รัฐธรรมนูญ ในมาตรา ๕๘ มาตรา ๖๒ แล้วก็มาตรา ๖๓ ซึ่งก็อยู่ในหมวดนี้ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นก็จะ
- มีรายละเอียดที่ว่าด้วยหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดให้มี แล้วก็ต้องมีตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นผมคิดว่า
- 30 ก็ต้องขอบคุณทางคณะกรรมการที่ให้รายละเอียดในเรื่องของคดีที่ประชาชนหรือชุมชนฟ้อง
- หน่วยงานของรัฐเรื่องได้รับประโยชน์ตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะครอบคลุม
- ทุกเรื่องที่อยู่ในหน้าที่ของรัฐ ผมมีแต่เพียงถามว่าเป็นของใหม่ เมื่อเป็นของใหม่ ท่านก็มีกรณเขียน
- รายละเอียดขึ้นมาเพิ่มเติม ซึ่งก็คงจะต้องมีการอภิปรายต่อไปว่าในกรณีอย่างมาตรา ๔๔/๑

ขออนุญาตท่านประธานที่พูดไปล่วงหน้า คณะกรรมาธิการที่เขียนเพิ่มขึ้นมาเป็นมาตราใหม่
แล้วก็มีรายละเอียดอีกมากมายให้สอดคล้องกับ มาตรา ๓/๑ ที่เพิ่มเติมขึ้น ผมคิดว่าในรายละเอียดนี้
5 ก็ขอบคุณ ซึ่งก็คงจะต้องไปว่ากันในตรงนั้น แต่พอดีมาถึงตอนมาตรา ๓/๑ ตรงนี้ก่อน ผมเพียงแต่
ถามอยากจะทราบว่าเมื่อมีการเขียนขึ้นมาใหม่ แล้วก็สิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น ทางคณะกรรมาธิการได้
ประเมินสถานการณ์ตรงนี้ไว้ก่อนล่วงหน้าหรือไม่ว่าจะมีอะไรที่จะเกิดขึ้น แล้วจะมีประชาชนที่ใช้
สิทธิตามรายละเอียดของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มากน้อยแค่ไหนอย่างไร
และจะเป็นปัญหาในอนาคตข้างหน้าต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ ทั้งนี้ถึงแม้ว่าผมจะชอบการที่
10 คณะกรรมาธิการได้เขียนขึ้นก็ตาม แต่ผมก็ยังมีกังวลลึก ๆ ว่าอย่างนี้ถ้าท่านคาดการณ์ว่า
จะเกิดเรื่องอย่างนี้มากน้อยแค่ไหนอย่างไรหรือไม่ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านมณเฑียร บุญตัน เชิญครับ

นายมณเฑียร บุญตัน : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
15 ที่เคารพ กระผม นายมณเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านประธานที่เคารพครับ
ผมมีความเห็นเกี่ยวกับมาตรา ๗ (๓/๑) เช่นเดียวกันกับสมาชิกที่ได้กล่าวไปแล้วนี้ ผมอยากจะทราบว่า
ว่า ในส่วนที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐแล้วก็ขยายความในมาตรา ๕๑ ว่า ถ้าการใด
ที่ทำแล้วเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยตรงก็เป็นสิทธิของประชาชน แล้วก็โดยตรงส่วนนั้นมาที่
มาตรา ๔๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญ แต่จะมีประเด็นที่ไม่ได้กล่าวไว้ในหมวด ๕ แต่มีลักษณะเป็นสิทธิ
20 ของประชาชน ถ้าผมจำไม่ผิดเป็นมาตรา ๒๕ เป็นสิทธิของประชาชนที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในหมวด ๕
ว่าด้วยเรื่องหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเรื่องนี้ผมเองก็มีคำถามมาตั้งแต่ต้นเหมือนกันว่าสิทธิบางอย่างของ
ประชาชน แม้ไม่ได้เป็นหน้าที่ของรัฐก็เป็นสิทธิ แต่ท่านแยกไปกำหนดไว้เป็นหมวดหน้าที่ของรัฐ
จึงเท่ากับว่าลำดับความสำคัญของสิทธิของประชาชนนั้น ดูเหมือนจะต่างกัน เพราะฉะนั้น
เมื่อท่านกำหนดไว้ในมาตรา ๗ (๓/๑) ว่าพิจารณากรณีคดีที่เกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐในหมวด ๕
25 เพราะฉะนั้นถ้าเป็นสิทธิของประชาชน แต่ไม่ได้บัญญัติว่าให้เป็นหน้าที่ของรัฐก็เท่ากับว่า
ท่านจะไม่รับวินิจฉัยใช้หรือไม่ หมายความว่า การฟ้องจำกัดอยู่เฉพาะในหมวด ๕ เท่านั้น ท่านจึง
เขียนไว้อย่างชัดเจนนี้ ซึ่งก็เป็นสิ่งที่น่าเสียดาย เพราะว่าผมคิดว่าประชาชนได้รับการคุ้มครอง
ในเรื่องของสิทธิและเสรีภาพในหลายมาตราที่อยู่นอกกรอบของหมวด ๕ หลายท่านก็ได้พยายามให้

ความมั่นใจว่าเมื่อเป็นหน้าที่ของรัฐก็เป็นสิทธิของประชาชน แต่มีสิทธิของประชาชนที่อยู่นอก
 5 หมด ๕ คือไม่ได้เอามาใส่ไว้ในหน้าที่ เพราะฉะนั้นถ้าเกิดอยู่นอกหมด ๕ ก็เท่ากับว่าไปฟ้องไม่ได้
 ใช้หรือไม่ กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติ อันนี้ก็อยากจะทราบความชัดเจน เพราะผมคิดว่า
 มีประเด็นหลายอย่างที่เป็นสิทธิประชาชน และรัฐก็ควรจะต้องเคารพด้วย แต่ไม่ได้เอามาใส่ไว้
 ในหมวด ๕ ก็จึงหลุดออกไปจากกรณีมาตรา ๗ (๓/๑) นี้ใช้หรือไม่ จะมีวิธีการใดที่จะมีการผ่อนปรน
 ในเรื่องนี้ ขอขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
 10 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกอนุมาตราอื่นประกอบด้วย
 มาตรา ๗ ไม่ได้มีแค่ (๓/๑) มีอนุมาตราอื่นอีกหลายอนุมาตราที่เป็นหน้าที่และอำนาจของศาล
 รัฐธรรมนูญ เชิญคณะกรรมการฯ ครับ ท่านประธานคณะกรรมการวิสามัญจะตอบเองไหมครับ
 ที่สมาชิก ๔ ท่านได้อภิปรายไว้ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :
 15 กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการฯ ขอเรียนชี้แจงอย่างนี้ครับว่า
 หมวดว่าด้วยหน้าที่ของรัฐในหมวด ๕ เป็นนวัตกรรมใหม่ที่เพิ่งสร้างขึ้นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน
 เดิมทีเรามีหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของประชาชน แล้วก็มีหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ เป็น
 ๒ หมวด แต่ว่าปัจจุบันมี ๓ หมวด ซึ่งคล้ายคลึงกัน เขียนในเรื่องที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ
 20 เกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายของรัฐที่คล้ายคลึงกันมาก ขออนุญาตเรียนว่าในหมวดสิทธิ
 และเสรีภาพของประชาชน ที่ท่านมณเฑียร บุญตัน ได้เรียนถามนั้นไม่ได้เขียนขึ้นใหม่ เพราะว่
 หมวดสิทธิและเสรีภาพในหมวด ๓ ประชาชนสามารถฟ้องร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครอง
 ได้ตามกระบวนการปกติอยู่แล้วมีบทบัญญัติมาตราหลัง ๆ ของศาลรัฐธรรมนูญที่รับรอง คุ่มครองว่า
 ถ้ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญ ประชาชนพบว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญ ประชาชนก็สามารถไปฟ้อง
 25 ที่ศาลรัฐธรรมนูญได้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหมวดแนวนโยบายแห่งรัฐนั้น ก็ขออนุญาตเรียนชี้แจงว่าหมวด
 นี้เขียนในมาตราตอนหลัง ๆ ตอนท้าย ซึ่งเขียนว่าบทบัญญัติในหมวดนี้เป็นแนวทางให้รัฐดำเนินการ
 ปรากฏกฎหมาย และกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินนี้ บทนี้ไม่มีบทบัญญัติให้มีการ
 ฟ้องร้องเหมือนกับบทบัญญัติว่าด้วยหน้าที่ของรัฐ -----

- จึงไม่ได้เขียนรับว่าจะต้องฟ้องร้องได้ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐนั้นเป็นกำหนดแนวทางให้รัฐต้อง
ดำเนินการ แต่ว่าสิทธิและเสรีภาพกับหน้าที่ของรัฐนั้นประชาชนสามารถฟ้องศาลได้โดยตรง
- 5 ย้ำอีกทีว่า ถ้าเป็นสิทธิและเสรีภาพก็เป็นหลักการทั่วไปที่ฟ้องศาลรัฐธรรมนูญได้อยู่แล้ว แต่ว่า
ในมาตรา ๕๑ ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐนั้นเป็นเรื่องใหม่จึงต้องบัญญัติให้ชัดเจนว่าจะต้องมีการฟ้องศาล
รัฐธรรมนูญ ส่วนการฟ้องศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นเช่นไรนั้น ท่านประธานครับ ก็เป็นไปตาม
มาตรา ๔๑/๑ ที่ท่านสมาชิกได้พูดถึง ก็จะมีการลงรายละเอียดว่าในมาตรา ๔๔/๑ จะต้องมีการ
กระบวนการเช่นใดบ้าง ท่านอาจารย์หมอเจตน์ได้ถามว่า ถ้าไปฟ้องแล้วจะมีปัญหามากมายไหม
10 กับศาลรัฐธรรมนูญ ตรงนี้คณะกรรมการก็คิดกันมากพอสมควร เพราะว่าถ้าปล่อยให้มีการฟ้อง
ตรงจากประชาชนจากชุมชนไปที่ศาลรัฐธรรมนูญ คิดจะค้างคาที่ศาลรัฐธรรมนูญมาก
ในมาตรา ๔๔/๑ จึงกำหนดกระบวนการ กำหนดกลไกต่าง ๆ ไว้ ซึ่งท่านสมาชิกคงได้อภิปรายกัน
ต่อไปในมาตรา ๔๔/๑ แต่โดยสรุปก็คือเราไม่ได้ให้ประชาชนฟ้องโดยตรงทันที แต่ว่าต้องผ่าน
กระบวนการบางประการ ยกตัวอย่างเช่น ต้องไปร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาภายในเวลา
15 เท่านั้นเท่านั้น หลังจากที่ผู้ตรวจการแผ่นดินวินิจฉัยแล้วไม่เป็นที่พอใจจึงไปฟ้องที่ศาลรัฐธรรมนูญได้
เขามีกระบวนการตามมาตรา ๔๔/๑ ครับ ท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ เชิญครับ

- 20 นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผมก็ขอบคุณท่านประธานคณะกรรมการที่ได้ชี้แจงสิ่งที่ผมถามว่า
ทำไมหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐไม่ได้นำมาบัญญัติไว้ใน ๓/๑ ด้วย ท่านอ้างว่าในมาตรา ๖๔
ของแนวนโยบายแห่งรัฐเขียนว่าบทบัญญัติในหมวดนี้เป็นแนวทางแห่งรัฐดำเนินการตามกฎหมาย
และกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน อันนี้กระผมเข้าใจ ผมขออนุญาตท่านประธาน
นัดเดียว ท่านกรรมาธิการลองดูในมาตรา ๗๗ วรรคสอง ที่เราคุยกันนักคุยกันหนาตลอด คือ
25 มาตรา ๗๗ วรรคสอง ตามรัฐธรรมนูญเขียนว่าก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับรัฐพึงจัดให้มีการ
รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้าน
และอย่างเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน
และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกชั้นตอน ในเชิงของนิติบัญญัติ

- รัฐธรรมนูญมาตรานี้ถือเป็นหัวใจมากที่อยากให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพราะกฎหมายที่ตราไว้ให้กับประชาชนจำนวนมากเป็นกฎหมายรังแกประชาชนและสร้างผลกระทบต่อประชาชนค่อนข้างแรง ๆ
- 5 เขาจึงมีมาตรา ๗๗ วรรคสอง ว่าให้ทำกระบวนการนี้เสีย สิ่งที่เราพบในปัจจุบันเอาในยุคของเราก็ได้ ไม่ได้ทำมาตรา ๗๗ วรรคสอง เท่าไรนักหรือ เปิดเว็บไซต์ (website) กระทรวงใครจะไปรู้จัก เว็บไซต์กระทรวงฟังก์ชันเองแล้วก็ลงบทสรุปว่าเห็นด้วย แต่ข้อคิดของคนไม่เห็นด้วยไม่เคยปรากฏให้เรารู้เลยแม้แต่หน่อย ปรากฏการณ์แบบนี้ที่ผมคิดว่าจะเป็นปัญหาในอนาคต เพราะรัฐที่มาบริหารจะไม่ทำตามนี้ จะทำตามระบบที่ท่านเคยทำแบบที่เราเจออยู่ปัจจุบัน ผมจึงบอกแบบนี้ทำไม
- 10 ไม่บัญญัติให้ฟ้องศาลได้ เพราะเป็นเรื่องสำคัญในการตรากฎหมาย แต่ผมเข้าใจที่ท่านประธานคณะกรรมการการตอบ แต่จะอภิปรายให้เห็นว่าตรงนี้เป็นปัญหาในอนาคต เพราะเขียนแล้วไม่ทำตามนี้ และเป็นปัญหาจริง ๆ เพราะกฎหมายออกมารังแกประชาชนตลอด ถ้าในอนาคตจะมีมากขึ้นประชาชนจะเอาอะไรไปสู้ เขาจึงตรามาตรา ๗๗ วรรคสอง เป็นหัวใจสำคัญในการตรากฎหมาย แต่เรากลับให้เขาฟ้องไม่ได้ถ้ารัฐไม่ทำตามอันนี้ ดังที่เราประสบอยู่ในหลายมาตรา ในกฎหมายหลาย
- 15 ฉบับมิใช่หรือ ผมก็อภิปรายดึงเอาไว้เท่านั้นแหละครับ แต่ถ้าท่านประธานยืนยันผมก็ไม่ตั้งใจ แต่เพียงจะอภิปรายให้เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญแบบนี้ควรจะคำนึงถึงด้วย ขอขอบคุณท่านประธานครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีอะไรเพิ่มเติมไหมกรรมการ ไม่มีนะครับ ท่านสมาชิกครับ เพื่อความเข้าใจตรงกันชัดเจนผมขออนุญาตเพิ่มเติมนิดเดียว เมื่อสักครู่ท่านสมาชิก
- 20 อภิปรายไปถึงมาตรา ๗๗ วรรคสอง ผมเรียนว่ามาตรา ๗๗ ถูกเขียนโยงไปสู่เรื่องของการปฏิรูปประเทศด้วย เพราะฉะนั้นจึงไม่ใช่แค่นโยบายเป็นเรื่องที่ต้องทำ เพราะถูกบังคับด้วยหมวดที่ว่าด้วยเรื่องการปฏิรูปประเทศในมาตรา ๒๕๘ เขียนกลับไปหามาตรา ๗๗ ว่าต้องปฏิรูปประเทศตามกระบวนการที่กำหนดในเรื่องการตรากฎหมาย เพราะฉะนั้นน้ำหนักของมาตรา ๗๗ ก็เลยเพิ่มมากกว่าการเป็นแนวนโยบายแห่งรัฐเฉย ๆ ท่านศิริพล ยอดเมืองเจริญ ครับ
- 25 นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม ศิริพล ยอดเมืองเจริญ ผมทราบจากใบแทรกแก้รายงานว่าในมาตรา ๗ (๖) ก็มีการแก้ ผมไม่ทราบว่าพอ (๓) ท่านพูดเมื่อสักครู่ผมพูด (๖) ได้ไหมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : (๖) กรรมการไม่มีการแก้ไขนี้ครับ

5 นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ : มีใบแก้แทรกไป

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีใบแทรกหรือครับ

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ : คืออย่างนี้ครับ ท่านประธานสภานิติบัญญัติ

10 แห่งชาติที่เคารพ ผมอยากให้ท่านประธานคณะกรรมการวิสามัญช่วยพิจารณา ผมทราบว่าอดีต
เราเคยมีปัญหาเรื่องการขอแปรญัตติเรื่องงบประมาณ แล้วก็มีผู้มีส่วนได้เสีย อดีตก็เป็นลักษณะนั้น
แต่ว่าการอภิปรายของผู้มีส่วนได้เสียในอดีตนั้น เช่น การทำโครงการก่อสร้างหรือการตัดถนน
ซึ่งตัวเองก็มีผลประโยชน์โดยตรงในเรื่องของการเป็นผู้รับเหมา เป็นต้น การขอแปรญัตติอย่างนี้
ชัดเจนว่ามีส่วนได้เสียหรือแม้ที่มีการชุดบ่อน้ำบาดาลหรือทำอะไรก็ตาม ซึ่งประโยชน์ตรงนั้นเมื่อเรา
เป็นเจ้าของเครื่องชุดเจาะก็มีส่วนได้เสีย อันนั้นเป็นผลประโยชน์ที่อดีตเราไม่เคยดำเนินการ ปัจจุบัน
15 เราห้าม ประเด็นเกิดขึ้นมาว่าเราเขียนบอกว่าไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ผมไม่ขอให้คิด
ด้านเดียวว่าเราห้าม เสร็จแล้วความรอบรู้ในการแตกฉานอภิปราย การขอแปรญัตตินี้ขาดหายไป
พอบอกว่ามีผลประโยชน์ทางอ้อม เช่น จังหวัดนี้ต้องการความเจริญ พอเราเอาโครงการไปใส่หาว่า
มีผลประโยชน์ที่ดินของตนมีราคาสูงขึ้นหรือญาติพี่น้องสูงขึ้น นั่นเป็นผลประโยชน์ทางอ้อม
ถ้าตีความกันอย่างนี้ก็อาจจะทำให้เกิดความรับผิดชอบในพื้นที่รับผิดชอบในการที่จะใช้ประโยชน์
20 ของงบประมาณในบางส่วนเกิดปัญหาขึ้นมา ผมอยากจะขอความกระจ่างในเรื่องนี้ว่าจริง ๆ กรอบ
ตรงนี้ยกตัวอย่างยาวกว่ากันแค่ไหน แน่นอนผมเชื่อว่าเราไม่สามารถจะตอบได้เด็ดขาด แต่อย่างน้อย
ที่สุดให้เห็นภาพ เพราะเราเขียนชัดเจนเรื่องโดยทางตรงหรือทางอ้อม การตีความก็ได้
กว้างขวางอย่างที่ผมยกตัวอย่าง เป็นต้น ถ้ามีความกระจ่างในเรื่องนี้ก็จะขอบคุณ ถ้าเกิดว่า
ความกระจ่างในเรื่องนี้ไม่มีเลย ในอนาคตการที่จะขอแปรญัตติเพื่อประโยชน์สาธารณะก็จะมี
25 ประเด็นขึ้นมาทันที อย่างบทความที่ก่อนแก้บอกว่า มีส่วนในการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างนี้ผมยัง
มองว่ายังใช้หลักการตีความ พอไปเขียนคำว่า “ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม” สโคป (scope)
ยาวจนคนที่วินิจัยกว้างขวางมาก เช่น ผลประโยชน์ทางตรงเดิมท่านประธาน เช่น โครงการ
ก่อสร้างหรือถนนนี้อาจจะมีส่วนได้เสียในฐานะผู้รับเหมา แต่ผลประโยชน์ทางอ้อมนี้เกิดเขาอยู่ใน
จังหวัดนั้น

๒๘

สนช. ๖๖

นุชนิชา ๗/๕

- เกิดมีที่ดินหรือญาติพี่น้องมีที่ดินราคาสูงขึ้น ดีความว่าเป็นผลประโยชน์ทางอ้อมด้วยหรือไม่ อันนี้ก็เป็นประเด็น บางอย่างเป็นเรื่องของประโยชน์สาธารณะก็ขอความกระจ่างเรื่องนี้ แต่จริง ๆ
- 5 โดยส่วนตัวผม ถ้ากลับไปต้นร่างเดิมได้ก็น่าจะพอใช้ได้โดยอนุโลมอยู่แล้ว ขออนุญาต ขอบคุณครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญกรรมการตอบชี้แจงใน (๖) ครับ
- เชิญครับ

- ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :
- 10 เรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในมาตรา ๗ (๖) ที่ไปแก้ว่าโดยตรงหรือโดยทางอ้อม นั้น เป็นการแก้เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ -----

- ๘/๑

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะกรรมการการเสนอ การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้

- 5 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนร่วมไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม ในการใช้งบประมาณรายจ่ายจะกระทำมิได้” เข้าใจว่าตอนร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ เขียนตกไป กรรมการก็ไปเติมให้เต็มตามจำนวนในรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ นอกจากนี้ยังเป็น การแก้ไขสอดคล้องกับมาตรา ๑๐ (๑๕) ซึ่งไม่ได้แก้ไขอะไรเลย ก็เขียนว่า ไม่ว่าจะโดยทางตรง หรือโดยทางอ้อม ฉะนั้นก็แก้ไขโดยให้เกิดความเป็นเอกภาพแล้วก็สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ
- 10 ส่วนประเด็นว่าโดยทางอ้อมมีความหมายอย่างไรบ้าง อันนี้ต้องให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัย ซึ่งแนวทางนี้ยังไม่ชัดเจนอย่างที่ท่านศิริพลพูด แต่ว่าคงมีคำวินิจฉัยในเวลาต่อมาก็คงชัดเจนขึ้น ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ถ้อยคำมาจากรัฐธรรมนูญนะครับ

- 15 คงเป็นอย่างอื่นไม่ได้แล้วท่านศิริพล มีท่านอื่นอีกหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีแล้วนะครับ ท่านสมาชิกก็ฟังเหตุผล ของผู้อภิปราย เหตุผลของการชี้แจงของกรรมการประกอบการลงมติของท่าน เชิญเลขาธิการ

- 20 ดำเนินการต่อครับ

นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “หมวด ๒ องค์ประกอบของศาล ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘ ถึงมาตรา ๑๐ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๑ มีการแก้ไข”

- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีการแก้ไข ไม่มีผู้สงวนความเห็นหรือไม่ผู้สงวนคำแปรญัตติ ท่านสมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่ คณะกรรมการแก้ไข ตัดแล้วก็ปรับปรุงแก้ไขบทอ้างอิงเรื่องวรรคเท่านั้นเอง มีประเด็นที่สมาชิก อภิปรายหรือไม่ครับมาตรา ๑๑

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ไม่มีเชิญเลขาธิการดำเนินการต่อ
5 ครับ

นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๒ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๑๒ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
10 ไม่มีผู้สงวนความเห็นหรือสงวนคำแปรญัตติ ท่านสมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมาธิการ
แก้ไขคือข้อความในวรรคเก้าและวรรคสิบของมาตรา ๑๒ เชิญเลยครับ มีหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๓ ไม่มีการแก้ไข
15 มาตรา ๑๔ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๑๔ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
20 ไม่มีผู้สงวนความเห็นหรือคำแปรญัตติ สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมาธิการแก้ไข
คือความในวรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๑๔ เชิญเลยครับ มีสมาชิกท่านใดประสงค์อภิปราย
หรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญดำเนินการต่อครับ

นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๕ มีการแก้ไข”

๓๑

สนช. ๖๖

อรวรรณ ๘/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๑๕ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
5 ไม่มีผู้สงวนความเห็นหรือคำแปรญัตติ สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมาธิการแก้ไขคือ ข้อความที่แก้ไขในวรรคหนึ่งและการตัดความในวรรคสองออก เชิญท่านสมาชิกครับ ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ เชิญครับ

นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ความจริงในมาตรา ๑๕ นี้เชื่อมโยงมาจากมาตรา ๑๑
10 ท่านประธานเปิดดูมาตรา ๑๑ สักเล็กน้อย ในมาตรา ๑๑ จะพูดถึงบุคคลก็คือประธานศาลฎีกา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธานศาลปกครองสูงสุด และบุคคลที่องค์กรอิสระแต่งตั้งทั้งหมดทั้งหลายทั้งปวงนี้ ว่าไปแล้วก็จะเป็นองค์ประกอบของ คณะกรรมการซึ่งจะได้รับเบี้ยประชุมตามมา ซึ่งการร่างในมาตรา ๑๑ ก็ไม่ต่างอะไรกับกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่บังเอิญในกฎหมายฉบับนี้ในมาตรา ๑๕
15 มีเสียงนี้เกิดขึ้น ซึ่งในกฎหมายการเลือกตั้งไม่มี พออ่านในมาตรา ๑๕ แล้วก็มีความว่า เลขาธิการ ซึ่งเป็นเลขานุการของที่ประชุมนี้ได้รับเบี้ยประชุมอย่างไร คือถ้าเป็นร่างของกรรมการการเลือกตั้ง เขาจะได้รับเบี้ยประชุมตามสิทธิของเขา ตามที่เขาได้รับเป็นปกติอยู่ แต่พอมีมาตรา ๑๕ มาเพิ่ม ตรงนี้หมายถึงว่าคนที่รับก็จะเป็นเฉพาะบุคคลที่เป็นกรรมการเท่านั้น ก็ขอความกระจ่างว่า ถ้าเทียบกับกรรมการการเลือกตั้งแล้วทำไมต่างกัน ตกลงจะให้เลขาธิการรับอะไร จากไหน อย่งไร
20 เพราะเขาเป็นเลขานุการได้ ๒ คณะด้วย แล้วต่างกันจะทำอย่างไร ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีท่านอื่นอีกหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญกรรมาธิการตอบชี้แจงครับ
25

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ) :

เรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผม สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธานคณะกรรมาธิการ ขออนุญาตเรียนชี้แจงอย่างนี้ครับว่า เป็นจริงอย่างที่ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ได้เรียนไว้ว่า

๓๒

สนช. ๖๖

อรวรรณ ๘/๕

- ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง เขียนคล้ายกับมาตรา ๑๑ ของพระราชบัญญัติฉบับที่เราพิจารณาอยู่ แต่ไม่มีในมาตรา ๑๕ แต่ว่าท่านวัลลภโดยเฉพาะพระราชบัญญัติประกอบ
- 5 รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น ไม่ได้ดูพระราชบัญญัติอื่น ปรากฏว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินกับ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เขียนแบบเดียวกันกับกฎหมายวิธีพิจารณา
- 10 ของศาลรัฐธรรมนูญ คือมีทั้งมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๕ ผมเข้าใจว่ามาตรา ๑๑ บอกว่าเลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา ในขณะที่มาตรา ๑๕ บอกว่าประธานและ
- กรรมการได้เบียดประชุม ไม่ได้ระบุว่าเลขาธิการวุฒิสภาในฐานะเลขานุการคณะกรรมการสรรหาได้เบียดประชุมหรือไม่ แต่เข้าใจว่าในแนวปฏิบัติที่ผ่านมาซึ่งทางกรรมาธิการได้เชิญทางเจ้าหน้าที่ของ
- สภามาชี้แจงก็ได้ความตรงกันว่า แม้ไม่ได้เขียนไว้ในบทบัญญัติของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญก็ตาม ท่านเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งทำหน้าที่เลขานุการของการสรรหานี้ ท่านได้เบียดประชุมครับ
- 15 แต่ได้เบียดประชุมตามกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง คือกฎหมายของวุฒิสภานั้นเอง สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาก็จะเป็นเบียดประชุมไปตามนั้น แต่ไม่ใช่เบียดประชุมตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ อีกครั้งหนึ่งครับ
- นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก็ขอบคุณครับ สิ่งที่ท่านประธานคณะกรรมการ
- 20 ตอบเขาบันทึกเอาไว้เป็นหลักการ ถูกหรือไม่ครับ ต้องยึดตามหลักการนั้น ถ้ามีปัญหาไม่ได้รับ ท่านก็รับผิดชอบด้วยก็แล้วกัน ขอขอบคุณท่านประธานครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านอื่นมีอีกหรือไม่ครับ
- (ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ
- นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๖ ถึงมาตรา ๑๙ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๐ มีการแก้ไข”

๓๓

สนช. ๖๖

อรวรรณ ๘/๕

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๐ มีการแก้ไขนะครับ มีการแก้ไข
5 ปรับปรุงถ้อยคำเล็กน้อย ไม่มีผู้สงวนนะครับ ท่านสมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมการ
มีการแก้ไข เชิญเลยครับมีท่านใดตั้งใจหรือไม่มาตรา ๒๐

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

10 นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๒๑ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๑ มีการแก้ไขนะครับ เพิ่มความ
ตามอักษรสีแดงบนจอภาพ ขณะนี้ไม่มีผู้สงวน มีสมาชิกประสงค์อภิปรายหรือไม่ในประเด็น

15 ที่คณะกรรมการมีการแก้ไข

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญเลขาธิการต่อครับ

20 นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓
ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๔ คณะกรรมการตัดออก”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๔ คณะกรรมการตัดออกทั้งมาตรา
นะครับ เป็นมาตราที่ว่าด้วยเรื่องเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบของตุลาการ ไม่มีผู้สงวนนะครับ

25 มีสมาชิกประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญเลขาธิการต่อครับ

30

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๒๕ มีการแก้ไข”

- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๕ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข ไม่มีผู้สงวน สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมาธิการแก้ไขคือการเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง และการตัดความในวรรคสองออก เชิญเลยครับมีหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญดำเนินการต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๒๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๖/๑ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่”

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๖/๑ คณะกรรมาธิการเพิ่มใหม่ ทั้งมาตราเลยนะครับ ไม่มีผู้สงวน ท่านสมาชิกอภิปรายได้ทั้งมาตรา เชิญเลยครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ถ้าไม่มีเชิญดำเนินการต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “หมวด ๓ การพิจารณา ไม่มีการแก้ไข ส่วนที่ ๑ บททั่วไป ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๗ มีการแก้ไข”

- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๗ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองไม่มีผู้สงวน ท่านสมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมาธิการแก้ไข มีหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

๓๕

สนช. ๖๖

อรวรรรณ ๘/๗

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญดำเนินการต่อครับ

5

- ๘/๑

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๒๘ มีการแก้ไข”

- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๘ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข ไม่มีผู้สงวน เดิมคำว่า “ของศาล” เข้าไปเท่านั้นเอง มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญดำเนินการต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๒๙ มีการแก้ไข”

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๙ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไขความเล็กน้อย เปลี่ยนคำว่า “ระเปียบ” เป็น “ข้อกำหนดของศาล” ไม่มีผู้สงวน ท่านสมาชิกอภิปรายได้ครับ เชิญครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญดำเนินการต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๓๐ ไม่มีมีการแก้ไข มาตรา ๓๑ มีการแก้ไข”

- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๓๑ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข ตัดคำว่า “ประธานศาลรัฐธรรมนูญ” ออก เป็น “ศาล” แทนนะครับ ไม่มีผู้สงวน ท่านสมาชิกอภิปรายได้ครับ เชิญครับ มีหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

๓๗

สนช. ๖๖

ศศิม่า ๘/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญดำเนินการต่อครับ

5 นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๓๒ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๓๒ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไขความ
ใน (๔) ไม่มีผู้สงวน ท่านสมาชิกอภิปรายได้ใน (๔) เชิญครับ มีหรือไม่ครับ

10 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๓๓ มีการแก้ไข”

15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๓๓ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
เพิ่มเติมความนะครับ ไม่มีผู้สงวน ท่านสมาชิกอภิปรายได้ครับ เชิญครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีผู้อภิปรายนะครับ เชิญดำเนินการต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๓๔ ถึงมาตรา ๓๖ ไม่มีการ
แก้ไข มาตรา ๓๗ มีการแก้ไข”

25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๓๗ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไขความ
ในวรรคเจ็ดของมาตรา ๓๗ ไม่มีผู้สงวนนะครับ เชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิอภิปรายครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

๓๘

สนช. ๖๖

ศส. ๙/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

5 นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๓๘ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๓๘ มีการแก้ไขนะครับ โดยเพิ่มเติม
ความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และเพิ่มความในวรรคสองขึ้นมาใหม่ ไม่มีผู้สงวน ท่านสมาชิกอภิปราย
10 ได้ครับ เชิญครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีผู้ประสงค์อภิปรายนะครับ เชิญดำเนินการ
ต่อครับ

15 นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๓๙ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๓๙ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
เพิ่มความในวรรคหนึ่งและวรรคสามเพิ่มขึ้นมาใหม่ ไม่มีผู้สงวน ท่านอภิปรายได้ในวรรคหนึ่ง
20 และวรรคสามที่เพิ่มใหม่ เชิญครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญดำเนินการต่อครับ

นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
25 วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๐ ไม่มีการแก้ไข ส่วนที่ ๒
การยื่นคำร้องและการยื่นหนังสือขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัย ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔๑ มีการแก้ไข”

30

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๔๑ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
- 5 แก้ไขความในวรรคสอง “ข้อกำหนดของประธานศาลรัฐธรรมนูญ” แก้เป็น “ข้อกำหนดของศาล”
แล้วก็เพิ่มความในวรรคสาม แก้ไข (๙) ไม่มีผู้สงวน ท่านสมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่
คณะกรรมาธิการแก้ไข เชิญครับ
- (ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีผู้ประสงค์อภิปราย เชิญดำเนินการต่อครับ
- 10 นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๒ มีการแก้ไข”
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๔๒ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
- 15 ในวรรคหนึ่ง วรรคสองก็เหมือนมาตราที่ผ่านมานะครับ “ข้อกำหนดของประธานศาลรัฐธรรมนูญ”
แก้ไขเป็น “ข้อกำหนดของศาล” มีท่านใดตั้งใจหรือไม่ครับ
- (ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ
- 20 นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๓ ไม่มีมีการแก้ไข
มาตรา ๔๔ มีการแก้ไข”
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๔๔ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
- 25 เล็กน้อย ย้ายข้อความคำว่า “ต่อศาล” ไม่มีผู้สงวน มีท่านใดตั้งใจหรือไม่ครับ
- (ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๔/๑ คณะกรรมาธิการ
5 เพิ่มขึ้นใหม่”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๔๔/๑ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้น
ทั้งมาตรา ไม่มีผู้สงวน ท่านอาจารย์เจริญศักดิ์ ศาลากิจ อยู่หรือเปล่าครับ ท่านตั้งใจหรือเปล่าครับ
มาตรา ๔๔/๑ ที่ท่านอภิปรายเปิดประเด็นทิ้งไว้ เชิญครับ

10 นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่เคารพ ผม เจริญศักดิ์ ศาลากิจ สมาชิกสภานิติบัญญัติ หมายเลข ๒๒๒ ด้วยเหตุที่ได้มีการบัญญัติ
เพิ่มเติมความในมาตรา ๗ (๓/๑) ซึ่งผมเห็นด้วยกับหลักการนั้นเป็นอย่างยิ่ง แต่คราวนี้พอมาถึง
มาตรา ๔๔ หรือว่าในส่วนนี้มีบางวงเล็บที่มีการกำหนดอำนาจหรือขั้นตอนปฏิบัติที่เป็นการเฉพาะ
ในแต่ละมาตราไว้ ซึ่งมาตรา ๔๔ นี้ก็มีขั้นตอน วิธีการที่บัญญัติอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งก็อยากจะ
15 ขอรบกวนทางกรรมาธิการให้ช่วยชี้แจงเพิ่มเติมถึงอะไรที่เป็นหลักการที่สำคัญแห่งการเพิ่มเติม
บทบัญญัตินี้ขึ้นมาจากหลักการเดิมที่ผ่านในวาระที่ ๑ ไป ขอรบกวนขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านอื่นอีกไหมครับ สำหรับการเพิ่ม
มาตรา ๔๔/๑ ขึ้นมาใหม่ของคณะกรรมาธิการ ท่านอภิปรายได้ทั้งมาตราเลยนะครับ

20 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ถ้าไม่มีเชิญกรรมาธิการตอบชี้แจง
ท่านอาจารย์เจริญศักดิ์ ศาลากิจ ครับ อาจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ จะเป็นผู้ตอบใช่ไหมครับ
เชิญครับ

25 ศาสตราจารย์กิตติคุณบวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ
คนที่สอง) : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม บวรศักดิ์
อุวรรณโณ ในฐานะกรรมาธิการ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานชี้แจงเหตุผลถึงความจำเป็น
ที่จะต้องบัญญัติมาตรานี้เอาไว้ เพราะว่ามาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กำหนดว่า “การใดที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐตามหมวดนี้ ถ้าการนั้นเป็นการทำ
 เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยตรง ย่อมเป็นสิทธิของประชาชนและชุมชนที่จะติดตาม
 5 และเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ รวมตลอดทั้งฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดให้ประชาชน
 หรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ” ก็แปลว่าต้องมีกฎหมาย
 มาบัญญัติรับรองสิทธิของประชาชน เพราะหน้าที่ของรัฐย่อมก่อให้เกิดสิทธิแก่ประชาชน คำถาม
 ก็คือว่า เมื่อจะให้สิทธิฟ้องจะไปฟ้องที่ศาลไหน คณะกรรมาธิการก็เห็นว่า การฟ้องให้หน่วยงาน
 ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ ในความเป็นจริงผู้ฟ้องอาจจะฟ้องทั้งหน่วยงานของรัฐและคณะรัฐมนตรี
 10 ซึ่งควรจะต้องไปฟ้องที่ศาลปกครอง แต่ถ้าไปศาลปกครองแล้วไซร์ก็จะเกิดปัญหา ๒ ประการ
 ประการที่ ๑ ก็คือว่า ต้องไปฟ้องที่ศาลปกครองชั้นต้น ถ้าฟ้องหน่วยงานของรัฐ แล้วฟ้องที่
 ศาลปกครองชั้นต้นนั้นกระบวนการก็คงไม่เร็วนัก แล้วท้ายที่สุดก็มีการอุทธรณ์ไปยัง
 ศาลปกครองสูงสุดอีก ในระหว่างที่มีการฟ้องคดีนั้นก็ทำให้การบริหารราชการแผ่นดินหยุดชะงัก
 ไม่อาจดำเนินการต่อไปได้เพราะหน่วยงานของรัฐก็ไม่แน่ใจว่า ตัวเองมีหน้าที่หรือไม่มีหน้าที่
 15 เพราะฉะนั้นจะทำให้เวลายาวนานออกไป ประการที่ ๒ ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ เมื่ออำนาจอยู่ที่
 ศาลปกครอง ศาลปกครองมีคำพิพากษาแล้วก็จะผูกพันเฉพาะคู่ความในคดี คือไม่ผูกพัน
 บุคคลนอกคดี เว้นแต่จะเป็นการเพิกถอนกฎหมายหรือเว้นแต่จะต้องด้วยข้อยกเว้นในกฎหมายจัดตั้ง
 ศาลปกครอง กรรมาธิการจึงคิดว่า ควรจะเป็นหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัย แต่เมื่อบัญญัติ
 ให้เป็นหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัยแล้วก็จะเกิดปัญหาว่า คดีอาจจะเข้าสู่ศาลรัฐธรรมนูญ
 20 เป็นอันมาก -----

- จนกระทั่งตุลาการ ๙ ท่านอาจจะมีปัญหา ถ้าไม่มีกรกลั่นกรองเสียให้ดีกว่าก่อน เมื่อคณะกรรมการมาธิการ มาพิจารณาว่าในรัฐธรรมนูญนั้นเองได้ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเสนอ
- 5 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ อันนี้อยู่ในมาตรา ๒๓๐ (๓) บอกว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ (๓) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่ หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เมื่อวิเคราะห์ดังนี้ว่า ด้านหนึ่งควรจะให้สิทธิกับประชาชนแล้วก็เรื่องนี้ควรจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการ
- 10 แผ่นดิน การวินิจฉัยควรจะเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ในอีกด้านหนึ่งก็ไม่ควรจะให้คดีล้นศาล จนเกินไป คือใครก็ไปฟ้องศาลได้ มาตรา ๔๔/๑ จึงกำหนดขึ้นครั้นท่านประธาน ว่าบุคคลหรือชุมชน ซึ่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการทำหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ และได้รับความเสียหายจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ของรัฐ หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือล่าช้าเกินสมควร
- มายื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ แต่ว่าต้องผ่านกระบวนการ ๓ กระบวนการเสียก่อนครับ
- ขั้นที่ ๑ ก็คือบุคคลหรือชุมชนนั้นต้องไปร้องขอให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
- 15 ซึ่งมีอำนาจหน้าที่จัดให้ตัวเองหรือชุมชนได้ประโยชน์ ถ้าหน่วยงานของรัฐนั้นทำประการใด ประการหนึ่งใน ๓ ประการนี้ ก็ให้ได้แย้งเอาไว้ คือ ๑ ถ้าหน่วยงานของรัฐปฏิเสธไม่ดำเนินการ หรือ ๒ รับเอาไว้แล้วอยู่เฉย ๆ ต้องเรื่องเอาไว้ ๙๐ วันไม่ทำอะไรเลย หรือ ๓ ดำเนินการแต่ว่า ไม่ถูกต้อง ถ้าเกิดเหตุ ๓ ประการนี้ขึ้น ร่างมาตรา ๔๔/๑ (๑) ก็กำหนดว่าให้บุคคลหรือชุมชนได้แย้ง
- 20 การกระทำของหน่วยงานของรัฐหรือไม่ดำเนินการของหน่วยงานของรัฐเป็นหนังสือภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบหรือนับแต่วันที่รับแจ้ง พอโต้แย้งแล้วขั้นที่ ๒ ก็คือให้บุคคลหรือชุมชนนั้นไป ยื่นเรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ว่าหน่วยงานของรัฐไม่ทำหน้าที่ให้ถูกต้อง การยื่นนั้นต้องไปยื่น
- ภายใน ๓๐ วันครับท่านประธาน แล้วเมื่อยื่นไปแล้วผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งมีอำนาจอยู่ตาม
- รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๐ (๓) ก็จะต้องดู ถ้าผู้ตรวจการแผ่นดินดูแล้วเห็นว่าหน่วยงานของรัฐ
- 25 ปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญครบถ้วนถูกต้องแล้ว เรื่องก็จบ ก็ไม่ไปสู่ศาลแล้วครับ แต่ถ้าผู้ตรวจการ
- แผ่นดินเห็นว่าหน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ผู้ตรวจการแผ่นดินก็ต้องเสนอ
- ให้คณะรัฐมนตรีเป็นคนพิจารณา นี่คือขั้นตอนที่ ๒
- ขั้นตอนที่ ๓ ก็คือคณะรัฐมนตรีเมื่อได้รับความเห็นผู้ตรวจการแผ่นดินแล้ว
- จะมอบให้กรรมการหรือหน่วยงานใดเป็นผู้พิจารณาเสนอความเห็นก็ได้ เพราะในความเป็นจริง

- คณะรัฐมนตรีคงมานั่งพิจารณาด้วยตัวเองไม่ได้ อาจจะมีมอบให้คณะกรรมการกฤษฎีกา หรือหน่วยงานใดก็ได้เป็นคนดูแล้วเสนอคณะรัฐมนตรี ถ้าคณะรัฐมนตรีสั่งว่าหน่วยงานของรัฐ
- 5 ยังปฏิบัติไม่ถูกต้องให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอ เรื่องก็จบ แต่ถ้า คณะรัฐมนตรีเห็นว่าหน่วยงานของรัฐปฏิบัติถูกต้องแล้ว คราวนี้รับแล้วยังกระทบสิทธิ ของประชาชน หรือชุมชน ประชาชนหรือชุมชนก็สามารถร้องขอให้ศาลวินิจฉัยได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง คือต้องผ่าน ๓ ชั้นเสียก่อน ผ่านหน่วยงาน ผ่านผู้ตรวจการแผ่นดิน ผ่านคณะรัฐมนตรี แล้วเมื่อร้องไปยังศาลแล้วในระหว่างนี้เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรค
- 10 ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ร่างมาตรานี้ก็บอกว่าให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามมติ คณะรัฐมนตรีไปก่อนจนกว่าศาลจะมีคำวินิจฉัย แล้วเพื่อไม่ให้คำวินิจฉัยนั้นล่าช้าเกินสมควร ก็กำหนดว่าให้ศาลวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๖๖ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่รับคำร้อง คือ ๔ เดือน เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน เพราะความไม่แน่นอน ความไม่แน่ใจว่าจะอะไรเป็นหน้าที่หรือไม่ใช่หน้าที่ของรัฐนั้น ไม่ควรจะให้ยืดเยื้อเรื้อรังไป
- 15 คณะกรรมาธิการจึงเห็นว่าร่างมาตรา ๔๔/๑ ได้ประสานสิ่งที่เรียกว่าการรับรู้สิทธิของประชาชน และชุมชน การกลั่นกรองไม่ให้คดีไปสู่ศาลรัฐธรรมนูญมากเกินไปจนกระทบถึงความสามารถ ที่ศาลจะตัดสินได้ และความเร็วในการพิจารณาเพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการ แผ่นดิน ครบถ้วนแล้วครับ จึงกราบเรียนท่านประธานมาเพื่อโปรดพิจารณาครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
- 20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : กรรมาธิการได้ชี้แจงสรุปสาระสำคัญทั้งหมด ซึ่งก็คือกระบวนการกรณีที่บุคคลหรือชุมชนจะใช้สิทธิไปยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญในกรณีที่ รัฐไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้หมวด ๕ หน้าที่แห่งรัฐ ท่านอาจารย์เจริญศักดิ์ ศาลากิจ เชิญครับ
- นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- 25 ที่เคารพ แล้วก็กราบขอบพระคุณกรรมาธิการที่ได้ชี้แจงให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น ก็เป็นความ ชัดเจนถึงว่าท่านคณะกรรมาธิการชุดนี้ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญแห่งขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ รวมทั้งเล็งเห็นปัญหาที่จะเกิดขึ้นด้วยนะครับ มีประเด็นอีกประเด็นหนึ่งซึ่งผมขออนุญาตกราบเรียน ไว้ล่วงหน้าสักนิดหนึ่งก็คือว่า ในขั้นตอนของการที่ฟ้องต่อศาลแล้วก็มีคำวินิจฉัยว่าให้หน่วยงาน

สามารถดำเนินการไปก่อน ซึ่งเดี๋ยวจะสอดคล้องกับหลักมาตรา ในมาตรา ๖๙/๑ อย่างไรก็ตามก็ต้องขอ
อนุญาตรบกวนอีกสักครั้งหนึ่งในมาตรา ๖๙/๑ ขอบพระคุณครับ

- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ เชิญ พลเอก สิงห์ศึก
สิงห์ไพร ครับ

- พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร : กราบเรียนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่เคารพ กระผม พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก็ต้องขอขอบคุณ
10 คณะกรรมาธิการวิสามัญที่พิจารณาเรื่องนี้ แล้วขอบคุณท่านผู้ชี้แจง ขออนุญาตเอ่ยนาม
ท่านศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ดีมาก แล้วกระผมคิดว่าสาธารณชน
ประชาชนก็คงรับฟังอยู่ ผมเองก็นั่งฟังอยู่ด้วยความสนใจ ไปจบชื่อตรงศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย
ผมก็มีข้อสงสัยต่อว่าก็ถามแทนประชาชนว่า พอไปจบศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยประชาชนเขาได้รับ
15 ความเดือดร้อน ได้รับความเสียหายตามที่ท่านเพิ่งเพิ่มในมาตรา ๗ (๓/๑) และประชาชนจะทำ
อะไรต่อไป ต้องไปฟ้องศาลแพ่ง หรือศาลอะไรอย่างไร หรือควรจะทำอย่างไร ท่านมีข้อเสนอ
หรือไม่ครับ ถ้าท่านกรุณาแนะนำต่อจะเป็นพระคุณครับ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านอื่นอีกหรือไม่ จะได้ให้
กรรมาธิการตอบในคราวเดียวกันเลย

- 20 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีแล้วนะครับ เชิญกรรมาธิการตอบชี้แจง
เพิ่มเติม ท่านศาสตราจารย์กิตติคุณบวรศักดิ์ อุวรรณโณ เชิญครับ

- 25 ศาสตราจารย์กิตติคุณบวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่สอง) : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม บวรศักดิ์
อุวรรณโณ ในฐานะกรรมาธิการ ขออนุญาตกราบเรียนว่าคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญต่างจาก
ศาลปกครองในคดีนี้คือ ศาลปกครองนั้นผูกพันเฉพาะคู่ความในคดี แต่ว่าคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ
นั้น รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ชัดเจนว่า ในมาตรา ๒๑๑ วรรคสุดท้ายว่า “ให้ผูกพัน ให้เป็นเด็ดขาด

- มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาลและองค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ” ซึ่งเมื่อวินิจฉัยว่าเป็นหน้าที่แล้วไม่ได้ผูกพันเฉพาะหน่วยงานนั้น ผูกพันคณะรัฐมนตรี ผูกพันศาลอื่นไปด้วย
- 5 แล้วก็ตามคำวินิจฉัยนั้นถ้าเกิดความเสียหายจะอยู่ในมาตรา ๗๑/๑ ครับท่านประธาน
- ที่คณะกรรมการได้เพิ่มเรื่องให้ศาลมีคำบังคับได้ ตรงนี้ร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ไม่มี แต่ถ้าเกิดความเสียหายขึ้นแล้ว ถ้าศาลรัฐธรรมนูญเห็นควรจะมีคำบังคับประการใด ก็อาจจะออกคำบังคับในคำวินิจฉัยนั้นได้ให้มีการชำระค่าเสียหายหรือดำเนินการแก้ไข หรืออะไรก็ตามครับ อยู่ในมาตรา ๗๑/๑ เบ็ดเสร็จในตัวเอง คือถ้าไม่เขียนมาตรา ๗๑/๑ ท้ายที่สุดก็ต้องไป
- 10 ฟ้องศาลอื่นอีกครับ ไม่ไปฟ้องศาลปกครองแล้วไปฟ้องศาลยุติธรรม ซึ่งทำให้ประชาชนอาจจะได้รับความล่าช้าในการได้รับความยุติธรรม กราบขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : สรุปคือไม่ต้องไปฟ้องศาลไหนอีกแล้ว

5 ท่านพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร โอ.เค. นะครับ มีท่านอื่นอีกไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีแล้วนะครับ เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

10 นางสาวนภาพรรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๕ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๔๕ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข

15 โดยแก้ไขความและเพิ่มความบางส่วนขึ้นใหม่ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๕ ไม่มีสงวนคำแปรญัตติ ท่านสมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมาธิการแก้ไข เชิญครับ เชิญท่านอาจารย์เจริญศักดิ์ ศาลากิจ ครับ

นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ : กราบขอบคุณท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่เคารพ กระผม เจริญศักดิ์ ศาลากิจ ครับ ขออนุญาตกราบเรียนความในมาตรา ๔๕ เพื่อขอความชัดเจน ให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพราะว่าในมาตรา ๔๔ ได้มีการบัญญัติถึงระยะเวลาและขั้นตอนว่า ระยะเวลาของการร้อง การไม่ดำเนินการภายใน ๙๐ วัน พิจารณา ๓๐ วัน แล้วก็ต่าง ๆ นี้รวมแล้ว ประมาณ ๑๘๐ วันโดยเฉลี่ย ในมาตรา ๔๕ เดิมในขั้นรับหลักการก็รับหลักการไว้ว่าในการยื่นคำร้อง ในกรณีนี้ก็มีระยะเวลาของ ๑ ปีที่เป็นระยะเวลาที่ให้เงื่อนไขในการที่จะนำเรื่องร้องเรียนสู่ ความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่ว่าในมาตรา ๔๕ นี้ก็มีการลดเวลาเหลือ ๙๐ วัน อยากจะใคร่ขอรบกวน ให้ทางกรรมาธิการช่วยชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องของจำนวนวันที่ท่านใช้เป็นหลักการในการที่จะ

25 วางมาตรฐานในจุดนี้ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านอื่นอีกไหมครับ มาตรา ๔๕

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญกรรมการชี้แจง

5 ตอบข้อซักถามของท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ เชิญอาจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :

กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผม สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ขออนุญาตเรียนชี้แจงว่า ตามร่างเดิมมาตรา ๔๕ นั้นบัญญัติอายุความไว้ ๑ ปี ที่บัญญัติไว้ ๑ ปีนี้ก็ไปล้อเรื่องกฎหมายแพ่ง คือประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิดอายุความ

10 ละเมิด ๑ ปี โดยไปเห็นตอนต้นว่าละเมิดสิทธิและเสรีภาพ แต่จริง ๆ ละเมิดในทางแพ่งกับละเมิด

สิทธิและเสรีภาพไม่เหมือนกัน กรรมการแก้มา ๙๐ วัน เพราะเป็นอายุความฟ้องคดีต่อ

ศาลปกครองก็กำหนดให้อายุความฟ้องคดีต่อศาลปกครองนั้นตรงกับอายุความฟ้องคดี

ศาลรัฐธรรมนูญคือ ๙๐ วันเท่ากัน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่กรรมการเห็นว่าสมควรแล้ว เพราะว่า

เป็นวันที่รู้หรือควรรู้ ไม่ใช่วันที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น แต่ว่าถ้าเกิดเหตุการณ์ขึ้นยังไม่รู้ไม่เป็นอะไร

15 แต่ถ้ารู้แล้ว ๙๐ วันก็ต้องใช้สิทธินั้นเพราะเป็นสิทธิในการฟ้องศาลครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีท่านใดยังตั้งใจที่จะซักถามอีกไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ถ้าไม่มี เชิญเลขานุการดำเนินการต่อครับ

นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๖ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

25 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๔๖ คณะกรรมการมีการแก้ไข

เพิ่มเติมความในมาตรา ๔๖ ค่อนข้างมาก ไม่มีผู้สงวนคำแปรญัตติ ท่านสมาชิกอภิปรายได้

มีท่านใดประสงค์อภิปรายมาตรา ๔๖ ไหมครับ เชิญท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ ครับ

- นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่เคารพ กระผม เจริญศักดิ์ ศาลากิจ ครับ ในมาตรา ๔๖ เห็นถึงเงื่อนไขบางกรณีที่จะใช้อำนาจ
5 เช่น (๑) ที่พูดถึงการกระทำของรัฐบาล ซึ่งโดยปกติการกระทำของรัฐบาลก็ไม่มีศาลใดที่จะใช้อำนาจ
ในการวินิจฉัยโดยเฉพาะกรณีของศาลปกครองที่ผมพูดถึงความหมายอย่างนั้น การที่มาเสริม
ณ จุดนี้ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า ในการจำกัดเรื่องการกระทำของรัฐบาลไว้ในมาตรา ๔๖ นี้
มีเจตนาเช่นไร หรือว่าต้องการที่จะมีหลักการในการจะควบคุมปริมาณคดีมากน้อยอย่างไร
ขออนุญาตกราบเรียนสั้น ๆ เพียงเท่านี้เพื่อให้กรรมการได้ชี้แจงในบทบัญญัติที่เพิ่มเติมมา
10 ขอบพระคุณครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีท่านอื่นอีกไหมครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
15 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ถ้าไม่มี เชิญกรรมการตอบชี้แจง
ทำไมไปจำกัดต้องไม่ใช่เป็นการกระทำของรัฐบาล เชิญครับ เชิญอาจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ครับ
ศาสตราจารย์กิตติคุณบวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่สอง) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ คือการกระทำของรัฐบาลตรงกับภาษาอังกฤษ
ว่า แอค ออฟ กัฟเวิร์นเมนท์ (act of government) เป็นสิ่งซึ่งเป็นหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญ
20 หลักกฎหมายมหาชนซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้ใช้ในการวินิจฉัย ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาเรื่องทุจริต
จำนำข้าวก็ได้ใช้ในการวินิจฉัยเป็นครั้งล่าสุด เรื่องอะไรก็ตามท่านประธานครับ ที่เป็นเรื่องมีระบบ
การควบคุมอยู่แล้วทางการเมืองและทางการระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะศาลประเทศไหนจะไม่เข้าไป
ตรวจสอบ ควบคุมการกระทำนั้นอีก ไม่ว่าจะศาลในอังกฤษ ศาลในสหรัฐอเมริกา
ศาลในฝรั่งเศส ในยุโรปทั้งหมด การกระทำนี้จะมึน้อย กลุ่มที่ ๑ คือกระทำของรัฐบาลที่เป็น
25 การใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญในกระบวนการนิติบัญญัติ เช่น การเรียกประชุมสภา ปิดประชุมสภา
เปิดประชุมสภา ยุบสภาผู้แทนราษฎร การเสนอหรือไม่เสนอร่างกฎหมาย การเสนอหรือไม่เสนอ
ร่างพระราชกำหนด อย่างนี้เป็นต้น ถือว่าเป็นการกระทำซึ่งรัฐสภาควบคุมอยู่แล้วในทางการเมืองจึงไม่ใช่
เรื่องของศาล ศาลจึงไม่เข้าไปควบคุม ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยในปี ๒๕๔๙ และคำวินิจฉัย

- ในปี ๒๕๕๖ ปลายปี ๒ คำวินิจฉัยยืนยันต้องตรงกันว่า การยุบสภานั้นเป็นการกระทำของรัฐบาล ซึ่งศาลไม่ควบคุม แต่ว่าการกำหนดวันเลือกตั้งและการจัดการเลือกตั้งนั้นไม่ใช่การกระทำของ
- 5 รัฐบาลศาลคุมได้ คดีสุดท้ายที่ศาลวินิจฉัยคือ คดีจำนำข้าว ในคดีที่อดีตรัฐมนตรีเป็นจำเลย มีการอ้างว่าการดำเนินการในการรับจำนำข้าวนั้นเป็นการดำเนินการตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อสภา ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า การกำหนดนโยบาย เรื่องการจำนำข้าวและแถลงนโยบายเป็นเรื่องการกระทำของรัฐบาล มีการควบคุมอยู่แล้ว
- 10 ในทางการเมืองโดยผ่านสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภาโดยระบบการตั้งกระทู้ถาม การเสนอญัตติ ไม่ไว้วางใจศาลไม่ควบคุม แต่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาท่านวินิจฉัยต่อไปว่า ซึ่งต่างจากการปฏิบัติ ตามนโยบาย การปฏิบัติตามนโยบายนั้นต้องเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย และตรงนี้ที่ศาลเข้าไป ตรวจสอบ เพราะฉะนั้นกราบเรียนท่านประธานว่าการกระทำของรัฐบาลอย่างไรเสียศาลก็ไม่สามารถที่จะตรวจสอบอยู่แล้วโดยคำวินิจฉัยของศาลเองและโดยหลักกฎหมายมหาชนจึงต้อง
- 15 บัญญัติเอาไว้
- อีกเรื่องหนึ่งที่เป็นกรกระทำของรัฐบาลที่ถกกันหลักสากลก็คือ ในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การแต่งตั้งทูต การถอนทูต การลงนามในสนธิสัญญา การประกาศ สงคราม การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเหล่านี้ไม่มีศาลใดในโลกคุม แล้วศาลปกครองไทย
- 20 ก็ได้วินิจฉัยไว้แล้วในคดี ๒ - ๓ คดี คดีเจเทปปา (Japan Thailand Economic Partnership Agreement : JTEPA) เป็นตัวอย่าง มีคนเอาข้อตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น ไปฟ้องศาล ศาลปกครองสูงสุดยืนตามศาลปกครองกลางวินิจฉัยว่า การทำหนังสือสัญญา คือรัฐบาล ไปลงนามในหนังสือสัญญาหรือไม่ลงนามนั้นเป็นการกระทำของรัฐบาลศาลจะไม่เข้าไปควบคุม ตรวจสอบ และให้ยกฟ้อง แต่ประเด็นที่จะเข้าสภาหรือไม่เข้าสภานั้นเป็นอีกประเด็นหนึ่งซึ่ง
- รัฐธรรมนูญกำหนดว่าเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัย เพราะฉะนั้นการบัญญัติไว้แบบนี้ ก็เป็นการบัญญัติในทำนองที่เป็นการรับรองหลักกฎหมายสากลที่ศาลเองก็ถืออยู่แล้วครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ ยังตั้งใจหรือไม่ครับ
- 5 นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ : กราบขอบพระคุณมากนะคะครับ ที่ได้ช่วยขยายความ
ให้เกิดความชัดเจน แล้วก็กราบขอบพระคุณที่ได้ช่วยยกตัวอย่างนะคะครับ ซึ่งเรื่องนี้เป็นประเด็นที่ทาง
กรมการได้ยกขึ้นมาบัญญัติเพิ่มเติมก็จะมีประเด็นว่า ในหลักแล้วการกระทำของรัฐบาลก็จะเป็น
สิ่งที่ไม่มีความศาลาใดที่จะมาก้าวท้าวได้เลยนะคะครับ ก็เป็นกระบวนการทางเมืองโดยแท้ ไข่มุขครับ
ณ จุดนี้
- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกท่านอื่นครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะคะครับ เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ
- 15 นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๗ มีการแก้ไข”
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๔๗ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
เพิ่มความในวรรคหนึ่งและวรรคสามของมาตรา ๔๗ ไม่มีผู้สงวนความเห็น สมาชิกอภิปรายได้
- 20 ในประเด็นที่แก้ไขนะคะครับ เป็นการแก้ไขเล็กน้อย เชิญครับ มีหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะคะครับ เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ
- นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๘ มีการแก้ไข”
- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๔๘ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไขความ
ในวรรคสองนะคะครับ แก่ “หลักเกณฑ์ที่ประธานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด” เป็น “ข้อกำหนดของศาล”
ไม่มีผู้สงวนความเห็น มีท่านใดตั้งใจจะอภิปรายหรือไม่ครับ
- 30 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

- 5 นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๙ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๐ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๕๐ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข

- 10 ไม่มีผู้สงวนความเห็น สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมาธิการแก้ไข เชิญเลยครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

- 15 นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “ส่วนที่ ๓ องค์คณะและการพิจารณา
คดี ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕๑ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๕๑ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข

- 20 ในวาระหนึ่งและตัดความในวาระสามออกนะครับ ไม่มีผู้สงวนความเห็น ท่านสมาชิกอภิปรายได้
ในประเด็นที่แก้ไขในวาระหนึ่งและวาระสาม เชิญครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญดำเนินการต่อครับ

- 25 นางสาวนภาพรณ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๕๒ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๓ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕๔ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๕๔ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข

- 30 ไม่มีผู้สงวนความเห็น สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมาธิการแก้ไข เชิญเลยครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

๕๒

สนช. ๖๖

จรรยาสุ ๑๒/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

5 นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๕๕ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๕๕ มีการแก้ไขเล็กน้อยในวรรคสอง
ไม่มีผู้สงวนความเห็น สมาชิกอภิปรายได้ในวรรคสอง เชิญครับ

10 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๕๖ มีการแก้ไข”

15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๕๖ มีการแก้ไขความในวรรคสอง
เล็กน้อยนะครับ ตัดคำว่า “แห่ง” ออกเท่านั้นเอง ไม่มีผู้สงวนความเห็น มีท่านใดตั้งใจหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๕๗ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๕๗ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข

25 โดยเพิ่มความในวรรคสามขึ้นมาะครับ ไม่มีผู้สงวนความเห็น ท่านสมาชิกอภิปรายได้ในวรรคสาม
ทั้งวรรคครับ เชิญครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

๕๓

สนช. ๖๖

จรรยาสุ ๑๒/๔

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

- 5 นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๕๘ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๙ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๕๙ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข

- 10 ความในวรรคหนึ่งนะครับ ไม่มีผู้สงวนความเห็น สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมาธิการ
แก้ไขในวรรคหนึ่ง เชิญครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

- 15 นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๖๐ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖๑ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๖๑ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข

- 20 โดยตัดความในวรรคสามออก ไม่มีผู้สงวนความเห็น สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่มีการตัดออก
เชิญครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

- 25 นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๖๒ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๖๒ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
5 ความในวรรคแรกนะครับ ไม่มีผู้สงวนความเห็น สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่แก้ไข เชิญเลยครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
10 วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔
ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖๕ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๖๕ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
ความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง ไม่มีผู้สงวนความเห็น สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่แก้ไข

15 เชิญเลยครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
20 วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๖๖ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๖๖ มีการแก้ไขตอนท้ายของวรรคสาม
ตัดข้อความ “ประธานศาลรัฐธรรมนูญ” ออก แก้ใหม่เป็น “ศาล” ไม่มีผู้สงวนความเห็น มีท่านใด
ติดใจหรือไม่ครับ

25 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๖๗ มีการแก้ไข”

- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๖๗ มีการแก้ไขให้สอดคล้องกับมาตราที่ผ่านมา คือ “ข้อกำหนดของประธานศาลรัฐธรรมนูญ” แก้เป็น “ข้อกำหนดของศาล” มีท่านใดตั้งใจหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๖๘ ไม่มีการแก้ไข”
มาตรา ๖๙ มีการแก้ไข”

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๖๙ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข ไม่มีผู้สงวนความเห็น มีท่านใดตั้งใจหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

นางสาวนภาพภรณ์ ใจสัจจะ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๖๙/๑ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ มีกรรมาธิการสงวนความเห็น”

- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๖๙/๑ คณะกรรมาธิการเพิ่มใหม่ ทั้งมาตราท่านสมาชิกอภิปรายได้ทั้งมาตรา แต่เนื่องจากมีกรรมาธิการเสียงข้างน้อยสงวนความเห็น คือไม่เห็นด้วยที่เพิ่มมา ได้แก่ ท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง ท่านสุพจน์ ไข่มุกด์ แล้วก็ท่านอุดม รัฐอมฤต นะครับ ผมจะให้กรรมาธิการเสียงข้างน้อยได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นก่อนว่า

ที่ไม่เห็นด้วยมีเหตุผลอย่างไรนะคะ หลังจากนั้นจะเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิอภิปรายนะคะครับ
ถ้ามี แล้วก็จะมีการหารือเสียงข้างมากตอบชี้แจง เชิญกรรมการเสียงข้างน้อยครับ

- 5 นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน
ขออนุญาตที่ประชุมครับ กระผม นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการครับ ในมาตรา ๖๙/๑
ที่ทางกรรมการเสียงข้างมากเพิ่มเติมในเรื่องของการกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญนั้นมีอำนาจ
ในการที่จะกำหนดมาตรการชั่วคราวเพื่อใช้ในการดำเนินคดีในเรื่องที่รับไว้พิจารณานั้น
ซึ่งในกรณีนี้เองตอนในชั้นที่พิจารณาในร่างที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณานั้น
- 10 ทางศาลรัฐธรรมนูญก็มีการเสนอมา แต่เนื่องด้วยการกำหนดลักษณะดังกล่าวนี้มีหลายประเด็น
หรือหลายเรื่องที่จะทำให้กระทบต่อสถานะการดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญเองในฐานะ
ที่ต้องเป็นองค์กรลักษณะที่ต้องเป็นกลางในการวินิจฉัย โดยเฉพาะคดีที่เข้าสู่ศาลรัฐธรรมนูญนั้น
เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับการเมืองแทบจะเป็นส่วนใหญ่ แล้วอีกประการหนึ่งก็คือการที่จะทำให้
การวินิจฉัยคดีหรือการจะดำเนินการเพื่อให้เกิดผลที่สามารถแก้ไขปัญหาได้นั้น โดยหลักแล้ว
- 15 ศาลรัฐธรรมนูญควรวินิจฉัยด้วยความรวดเร็ว แล้วก็มีการวินิจฉัยชี้ขาดออกมาเพื่อจะให้หน่วยงาน
หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีนี้อาจจะมีคู่กรณีที่เกิดขึ้นนั้นให้การยอมรับนับถือที่จะต้องนำไป
ปฏิบัติต่อไปเมื่อมีคำวินิจฉัยออกมา แต่ในกรณีนี้ถ้าในกรณีนี้เพิ่มเติมในเรื่องของมาตรการชั่วคราว
เข้ามานั้นโดยมีเหตุที่กำหนดไว้ว่าเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นมาหรือป้องกันความรุนแรง
ที่จะเกิดขึ้น ที่จริงแล้วเป็นปัญหาเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย เพราะโดยส่วนใหญ่ปัญหามาสู่
- 20 ศาลรัฐธรรมนูญนั้นเป็นเรื่องการโต้แย้งว่ากระทำการหรือกฎหมาย บทบัญญัติต่าง ๆ นั้นขัดหรือแย้ง
หรือไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงมีการโต้แย้งกันเกิดขึ้น ซึ่งในกรณีที่จะก่อให้เกิด
ความเสียหายอะไรต่าง ๆ นั้น -----

- โดยปกติก็มีมาตรการทางด้านอื่นอยู่แล้ว ไม่ว่าจะมาตรการทางกฎหมายด้านอื่นหรือองค์กรอื่น ที่จะควบคุมหรือดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาลักษณะดังกล่าวขึ้น ไม่ว่าจะเป็นองค์กรทางด้าน
- 5 กระบวนการยุติธรรมตำรวจ หรือองค์กรต่าง ๆ ที่จะดูแลแต่ละเรื่อง ๆ ไป ส่วนในเรื่องกรณีนี้ที่ กล่าวจะเกิดปัญหาเกิดความร้ายแรงเกิดขึ้น เช่น จะมีการชุมนุมประท้วง ก็มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ ตำรวจ แล้วก็มีกฎหมายเฉพาะขึ้นมาแล้ว นั่นก็คือการชุมนุมสาธารณะที่จะคอยควบคุมอยู่ แต่จริง ๆ ก็คือการเกิดปัญหาจากการที่บุคคลที่เป็นคู่กรณีนั้นไม่ยอมรับนับถือที่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติของ กฎหมายซึ่งเป็นปัญหาที่ผ่านมา เพราะฉะนั้นในการพิจารณาเบื้องต้นแม้เห็นว่าในต่างประเทศนั้น
- 10 อาจจะเป็นศาลรัฐธรรมนูญต่างประเทศนั้นอาจจะมีกำหนดให้ศาลนั้นสามารถออกมาตรการ ชั่วคราวหรือวิธีการชั่วคราวเพื่อรองรับการวินิจฉัยเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายเกิดขึ้นนั้น ในประเทศ เหล่านั้น จริง ๆ แล้วยังมีความเห็นที่ได้แย้งกันอยู่ว่าการกำหนดไว้ลักษณะดังกล่าวนี้เหมาะสม หรือไม่ เพราะอาจจะเป็นปัญหาในการดำเนินการได้ เพราะว่าจริง ๆ แล้วการกำหนดลักษณะนี้ จะเป็นประเด็นในเรื่องของศาลรัฐธรรมนูญจะก้าวลงไปสู่การพิจารณาว่ากำหนดมาตรการมา
- 15 ซึ่งอาจจะกระทบต่อคู่กรณีที่เกิดขึ้น หรือการกระทบต่อฝ่ายที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือตามที เป็นประเด็นอยู่ในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญควรวางตัวให้เป็นกลาง ในการที่จะดำเนินการในลักษณะดังกล่าวในการวินิจฉัยคดี เพราะฉะนั้นแล้วในกรณีนี้เอง ถ้าศาลรัฐธรรมนูญออกมาตรการชั่วคราวใด ๆ ออกมา เสร็จแล้วถ้าคำวินิจฉัยนั้นไปเป็น เพื่อประโยชน์ในการที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่เป็นประเด็นอยู่ในการพิจารณาของศาล ก็จะทำให้เกิด
- 20 การโต้แย้งจากอีกฝ่ายหนึ่งได้ว่า ศาลรัฐธรรมนูญอาจไม่เป็นกลางไม่เกิดความเชื่อมั่นเกิดขึ้น ในการวินิจฉัยคดีโดยเฉพาะถ้ากรณีศาลรัฐธรรมนูญออกไปแล้ววินิจฉัยคดีแล้ว ไปออกมาตรการ ชั่วคราวในลักษณะที่เกินกว่าลักษณะที่เป็นประเด็นอยู่ในขณะวินิจฉัย หรือเป็นเรื่องอื่นที่ไม่ใช่ เรื่องการคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลหรือของการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของ กฎหมายหรือรัฐธรรมนูญขององค์กรต่าง ๆ รวมไปถึงถ้าเป็นการออกมาตรการชั่วคราวในลักษณะที่
- 25 เมื่อออกไปแล้วต่อมาเมื่อมีคำวินิจฉัยหรือมีคำสั่งใด ๆ ของศาลรัฐธรรมนูญออกมาในเรื่องนั้น เป็นลักษณะที่ตรงกันข้ามจากคำวินิจฉัย ก็จะทำให้เกิดเป็นประเด็นว่าแล้วที่สั่งออกไปนั้นเกิดทำให้อีกฝ่ายนั้นได้รับผลกระทบไปทำให้เกิดความเสียหายเกิดขึ้น แล้วคำวินิจฉัยออกมาอีกด้านหนึ่ง จะเกิดกรณีโต้แย้งกันเกิดขึ้นว่าที่สั่งไปนั้นชอบหรือไม่ชอบหรือไม่ เพราะฉะนั้นในลักษณะที่อาจเกิด

ในลักษณะดังกล่าวได้ในชั้นของการพิจารณาของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงไม่ได้ใส่ตรงนี้ให้ไว้ แต่ได้ไปปรับปรุงกระบวนการแก้ไขในกระบวนการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญว่า ในการที่จะทำ

5 คำวินิจฉัยหรือมีคำสั่งใด ๆ ของศาลรัฐธรรมนูญในคดีหรือในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประเด็น ให้ดำเนินการด้วยความรวดเร็ว มีการกำหนดระยะเวลาต่าง ๆ มีการกำหนดขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วเกิดขึ้น เพราะเห็นว่าการพิจารณาวินิจฉัยโดยรวดเร็วขึ้นโดยมีเวลาที่เหมาะสมในการที่จะแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น และอาศัยมาตรการที่มีอยู่ ไม่ว่าจะมาตรการทางกฎหมายทางด้านบริหาร มาตรการในเรื่องทางบริหารในการปกครองต่าง ๆ น่าจะช่วยสนับสนุน

10 ให้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นสามารถที่จะควบคุมได้ แล้วก็คำวินิจฉัยออกมาที่จะแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต เพราะฉะนั้นในส่วนนี้เองในฝ่ายกรรมาธิการเสียงข้างน้อยจึงเห็นว่ากรณีนี้ไม่ควรใส่ในเรื่องของอำนาจที่ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีมาตรการชั่วคราวไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในกรณีนี้ครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย

15 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์ ทำหน้าที่ประธานของที่ประชุมต่อไป)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ เป็นคำชี้แจงของกรรมาธิการเสียงข้างน้อยที่สงวนความเห็นไว้ครับ เนื่องจากมาตรา ๖๙/๑ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้น

20 มาใหม่ ดังนั้นสมาชิกสามารถอภิปรายได้ จะอภิปรายตั้งข้อสังเกตหรือซักถามก็ได้ครับ มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับ ดังนั้นผมขอให้

กรรมาธิการเสียงข้างมากชี้แจง กรรมาธิการเสียงข้างน้อยจะอภิปรายอีกหรือครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต (กรรมาธิการวิสามัญ) : กราบเรียน

ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กระผม อุดม รัฐอมฤต กรรมาธิการเสียงข้างน้อย

25 ขออนุญาตอภิปรายในประเด็นเรื่องมาตรา ๖๙/๑ เสริมสิ่งที่ท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง ได้กล่าวไว้แล้วในประเด็นสำคัญ ๒ ประการ

ประการแรก ผมอยากให้ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้กรุณา

ทบทวนว่าศาลรัฐธรรมนูญนั้นอยู่ในฐานะของการเป็นองค์กรตุลาการที่ดูแลอำนาจสำคัญ

ของบ้านเมือง ในฐานะที่เขาพิจารณาคดีขององค์กรที่ใช้อำนาจสูงสุด จริงอยู่เราอาจจะ
มีประเด็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพของประชาชน แต่ท่านต้องอย่าลืมว่ากลไกที่กว่า

- 5 จะมาถึงศาลรัฐธรรมนูญนั้นผ่านองค์กรที่ใช้อำนาจบริหาร ผ่านองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ
ซึ่งทั้ง ๒ องค์กรหรือแม้แต่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญก็ตาม กลไกเหล่านี้เป็นกลไกที่ไม่เหมือนกับ
ชาวบ้านทั่ว ๆ ไป เพราะว่าเขามีความชอบธรรมในเรื่องของการทำหน้าที่ การเป็นฝ่ายการเมือง
ซึ่งผ่านการเลือกตั้งก็ดี หรือการที่ได้รับการสรรหามีอำนาจ มีหน้าที่ในการปฏิบัติในระดับ
การใช้อำนาจอธิปไตยนั้น ถ้าหากอยู่ ๆ ให้ศาลไปสั่งว่า ท่านอย่าเพิ่งทำหน้าที่นะครับ
- 10 ขอผมวินิจฉัยก่อน ผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการหรือการใช้อำนาจในระดับบ้านเมือง
จะมีข้อที่หยุดชะงักแล้วอาจจะเกิดความเสียหายได้ ซึ่งอันนี้เป็นผลที่ผมจะกล่าวในประเด็นที่ ๒
แต่ผมอยากกราบเรียนว่า การทำหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญไม่ใช่ศาลแพ่ง ศาลอาญา
หรือศาลปกครอง เพราะว่าเขาทำหน้าที่ไปดูแลคนที่ใช้อำนาจอธิปไตย ถ้าท่านลองคิดว่า
ถ้าวันนี้มีคนไปร้องว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติกำลังพิจารณาเรื่องที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ แล้วไปขอศาล
- 15 บอกว่า ขอให้หยุดการพิจารณาไว้ก่อน ซึ่งเคยเกิดขึ้นแล้ว ผมคิดว่าอันนี้จะเป็นเรื่องที่
เกิดการปะทะเกิดปฏิกิริยาในบ้านเมืองอย่างสูงเลยทีเดียว เพราะฉะนั้นผมคิดว่าตรงนี้เป็นประเด็น
ที่อยากจะฝาก ท่านคิดว่ากรณีของการที่จะใช้อำนาจใช้มาตรการหรือวิธีการชั่วคราวนั้น
ไม่ใช่เรื่องที่เราจะคิดว่าเป็นเรื่องเล็ก ๆ ท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง ได้พูดไปก่อนแล้วด้วยว่า
การออกมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวนั้นมีการพิจารณาเป็นนัยอยู่ด้วยแล้วว่า เรื่องนี้
- 20 น่าจะมีแนวโน้มของการพิจารณาไปในทิศทางไหน การออกมาตรการหรือวิธีการชั่วคราว
ก็อาจจะเป็นข้อที่ทำให้เกิดความหวั่นไหวได้

ประการที่ ๒ ที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือ การทำหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ
ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรที่ใช้อำนาจระดับสูงนั้น เราต้องอย่าลืมว่าศาลรัฐธรรมนูญ

ในหลายประเทศเป็นองค์กรที่เขาพยายามที่จะให้จำกัดการใช้อำนาจ ไม่ให้ไปใช้อำนาจ

- 25 เป็นการทั่วไปให้ใช้เฉพาะในส่วนที่สำคัญจริง ๆ เพราะฉะนั้นการที่เราไปบัญญัติให้เป็นบททั่วไป
ในการที่ศาลอาจจะพิจารณาใช้มาตรการหรือวิธีการชั่วคราวได้นั้น อาจจะมีผลในทางที่ทำให้
สถานะของศาลรัฐธรรมนูญกลายเป็นคู่กรณีในทางการเมือง กลายเป็นองค์กรที่มีฐานะที่สาธารณชน
เกิดความรู้สึกไม่แน่ใจว่าบทบาทของศาลในทางที่จะเป็นคนที่กฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปแล้ว

หรือยัง คือแทนที่จะเป็นคนที่บอกถึงความถูกต้องความผิดในเชิงของหลักกฎหมาย เรากลับไป
เห็นเขาว่าเป็นคนที่จะมาดำเนินการ เป็นคนมากำหนดทิศทางว่าจะให้ทำอย่างนั้นทำอย่างนี้

5 ในทางปฏิบัติ -----

ผมกราบเรียนว่าเมื่อไรก็ตามที่มีวิธีการหรือมาตรการชั่วคราวก็สะท้อนว่าศาลจะต้องมีกลไก
บางอย่างไปกำหนดให้หน่วยงานที่อยู่ภายใต้คำสั่งของศาลต้องได้รับการปฏิบัติ เพราะฉะนั้น

- 5 ผมเลยไปถึงการอภิปรายซึ่งจะไปเกี่ยวพันกับมาตรา ๗๗/๑ ด้วยว่า เมื่อไรก็ตามที่ศาลมีอำนาจ
ในการออกคำสั่งแล้วมีวิธีการปฏิบัติด้วย นั้นหมายความว่าศาลต้องทำให้สำเร็จนะครับ
ถ้าศาลทำไม่สำเร็จนั้นหมายถึงวิกฤติในทางการเมืองที่จะเกิดขึ้นอีก เพราะฉะนั้นสิ่งที่ กรธ.
กรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาที่เรามองเห็นแล้วว่าการที่จะรักษาสถาบันศาลรัฐธรรมนูญไว้
ก็คือพยายามให้ท่านอยู่ห่างจากกระบวนการในทางการเมืองที่จะทำให้ท่านเข้าไปก้าวก้าวหรือว่าเข้าไป
10 เกี่ยวข้องกับการชี้ในเชิงของความเป็นฝักฝ่ายทางการเมือง เราจึงเห็นว่าผลที่ควรจะต้องระมัดระวัง
คือทำอะไรให้ศาลรัฐธรรมนูญนั้นไม่ใช่เป็นผู้บังคับ แต่เป็นคนเพียงแค่บอกว่าอะไรในทางกฎหมาย
ถูกหรือผิดเท่านั้นครับ ขอบพระคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสุพจน์ ไช่มุกด์ กรรมการธิการ
เสียงข้างน้อยอีกท่านหนึ่ง เชิญครับ

- 15 นายสุพจน์ ไช่มุกด์ (รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม) :
กราบเรียนท่านประธาน ผม สุพจน์ ไช่มุกด์ กรรมการวิสามัญครับ ผมขอเพิ่มเติมอาจารย์อุดม
รัฐอมฤต และคุณธนาวุฒิ สังข์ทอง เรื่องของมาตรการชั่วคราว ถึงแม้ว่าต่างประเทศจะมี
มาตรการนี้ แต่ว่าบริบททางสังคม ทางวัฒนธรรมองค์กรต่าง ๆ ของเรากับของต่างประเทศนี้
ต่างกันมากครับ และตามที่ผมเคยรับราชการอยู่ต่างประเทศนี้ผมก็เคยเห็นวิกฤติทางการเมืองของ
20 ต่างชาติมาบ่อยครั้งเหมือนกัน เพราะฉะนั้นถ้าเราจะไปเปรียบเทียบกับของต่างประเทศแล้วนี้
บริบทของเรากับของเขาต่างกันมากครับ แล้วก็อีกอย่างหนึ่งสมมุติว่าถ้าศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจ
คุ้มครองชั่วคราวได้นี้ก็ไม่มีความเป็นกลางแล้ว เขาจะถือโอกาสกล่าวหาว่าศาลรัฐธรรมนูญไปเข้าข้าง
ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งซึ่งจะเกิดความได้เปรียบ – เสียเปรียบของคู่กรณีนั้น และก็เป็นที่สุดแล้ว
ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยออกมาว่าผลการวินิจฉัยออกมาเป็นการไปเข้าข้างหรือเขาคิดว่าเป็นการ
25 เข้าข้างของฝ่ายนั้น ซึ่งเขากำลังจะได้เปรียบขึ้นมาในขณะที่เกิดวิกฤตินี้เราก็จะถูกวิพากษ์วิจารณ์
ได้ว่าศาลรัฐธรรมนูญไม่เป็นกลาง เพราะฉะนั้นศาลรัฐธรรมนูญเราต้องวางตัวให้ดีที่สุดเลยว่า
ไม่ให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ได้ว่าศาลของเราไปเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เราต้องพยายามรักษา
องค์กรไว้ เราต้องพยายามรักษาความเป็นกลางไว้ให้ดีที่สุด ส่วนวิธีแก้ในกรณีนี้คือการที่

ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยโดยเร็วเพื่อยุติวิกฤตการณ์นั้น นี่คือวิธีแก้ที่ดีที่สุดครับ ไม่ใช่ออกมาตราการชั่วคราวโดยคัมครองชั่วคราวครับ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

- 5 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญกรรมการเสียงข้างมากชี้แจงครับ
ศาสตราจารย์บรรเจิด สิงคะเนติ (กรรมาธิการวิสามัญ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านสมาชิกที่เคารพทุกท่านครับ ผม ศาสตราจารย์บรรเจิด สิงคะเนติ ในฐานะกรรมาธิการ ขออนุญาตกราบเรียนหลักการของมาตรา ๖๙/๑ เรื่องคัมครองชั่วคราวด้วยเหตุผล ๒ - ๓ ประการ ดังนี้
- 10 ประการแรกในฐานะที่เป็นองค์กรตุลาการนั้น องค์กรตุลาการต้องการเครื่องมืออยู่ ๒ - ๓ ประการ ประการแรกก็คือเรื่องละเมิดอำนาจศาล ถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ศาลต้องมี เพื่อที่จะทำให้การดำเนินการพิจารณาของศาลเป็นไปด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย นี่ก็คือเครื่องมือที่ ๑ นะครับ เครื่องมือที่ ๒ ก็คือมาตรา ๖๙/๑ นี้เอง คือมาตรการคัมครองชั่วคราว ซึ่งมาตรการคัมครองชั่วคราวนั้นเป็นมาตรการที่มีขึ้นเพื่อให้ศาลได้มีเครื่องมือในการที่จะทำให้
- 15 การคัมครองในคดีบรรลุตฤประสงค์แห่งคดีได้ มาตรการนี้เป็นมาตรการทั่วไปที่ใช้ในคดีมหาชนทั้งหลาย คดีปกครองก็มีเรื่องนี้ เรื่องการทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองและการคัมครองชั่วคราว ถ้ามองว่าถ้าศาลปกครองไม่มีมาตรการนี้ ถ้ามองว่าศาลปกครองจะคัมครองสิทธิประชาชนได้ไหม ความหมายก็คือว่าเขาอาจจะชนะคดี แต่เขาแพ้ในทางข้อเท็จจริงเพราะว่าตัวคำสั่งมีผลไปหมดแล้ว กราบเรียนว่าเครื่องมือนี้เป็นเครื่องมือทั่วไปที่ศาลในประเทศที่มีศาลรัฐธรรมนูญนั้น
- 20 เขาใช้เป็นการทั่วไป ประเทศเยอรมันก็ตีบัญญัติหลักการนี้ไว้ในมาตรา ๓๒ ของรัฐบัญญัติว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญ ประเทศออสเตรเลียก็มีเครื่องมือนี้เช่นกัน ประเด็นที่ผมอยากจะกราบเรียนต่อว่า เครื่องมือนี้ยิ่งมีความสำคัญมากเพราะเราได้พิจารณามาตราไป ๒ มาตรา คือ ๑. เราให้ประชาชนฟ้องตรงกรณีของตามมาตรา ๕๑ ประการที่ ๒ เราให้ประชาชนฟ้องตรงกรณีของตามมาตรา ๒๑๓
- 25 กรณีที่เขาถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้คัมครอง แต่เราไม่มีเครื่องมือที่จะให้ศาลเข้าไประงับยับยั้งการดำเนินการที่เป็นการละเมิดนั้นอยู่ แต่ปล่อยให้ศาลได้พิจารณาไป เพราะฉะนั้น ความหมายก็คือว่าศาลช่วยอะไรเขาไม่ได้ครับ แม้ในท้ายที่สุดศาลจะบอกว่าการกระทำนั้น เป็นละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพประชาชนก็ตาม แต่ศาลไม่มีเครื่องมือที่จะระงับยับยั้ง ผมขออนุญาตกราบเรียนว่าการที่ไปเพิ่มเรื่องให้ประชาชนฟ้องได้นั้นศาลจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีเครื่องมือนี้

ในการที่จะมาช่วยในการทำให้การคุ้มครองสิทธิของประชาชนนั้นบรรลุความมุ่งหมายได้
 ถ้าท่านอ่านมาตรา ๖๙/๑ วรรคสอง ก็จะได้เห็นว่ามาตรานี้ไม่ได้ใช้โดยไม่มีข้อกำหนดเงื่อนไข
 5 มาตรานี้ให้มีผลใช้บังคับไม่เกิน ๖๐ วันนับจากวันที่ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวนั้น
 ตามมาตรา ๖๙/๑ วรรคสอง

ประการที่ ๒ ท่านอาจจะกังวลใจว่าแล้วมาตรานี้จะเอาไปใช้และไปกระทบกับ
 องค์กรที่ใช้อำนาจอธิปไตยหรือไม่ อย่างไร ถ้าท่านอ่านมาตรา ๖๙/๑ วรรคสาม เราจะเห็นว่า
 ข้อกำหนดที่ศาลรัฐธรรมนูญจะออกต่อไปนี้นั้นไม่ได้เป็นอำนาจโดยอิสระของศาลรัฐธรรมนูญนะครับ
 10 ศาลรัฐธรรมนูญต้องนำมาเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร หลักการนี้ถ้ามาจากไหน หลักการนี้
 เามาจากมาตรา ๖ ของ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองเพื่อให้ฝ่ายสภานั้นได้ตรวจสอบดูว่าการที่
 ศาลรัฐธรรมนูญได้กำหนดวิธีการชั่วคราวโดยข้อกำหนดนั้นได้ก้าวล่วงอำนาจหรือไม่ อย่างไร
 แต่ผมอยากจะกราบเรียนว่าในด้านหนึ่งนั้นเขามุ่งหมายเพื่อจะคุ้มครองสิทธิของประชาชนจากการที่
 ประชาชนไปฟ้องร้องการดำเนินการต่าง ๆ แต่ถ้ากังวลว่าการใช้อำนาจวิธีการชั่วคราวของ
 15 ศาลรัฐธรรมนูญนั้นจะไปกระทบต่ออำนาจหรือไม่ อย่างไรนั้น สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจที่จะ
 ตรวจสอบดูนะครับ อันนี้ก็หลักการตามมาตรา ๖ ของกฎหมายศาลปกครองที่บอกว่าระเบียบ
 ของที่ประชุมใหญ่ของศาลปกครองนั้นก็ให้เสนอญัตติต่อสภาผู้แทนราษฎรต่าง ๆ เพื่อให้
 สภาผู้แทนราษฎรได้ตรวจสอบ เพราะฉะนั้นผมขออนุญาตกราบเรียนว่ามาตรานี้เป็นมาตรการ
 20 ทั่วไปที่ประเทศที่มีศาลรัฐธรรมนูญแล้วเขาถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญ
 ได้มีโอกาสที่จะคุ้มครองสิทธิของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรานี้เป็นมาตรการที่มี
 ข้อจำกัดเรื่องเวลา มาตรานี้รายละเอียดนั้นก็ยังต้องผ่านสภานะครับ ผมขอเรียนว่ามาตรานี้
 เป็นมาตรการที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะมีฉะนั้นแล้วศาลรัฐธรรมนูญที่บอกว่าจะคุ้มครองสิทธิของ
 ประชาชนที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นอาจจะไม่มีความหมาย ขอกราบเรียนครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีท่านใดประสงค์จะอภิปรายอีกหรือไม่
 25 เชิญท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ ครับ

นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 ที่เคารพ กระผม นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ คือเมื่อตอนที่มีการอภิปรายถึงมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง
 ผมก็ได้ยกประเด็นขึ้นมาประเด็นหนึ่งถึงเรื่องของมาตรการคุ้มครองที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับ

การพิจารณาของคดี ซึ่งโดยหลักการแล้วผมค่อนข้างจะเห็นด้วยว่าควรจะต้องมีมาตรการคุ้มครอง
ชั่วคราวเพื่อเป็นเครื่องมือ แต่ที่นี้ในหลักการที่ผมอยากจะทราบก็คือว่าความเชื่อมโยงระหว่าง

- 5 มาตรา ๖๙/๑ ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกรณีของมาตรา ๔๔/๑ ที่มีการพูดถึงว่าในระหว่างการพิจารณา
คดีตามมาตรานี้ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามมติ ครม. ไปก่อนจนกว่าศาลจะมีคำวินิจฉัย
ความหมายของผมก็คือมาตรการคุ้มครองชั่วคราวนี้สามารถที่จะเข้ามาเป็นเงื่อนไขแห่งการพิจารณา
คำวินิจฉัยได้หรือไม่ในกรณีของมาตรา ๔๔/๑ ที่มีการสร้างบทบัญญัตินี้ขึ้นมาจะ
ขอขอบคุณครับ

- 10 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญกรรมการชี้แจงความสัมพันธ์ของ
มาตรา ๖๙/๑ กับมาตรา ๔๔/๑ วรรคแรกนะครับ

- ศาสตราจารย์บรรเจิด สิงคะเนติ (กรรมาธิการวิสามัญ) : กราบเรียน
- ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติครับ มาตรา ๖๙/๑ จริง ๆ แล้วมุ่งหมายสำหรับการกระทำ
- 5 ที่เข้ามาก้าวล่วง เมื่อการกระทำที่เข้ามาก้าวล่วงนั้นการเข้ามาละเมิดนั้นยังดำรงอยู่ที่ศาลมี
- มาตรการที่จะหยุดระงับยับยั้งได้ แต่กรณีของมาตรา ๔๔/๑ นั้น เป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องดำเนินการ
- เพราะฉะนั้นโดยทั่วไปแล้วเราจะไม่ใช่มาตรการชั่วคราวเพื่อให้รัฐทำหน้าที่ เพราะเรื่องนั้นเป็นเรื่อง
- ของเนื้อหาของคำวินิจฉัยว่า เมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยแล้วรัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการ
- หรือไม่ว่าอย่างนั้นกลายเป็นประเด็นหลักแห่งคดีที่จะต้องดำเนินการหรือไม่ จะมาใช้มาตรการ
- 10 ชั่วคราว เพื่อให้ดำเนินการอาจจะไม่ใช่วัตถุประสงค์หลักของมาตรา ๖๙/๑ ตรงนี้ครับ
- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีท่านใดติดใจอะไรไหมครับ สำหรับ
- มาตรา ๖๙/๑ เมื่อตอนจะลงมติ ผมจะขอให้กรรมาธิการเสียงข้างน้อยที่สงวนไว้สรุปความเห็น
- ของท่าน แล้วก็กรรมาธิการเสียงข้างมากชี้แจงเพื่อที่ที่ประชุมได้ทราบอีกครั้งหนึ่งนะครับ
- เชิญเลขาธิการวุฒิสภาต่อ
- 15 นายรัช ภาสข (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติ
- แห่งชาติ) : “หมวด ๔ การทำคำวินิจฉัยหรือคำสั่ง ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๗๐ มีการแก้ไข”
- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มาตรา ๗๐ มีการแก้ไข เพิ่มความ
- ในวรรคสอง ไม่มีผู้สงวน สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมการมีการแก้ไข มีท่านใด
- จะอภิปรายไหมครับ
- 20 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับเชิญเลขาธิการวุฒิสภาต่อ
- นายรัช ภาสข (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติ
- แห่งชาติ) : “มาตรา ๗๑ มีการแก้ไข”
- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มาตรา ๗๑ มีการแก้ไขข้อความเล็กน้อย
- 25 ไม่มีผู้สงวน มีท่านใดจะอภิปรายไหมครับ
- (ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับเชิญเลขาธิการวุฒิสภาต่อ

นายันท ผาสุข (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ) : “มาตรา ๗๑/๑ คณะกรรมาธิการ เพิ่มขึ้นใหม่ มีกรรมาธิการสงวนความเห็น”

5 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มาตรา ๗๑/๑ กรรมาธิการมีการเพิ่มขึ้นใหม่
มีกรรมาธิการเสียงข้างน้อยสงวนความเห็น ผมขอให้กรรมาธิการเสียงข้างน้อยชี้แจงก่อนครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขออนุญาตที่ประชุมครับ ผม นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมาธิการ ครับ
ในเรื่องของมาตรา ๗๑/๑ ที่กรรมาธิการเสียงข้างมากได้เพิ่มเติมเข้ามาเรื่องเกี่ยวกับการให้

10 ในคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญนั้นสามารถที่จะกำหนดค่าบังคับ เพื่อให้ดำเนินการ
นั้นได้ต้องเรียนอย่างนี้ครับ จริงแล้วเป็นเรื่องของการที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของ
ศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งในรัฐธรรมนูญเองก็ได้กำหนดไว้ ซึ่งกำหนดไว้มาทุกรัฐธรรมนูญว่า ในกรณี
ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยใดเกิดขึ้น มีคำสั่งใดเกิดขึ้นนั้นย่อมผูกพันที่องค์กรทุกองค์กร ไม่ว่าจะ
เป็นนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ หรือองค์กรอิสระหรือหน่วยงานของรัฐอื่นใดต้องปฏิบัติ
15 ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญนั้น เป็นเรื่องของการที่คำวินิจฉัยของ
ศาลรัฐธรรมนูญนั้นมีค่าบังคับอยู่ในตัวอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นเป็นกรณีเพียงแต่ว่าเมื่อคำวินิจฉัย
นั้นจะคงของศาลรัฐธรรมนูญก็จะชี้เป็นประเด็นสำคัญกรณีที่มีข้อโต้แย้งเกิดขึ้น หรือเป็นคดีความ
เกิดขึ้นว่าการดำเนินการลักษณะดังกล่าวเป็นการชอบหรือไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่อย่างไร
หรือกรณีที่การกระทำนั้น หรือบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นเป็นการไปก้าวล่วงสิทธิ เสรีภาพของ
20 บุคคลหรือไม่อย่างไร เพราะฉะนั้นเมื่อศาลวินิจฉัย มีคำวินิจฉัยออกมาแล้วนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ย่อมจะต้องผูกพันที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยในส่วนนั้นต่าง ๆ เช่น ในกรณีที่ศาล
มีคำวินิจฉัยบอกว่า ร่างกฎหมายที่สภานิติบัญญัติขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญ สภาก็ย่อมต้อง
นำมาแก้ไขเพื่อให้ถูกต้องหรือกฎหมายฉบับนั้นก็ต้องตกเป็นโมฆะไปไม่มีผลใช้บังคับ หรือกรณี
มีการพิจารณาว่า การกระทำของบุคคลนั้นหรือการกระทำขององค์กรนั้นไปล่วงละเมิดสิทธิหรือ
25 เสรีภาพของเขา ของบุคคลอื่น หรือของการดำเนินการขององค์กรอื่น ซึ่งไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ
การดำเนินการนั้นก็ต้อง ๑. ก็คือดำเนินการไม่ได้ ดำเนินการตกเป็นโมฆะไปไม่สามารถจะบังคับ
ใช้ได้ ถ้ามีการดำเนินการอยู่ก็ต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการที่จะดำเนินการ เพื่อให้รักษาความ
สงบเรียบร้อยหรือดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ก็จะต้องดำเนินการเข้าไปเพื่อจะได้ให้

- เกิดผลบังคับ อย่างเช่น ในกรณีศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า รัฐมนตรีคนนั้นสิ้นสุดสมาชิกภาพลง เขาก็พ้นโดยตัวของเขาเอง มีผลทางกฎหมายที่เกิดขึ้น จะมีใครไปบังคับเขาได้อย่างไรว่าเขา
- 5 ออกจากตรงนั้นไปถ้าเขาทำอยู่เขายังคงปฏิบัติอยู่ก็เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีความผิดทางด้านอื่นตามกฎหมายอื่นต่อไป เพราะฉะนั้นคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในรัฐธรรมนูญเอง จึงกำหนดว่ามีคำบังคับอยู่ในตัวเพราะมีผลผูกพันและทุกหน่วยงาน ทุกองค์กร ที่อยู่หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญนั้น สำหรับในต่างประเทศที่มีกำหนดขึ้น แต่ของต่างประเทศมีคำวินิจฉัยนั้นคำบังคับก็เพียงแต่ว่า
- 10 บอกว่าหน่วยงานหรือองค์กรใดที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยเท่านั้นเอง แล้วก็เป็นเรื่องของการที่หน่วยงานที่จะต้องรับไปปฏิบัติแล้วเป็นเรื่องถึงการให้ความเคารพในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญหรือคำสั่งของรัฐธรรมนูญเองว่าจะต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามนั้น เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย ถ้าศาลรัฐธรรมนูญมีคำบังคับในลักษณะอื่นที่ไม่ใช่ลักษณะที่เป็นการดำเนินการ เพื่อให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยเสียแล้วด้วย ก็จะกลายเป็นการก้าวล่วง เป็นการสั่งการในเชิงบริหาร
- 15 ออกไปอีก ซึ่งคงเป็นการที่จะไปก้าวล่วงในการทำงานของฝ่ายอื่นฝ่ายใด ซึ่งอาจจะไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นในส่วนของคำบังคับของที่เพิ่มเติมขึ้นมาในมาตรา ๗๑/๑ นี้ จึงเห็นว่าเมื่อเพิ่มเติมเข้ามานี้น่าจะกลายเป็นปัญหาเสียมากกว่า เพราะว่าโดยปกติในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องย่อมต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัย ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญอยู่แล้วในเรื่องของความมีผลผูกพัน เพราะฉะนั้นในส่วนของมาตรา ๗๑ นี้
- 20 ทางกรรมการเสียงข้างน้อยจึงไม่เห็นด้วยที่จะเพิ่มเติมเข้ามา เพราะว่ามีคำบังคับอยู่ในตัว และเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องนั้น ในการที่จะต้องเคารพที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญนั้นต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้นครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีกรรมการเสียงข้างน้อยท่านใด
เชิญครับท่านอาจารย์อุดม

- 25 ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต (กรรมการวิสามัญ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผม อุดม รัฐอมฤต ในฐานะกรรมการเสียงข้างน้อย ผมมีข้อสังเกต ๒ ประการที่อยากจะเรียนต่อที่ประชุมว่า การเขียนมาตรา ๗๑/๑ ขึ้นมา
ให้ศาลออกคำบังคับตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้นเป็นเรื่องขัดต่อหลักการที่บัญญัติ

- ไว้ในมาตรา ๒๑๑ วรรคท้าย ที่พูดถึงสภาพบังคับของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่ามีผลผูกพันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยแล้ว ว่าทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องปฏิบัติตามก็คือ บอกเป็นนัยว่าคำวินิจฉัยนั้นก็คือ กฎหมายที่ท่านจะต้องปฏิบัติตาม เพราะฉะนั้นการไปเขียนมาตรการนี้ขึ้นมาเพิ่มเติมนอกเหนือจากเป็นการทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องสถานะของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญคลาดเคลื่อนไปแล้ว ยังเป็นการไปสร้างสิ่งที่เป็นขั้นตอนเพิ่มเติมขึ้นมาอีก เพราะว่าเมื่อใดที่ท่านออกคำสั่งเท่ากับว่าท่านจะต้องมีหน่วยงานที่จะต้องไปทำให้เกิดตามคำสั่งนั้นไม่ใช่แต่เพียงแค่การเขียนคำพิพากษาเฉย ๆ แต่จะต้องออกคำสั่งเหมือนกับศาลมีคำพิพากษาดัดสินลงโทษ ในกรณีของศาลอาญา ศาลต้องออกหมายจำคุก ซึ่งผู้ที่ต้องปฏิบัติตามไม่ใช่เพียงแค่คนที่ถูกหมายเท่านั้น แต่ว่าจะต้องมีคนนำหมายเพื่อไปปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษา อันนี้ก็เช่นเดียวกัน ถ้าเมื่อใดศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้วจะต้องมีคำสั่งเพิ่มเติมขึ้นมาเท่ากับว่าท่านจะต้องสร้างขั้นตอนอีกขั้นตอนหนึ่งก็คือ มีคนไปดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งที่ศาลออก อันนี้คือ
- 15 สิ่งที่ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่น่ากังวลใจ

- ประการที่ ๒ ที่ผมอยากกราบเรียนก็คือในวรรคสอง ซึ่งเป็นเรื่องที่ผมคิดว่า เป็นการละเมิดอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะ เพราะว่าศาลมีคำวินิจฉัยแล้ว
- 5 การจะออกคำสั่งบังคับก็ต้องไปขอให้สภาผู้แทนราษฎรวางหลักเกณฑ์ในการออกข้อกำหนดอีก ซึ่งผมคิดว่าในสิ่งเหล่านี้สะท้อนสิ่งที่ไม่เป็นกลางของศาลโดยตรง หมายถึงสะท้อนว่าการที่ศาล จะทำอะไรนั้นจะต้องไปให้สภาผู้แทนราษฎรนั้นเขาเห็นชอบด้วยกับการที่ศาลจะมีวิธีการในการ บังคับให้เป็นไปตามคำวินิจฉัย ซึ่งผมคิดว่าอันนี้น่าจะผิดหลัก เพราะผมมีความเห็นว่าในศาล
- 10 ทัว ๆ ไปคำวินิจฉัยของเขา เมื่อออกคำวินิจฉัยมาแล้วก็มีผล ไม่จำเป็นที่จะต้องมีคนมาวางกฎ กติกาอะไรอีกว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร อันนี้คือสิ่งที่อยากจะกราบเรียนในที่ประชุมว่า ในมาตรา ๗๑/๑ นั้น ทางคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าเป็นข้อที่น่าจะเป็นส่วนเกิน แล้วก็ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดในเรื่องของบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญเป็นอย่างยิ่ง ขอบพระคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญท่านสุชาติ ตระกูลเกษมสุข และท่านสุพจน์ ไช่มุกด์ ครับ

- 15 นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข (กรรมาธิการวิสามัญ) : กราบเรียนท่านประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผม นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข กรรมาธิการเสียงข้างน้อย ผมอยากจะ กราบเรียนต่อที่ประชุมว่าโดยหลักการการจัดตั้งศาล โดยเฉพาะศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง ก็แล้วแต่ สิ่งหนึ่งในทางหลักการจัดตั้งศาลก็คือว่า เมื่อมีคำวินิจฉัยอะไรออกมาแล้วเราจะไม่ค่อย ก้าวล่วงกับฝ่ายหนึ่งที่เราเรียกว่าฝ่ายบริหาร เพราะเป็นหลักการแบ่งแยกอำนาจ เพราะฉะนั้นในการ
- 20 ดีไซน์ (design) การตัดสินใจออกมาจึงเป็นการบอกว่าเป็นคำวินิจฉัยเฉย ๆ ไม่ได้สั่งการเป็น คำพิพากษา เพราะจะขัดหลักการเรื่องการก้าวล่วงไปสู่องค์กรใช้อำนาจอธิปไตยฝ่ายอื่น การที่ออกคำสั่งออกมาเลยมีผลทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายด้วย ในข้อเท็จจริงก็คือว่า ในเมื่อกฎหมายกำหนดรัฐธรรมนูญบอกว่าคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญทุกองค์กรต้องปฏิบัติ บังคับหมดในสภาพบังคับหมด การที่ต้องออกคำสั่งอีกรอบหนึ่งแสดงว่าอะไร แสดงว่ามีบาง
- 25 องค์กรใช้ใหม่ที่จะไม่ยอมปฏิบัติตาม ทำให้คุณค่าของคำวินิจฉัยลดลง อีกจุดหนึ่งก็คือว่าคำสั่ง ที่ออกมาสถานะของคำสั่งนี้เป็นสถานะเหมือนหนึ่งคำวินิจฉัยหรือไม่ คำวินิจฉัยผูกพันทุกองค์กร แล้วคำสั่งผูกพันทุกองค์กรหรือไม่ อันนี้จะเป็นปัญหา ถ้าเกิดออกคำสั่งไปแล้วหน่วยงาน ที่รับปฏิบัติบอกว่าไม่ชอบ ไม่ถูก ใครจะเป็นผู้ตัดสิน นี่คือสถานะของคำสั่งที่เกิดขึ้น ก็เลย
- 30 อยากจะกราบเรียนว่าทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในด้านอื่น ๆ ก็อย่างที่ท่านธนาววัฒน์ ได้อภิปรายมาแล้ว ผมคงไม่อภิปรายซ้ำครับ ขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสุพจน์ ไข่มุกด์ เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ (กรรมาธิการวิสามัญ) : กราบเรียนท่านประธาน ผม สุพจน์

- 5 ไข่มุกด์ กรรมาธิการครับ ผมขอเพิ่มเติมจากทั้ง ๓ ท่านที่ได้กล่าวมาต่อที่ประชุมสภาแห่งนี้ คือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในฐานะที่ผมเป็นอดีตตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมาก่อน เราจะเห็นได้ว่าคำวินิจฉัยรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญให้เป็นที่สุดและผูกพันทุกองค์กร แม้แต่สภา ครม. และองค์กรตามรัฐธรรมนูญต่าง ๆ เพราะอันนี้เป็นที่สุดแล้ว แล้วที่ผมจะยกตัวอย่างจากการที่มี
- 10 เรื่องที่ร้องเรียนเข้ามาหลายเรื่อง และผลคำวินิจฉัยของศาลไม่เคยมีมาตรการใด ๆ ที่ต้องบังคับให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลเลย อย่างเช่น พ.ร.บ. คำนำหน้านามหญิง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเรา
- วินิจฉัยออกไปแล้วไม่เห็นจำเป็นจะต้องมีมาตรการอะไรที่ไปบังคับท่านต้องใช้เลย เพราะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายทะเบียนราษฎรของกระทรวงมหาดไทยเขาก็ดำเนินการแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ
- 15 ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ เขารู้ตัวว่าองค์กรไหนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง องค์กรนั้นก็ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ นอกจากนั้นจะมีเรื่องของการเมือง การยุบ
- พรรคการเมือง กกต. ส่งเรื่องมาให้ยุบพรรคการเมือง ซึ่งไม่ได้ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติประกอบ
- รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ศาลรัฐธรรมนูญก็วินิจฉัยให้ยุบพรรคการเมือง
- พรรคการเมืองนั้นก็ถูกยุบโดยปริยายโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไม่จำเป็นต้องมีองค์กรไหน
- 20 มาบังคับให้พรรคการเมืองนั้นจะต้องถูกยุบไปอันนี้ก็ เป็นผลจากการวินิจฉัย ไม่จำเป็นต้องมี
- มาตรการหรือกลไกอย่างหนึ่งอย่างใดมาช่วยนอกจากนั้นยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับ
- เรื่องการเมือง ในอดีตท่านก็จะเห็นว่าคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับเรื่องของการวินิจฉัยให้
- สิ้นสุดสมาชิกภาพของ ส.ส. หรือของรัฐมนตรีอะไรก็ตามที่ผ่านมา พอศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า
- สมาชิกภาพของ ส.ส. ส.ว. หรือแม้แต่ของรัฐมนตรีเฉพาะตัวมีผลให้รัฐบาลนั้นต้องหมดสภาพ
- โดยปริยาย โดยไม่จำเป็นที่จะต้องมีการอะไรบังคับเลย เพราะว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเขารู้
- 25 แล้วว่าสมาชิกภาพของ ส.ส. เขาสิ้นสุดไป กองคลังเขาก็หยุดที่จะไม่จ่ายเงินให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- เขาก็ไม่จัดประชุมให้ เพราะใครขึ้นทำไปก็เท่ากับเป็นการละเมิดอำนาจศาลทำไม่ได้ตามมาตรา
- ๑๕๗ รัฐบาลแม้แต่องค์กรต่าง ๆ เมื่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับแล้วก็มีผลบังคับ
- โดยส่วนตัวโดยปริยายในตัวเองแล้วไม่จำเป็นที่จะต้องมีการอะไรที่จะมาเพิ่มเติมอีกต่อไป
- โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวรรคสองของมาตรา ๗๑/๑ แสดงว่าจะให้ศาลรัฐธรรมนูญไปอยู่ที่อำนาจนิติของ
- สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไม่ถูกต้อง

เป็นการก้าวล่วงเข้าไปสู่อีกระบบหนึ่ง ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรศาล เรามีอิสระในการที่จะปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นในการที่จะต้องให้สิทธิต่าง ๆ ไปผ่านสภาอีก ผมว่าเป็นการ

5 ที่ว่าอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญจะสูญเสียไป เพราะว่าจะไปอยู่ที่อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ ขอเรียนให้ท่านสมาชิกทราบข้อสังเกตของฝ่ายกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ขอขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีสมาชิกท่านใดจะอภิปรายหรือไม่
ท่านนายแพทย์เจตน ศิริธรรานนท์ เชิญครับ

นายเจตน ศิริธรรานนท์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม

- 10 นายแพทย์เจตน ศิริธรรานนท์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านประธานครับ ก็ฟังกรรมาธิการเสียงข้างน้อยที่ได้อภิปรายมา จริง ๆ เหตุผลก็ค่อนข้างจะสมบูรณ์ในตัว แล้วก็ไม่แน่ใจว่าความคิดเห็นของกรรมาธิการเสียงข้างมากมีเหตุผลใดจึงเขียนเพิ่มเติมในมาตรา ๗๗/๑ แล้วก็โดยเฉพาะในวรรคสองที่เขียนว่าข้อกำหนดของศาลตามวรรคหนึ่งต้องส่งให้สภาผู้แทนราษฎรในวันนี้ออกข้อกำหนด ผมเอาสั้น ๆ แค่นี้ ท่านประธานครับ ผมอยู่ในยุคสมัยที่สมาชิก
- 15 สภาผู้แทนราษฎร เขามักจะอภิปรายว่าความเป็นอิสระของสภา ศาลไม่อาจจะก้าวล่วงแต่ก็มีเสียงอีกมากมายโดยเฉพาะสมาชิกที่ไม่ใช่เสียงข้างมากของรัฐบาล ก็บอกว่าองค์กรตุลาการในที่นี้คือศาลรัฐธรรมนูญไม่ได้อาศัยรัฐสภา แต่ว่าเป็นผู้ที่ชี้ความยุติธรรม ความยุติธรรมกำหนดโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่มีเสียงข้างมาก เสียงข้างน้อย เพราะฉะนั้นเราก็จะเห็นหลายครั้งที่คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีเสียงข้างมากและเสียงข้างน้อย เพราะความคิดเห็นทางกฎหมาย
- 20 แตกต่างกันได้ แต่ว่าการแยกให้เกิดการถ่วงดุลระหว่างอำนาจนิติบัญญัติกับอำนาจบริหาร แล้วก็ไปอำนาจตุลาการเป็นหลักการที่สากลโลกยึดถือ เพราะฉะนั้นในกรณีนี้ถือว่าเป็นการก้าวล่วงอำนาจทางตุลาการอย่างชัดเจนกระผมไม่เข้าใจว่าทางกรรมาธิการเสียงข้างมากยึดถือเหตุผลใดผมมีเหตุผลที่เสนอให้ตัดในมาตรานี้โดยเฉพาะวรรคสองนี้ออกไป ก็คือว่าท่านประธานครับ
- 25 ในสมัยที่ผ่านมาแล้วก็อาจจะเป็นไปได้ในอนาคตถ้าหากว่าสภาผู้แทนราษฎรมีสมาชิกมาจากพรรครัฐบาล ถ้าหากว่าพรรครัฐบาลกุมเสียงข้างมากก็ง่ายมากที่ข้อกำหนดของศาลตามวรรคหนึ่ง
- ที่ส่งให้สภาผู้แทนราษฎรจะโหวตไม่รับ ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลเป็นประการใดก็ตามเพราะว่าเหตุผลสามารถยกขึ้นมาอ้างได้ตลอด -----

โดยเฉพาะอำนาจที่พูดกันตลอดว่าอำนาจของสภาผู้แทนราษฎรหรืออำนาจของรัฐสภานี้ ฝ่ายตุลาการไม่สามารถก้าวล่วงได้ แต่ฝ่ายตุลาการมีความจำเป็นต้องวินิจฉัยให้เป็นไปตามหลัก

5 ของความยุติธรรม ซึ่งผมเห็นว่าในกรณีนี้ถ้าหากว่าเกิดกรณีที่มีสภาผู้แทนราษฎรที่มีสมาชิก เสียข้างมาก แล้วข้อกำหนดของศาลนี้ถูกคว่ำ ผมว่าจะแทบทุกครั้งถ้าหากว่าศาลวินิจฉัย ไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของรัฐบาลหรือพรรคเสียข้างมากในสภา อันนี้เป็นจำเป็นอย่างยิ่ง ต้องมีความเป็นอิสระ ต้องมีการถ่วงดุลของอำนาจ เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นว่าในกรณีนี้ก็มี ความจำเป็นที่ว่าถ้าหากว่าท่านเขียนมาอย่างนี้ผมถือว่าก้าวล่วงคือประเด็นที่ ๑

10 ประเด็นที่ ๒ ผมว่าถ้าเขียนไปอย่างนี้ตามร่างที่กรรมาธิการเสียข้างมากเสนอ ผมว่าสุ่มเสี่ยงต่อการขัดรัฐธรรมนูญ ในมาตรา ๒๑๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในวรรคท้ายเขียนว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาดมีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระและหน่วยงานของรัฐ แต่ว่าถ้าหากว่าเขียนในวรรคสอง

15 เขียนว่า ข้อกำหนดของศาลตามวรรคหนึ่งต้องส่งให้สภาผู้แทนราษฎรในวันที่ยื่นข้อกำหนด ผมเห็นว่าไม่ได้เป็นไปตามมาตรา ๒๑๑ วรรคท้าย ที่ว่าคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็น เด็ดขาด เพราะว่าถ้าหากว่าให้เป็นเด็ดขาดก็ไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องเขียนในวรรคสองของ

20 มาตรา ๗๑/๑ ที่บอกว่าข้อกำหนดของศาลตามวรรคหนึ่งต้องส่งให้สภาผู้แทนราษฎร ต้องส่ง ให้สภาผู้แทนราษฎรผมขีดเส้นใต้ นะครับ แล้วก็ในประเด็นนี้ก็อยู่ในวรรคหนึ่งเขาเขียนว่า ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของศาลหากมีความจำเป็นจะต้องบังคับ คำวินิจฉัยของศาลนี้สอดคล้องกับมาตรา ๒๑๑ วรรคท้าย ผมเห็นว่าในมาตรา ๗๑/๑ นี้

25 ในวรรคสองผมตีความว่าอาจจะสุ่มเสี่ยงต่อการขัดรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่า ผ่านไปในลักษณะอย่างนี้มีโอกาสที่จะถูกส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความ ผมเห็นว่าทาง กรรมาธิการเสียข้างมากน่าจะทบทวนและพิจารณาในประเด็นอย่างนี้ให้รอบคอบครับ

ขอบคุณครับ

25 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร ครับ

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร : กราบเรียนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่เคารพ กระผม พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ การที่ผมได้

ขออนุญาตลุกขึ้นมาอภิปรายนั้นก็สืบเนื่องจากคำถามที่ผมถามว่ากรรมาธิการทำไมจึงเพิ่ม

๗๓

สนช. ๖๖

พรเพณี ๑๗/๒

มาตรา ๔๔/๑ เมื่อได้ฟังด้วยเหตุด้วยผลแล้วก็ยังเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในการที่เพิ่มมาตรา ๗ (๓/๑) ก็คือว่าประชาชนนี้มีสิทธิที่จะฟ้องร้องเรียนหน่วยงานของรัฐตามหน้าที่ของรัฐในรัฐธรรมนูญ ก็เป็นเรื่องที่ดีแล้วผมก็ถามว่าเมื่อจบที่ศาลรัฐธรรมนูญแล้วจะบังคับใช้ได้อย่างไร ก็ต้องขอขอบคุณ กรรมการการระครับ ท่านได้กรุณาตอบว่ามีอยู่แล้วในร่างมาตราที่ ๗๑/๑ ผมก็ดีใจนะครับ แล้วก็ ฟังกรรมการทั้งเสียงข้างมาก เสียงข้างน้อยด้วยเหตุผลทั้ง ๒ ฝ่ายแล้ว ก็มีเหตุผล ก็เห็นด้วยกับ ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่อภิปรายก่อนหน้าผมคือท่านนายแพทย์เจตน์ได้ยก มาตรา ๒๑๑ ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ขึ้นมากล่าวว่าคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้นถือว่าเป็นที่สิ้นสุด ดังนั้นไม่ควรมั่ววรรคสอง ผมก็เห็นด้วยว่าวรรคหนึ่งนี้ผมเห็นด้วย เพราะจะสืบเนื่องจาก มาตรา ๔๔/๑ และทำให้ประชาชนได้สบายใจ ไม่ต้องไปทำอะไรต่อแล้ว จบแล้ว ท่านวินิจฉัยแล้ว แต่ในวรรคสองนั้นไม่ควรที่จะให้รัฐสภานี้มีอำนาจเหนือกว่าศาลรัฐธรรมนูญ อันนี้ผมก็ขออนุญาต ต่อท่านประธานสภาที่เคารพว่า ในมาตรานี้ถ้าจะตัดทิ้งไปทั้งมาตรานะครับ มาตรา ๗๑/๑ ก็น่าเสียดายที่ไม่ต่อเนื่องจากมาตรา ๔๔/๑ แต่ถ้าตัด ในกรรมการเสียงข้างมากกับข้างน้อย ได้หรือกันแล้วนี้พบกันครึ่งทางตัดวรรคสองออกก็น่าจะเหมาะสมครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมการเสียงข้างมากนะครับ ผมก็สงสัยเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำคำว่า “คำบังคับ” พวกคำบังคับนี้ท่านเอามาจากวิธีพิจารณา ความแพ่ง การออกคำบังคับนี้ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งใช้เมื่อคู่ความไม่มาศาล ก็เอาคำบังคับให้เขาทราบ ส่วนการบังคับคดีต้องออกหมายบังคับคดี ส่วนวิธีพิจารณาความอาญา ก็เช่นกันเขาให้บังคับเลยตามคำพิพากษาของศาลคือออกหมายขัง หมายจำคุก พอท่านใช้คำว่า “คำบังคับ” เดี่ยวคนไปเข้าใจว่าเป็น วิ. แพ่ง หรือเปล่า ซึ่งคำบังคับถ้าจะดูแล้วนี้ รัฐธรรมนูญ เขียนไว้ชัดแล้วก็อยู่ในคำพิพากษานะครับ วัตถุประสงค์ของท่านตามมาตรานี้ต้องการจะเป็นการ หมายบังคับคดีตามที่ศาลพิพากษาใช้หรือเปล่า ท่านเขียนแล้วก็จะเกิดความสับสน กรรมการ เสียงข้างมากช่วยอธิบาย

ศาสตราจารย์บรรเจ็ด สิงคะเนติ (กรรมการวิสามัญ) : กราบเรียน ท่านประธานสภานะครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนมาตรา ๗๑/๑ นะครับ ผม บรรเจ็ด สิงคะเนติ ในฐานะกรรมการวิสามัญ มาตรา ๗๑/๑ อย่างที่ผมได้กราบเรียนตอนต้นว่า องค์กฤษฎากการนั้นต้องการเครื่องมือ ๒ - ๓ เรื่อง คือเรื่องอำนาจละเมิดศาล เรื่องคุ้มครองชั่วคราว

- ในคดีที่เป็นมหาชนแล้วก็เรื่องการบังคับ ผมขอกราบเรียนว่ามาตรา ๒๑๑ วรรคท้ายกับ
 มาตรา ๗๑/๑ ไม่ได้ขัดแย้งกันครับ มาตรา ๒๑๑ วรรคท้ายเป็นเรื่องสถานะของคำวินิจฉัยของ
 5 ศาลรัฐธรรมนูญที่ผูกพันองค์กรอื่น ๆ ทั้งหมดเพราะอะไรครับ เพราะมาจากหลักความเป็น
 กฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญครับ ซึ่งองค์กรทั้งหลายก็ต้องผูกพันอยู่รัฐธรรมนูญอยู่แล้วใช่ไหมครับ
 เมื่อศาลรัฐธรรมนูญไปวินิจฉัยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญจึงกลายเป็นส่วนหนึ่ง
 ที่ขยายความบัพัญญัติของรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุนี้มาตรา ๒๑๑ วรรคท้ายนี้จึงต้องให้องค์กร
 ทั้งหมดผูกพันต่อคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญมาจากหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ
 10 ไม่ได้หมายความว่าศาลรัฐธรรมนูญจะสูงกว่าองค์กรอื่นนะครับ นี่เป็นเหตุผลของมาตรา ๒๑๑
 วรรคท้าย ถ้าปราศจากมาตรา ๒๑๑ วรรคท้าย ผลคือจะอย่างไรครับ ทำให้หลักความเป็นกฎหมาย
 สูงสุดรัฐธรรมนูญไม่มีความหมายครับ นี่คือเหตุผลที่ต้องเขียนมาตรา ๒๑๑ วรรคท้ายครับ
 แต่มาตรา ๗๑/๑ มิได้เป็นเรื่องสถานะนี้ครับ มาตรา ๗๑/๑ เป็นการอุดช่องว่างของกฎหมาย
 ผมขอกราบเรียนนะครับว่าเป็นการอุดช่องว่างของกฎหมาย โดยระดับทั่วไปแล้วเมื่อศาลรัฐธรรมนูญ
 15 วินิจฉัยเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะมีองค์กรที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยอยู่แล้วอันนี้ถูกต้อง
 ครับ ตามที่ท่านได้อธิบายมาครับ เช่น ถ้าเป็นการยุบพรรคจะดำเนินการอย่างไร กกต. ก็มีหน้าที่
 อยู่แล้วครับ มาตรา ๗๑/๑ นั้นก็เพื่อจะอุดช่องว่างเพราะอะไรครับ เพราะเราได้เขียนอำนาจหน้าที่
 ของศาลรัฐธรรมนูญเพิ่มเติมไว้หลายประการครับ ยกตัวอย่าง หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ
 เมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้วว่าหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งต้องดำเนินการ
 20 ให้เป็นไปตามหน้าที่ของรัฐ ตรงนี้เป็นเรื่องที่จะต้อง ถ้าท่านอ่าน ๗๑/๑ นะครับ มิได้หมายความว่า
 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญทุกคำวินิจฉัยจะต้องมีการบังคับนะครับ มาตรา ๗๑/๑ ใช้คำว่า
 “ภายใต้บังคับบัพัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ หากมีความจำเป็นครับ
 สำหรับคำวินิจฉัยส่วนใหญ่อาจจะไม่จำเป็นครับ ไปวินิจฉัยว่า พ.ร.บ. ฉบับใดฉบับหนึ่งขัดกับ
 รัฐธรรมนูญ ก็ไม่มีความจำเป็นต้องบังคับ เพราะการวินิจฉัยเท่ากับมีการไปยกเลิกกฎหมายนั้น
 25 โดยปริยายอยู่แล้ว ไม่มีเรื่องต้องบังคับครับ -----

แต่ผมอยากจะกราบเรียนนะครับว่า กฎหมายศาลปกครองที่ใช้มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ เพิ่งมาแก้ไข
 เมื่อไม่นานนี้เอง เพิ่มเรื่องอะไรครับ มาตราการบังคับของศาลปกครองเพราะอะไรครับ เพราะเดิม
 5 ศาลปกครองไปใช้มาตรการบังคับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และใช้ไม่ได้กับ
 หน่วยงานของรัฐครับ จึงต้องมาเขียนเพิ่มเติมให้เครื่องมือศาลปกครองในการที่จะให้คำพิพากษา
 ของศาลปกครองนั้นศักดิ์สิทธิ์ จึงต้องมีมาตรการบังคับครับ ผมกราบเรียนว่าก็บังคับกับหน่วยงาน
 ฝ่ายปกครองนั่นเอง ผมอยากจะกราบเรียนว่าโมเดล (model) ในการบังคับ ศาลรัฐธรรมนูญ
 ของประเทศต่าง ๆ มีอยู่ ๒ โมเดลครับ โมเดลแรกนั้นเป็นการเขียนคำบังคับศาลรัฐธรรมนูญ
 10 ของออสเตรเลียเขาก็กำหนดไว้เลยครับว่า เมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้วมีกรณีจำเป็นต้องบังคับ
 ให้ประธานาธิบดีเป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
 นั้นหมายความว่า กำหนดตัวผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเพื่อบรรลุความมุ่งหมาย เอาใครครับ
 เอาประธานาธิบดี ซึ่งเป็นฝ่ายบริหารรับผิดชอบเลยครับ อันนั้นคือแนวของออสเตรเลีย แต่แนว
 เยอรมันไม่ได้เขียนอย่างนั้นครับ แนวเยอรมันนั้นให้ยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ของเรื่องว่าเรื่องนี้
 15 ใครมีหน้าที่และจะต้องทำอะไร ก็คือให้ศาลรัฐธรรมนูญไปวินิจฉัยแล้วกำหนดไว้ในคำวินิจฉัย
 ของศาลรัฐธรรมนูญเอง กรณีนี้จะยืดหยุ่นไม่ตายตัวครับ ว่าใครจะเป็นผู้ที่จะต้องดำเนินการ
 ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ผมเรียนนะครับว่า คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญผูกพัน
 อยู่แล้ว แต่มีสเต็ป (step) ต่อมา และเมื่อผูกพันแล้วถ้าจะต้องดำเนินการใครจะเป็นผู้ที่มีหน้าที่
 รับผิดชอบดำเนินการให้บรรลุความมุ่งหมาย ประเด็นอยู่ตรงนี้ครับ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งนะครับ
 20 ผมเรียนว่าเมื่อไปเพิ่มเรื่องให้พี่น้องหน้าที่ของรัฐได้ ใครหรือครับ จะเป็นผู้ที่มีหน้าที่ต้องดำเนินการ
 ให้บรรลุความมุ่งหมายตามหน้าที่ของรัฐตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๕ เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ต้องการ
 การอุดช่องว่างครับ ผมเรียนนะครับว่า หลายเรื่องสิ่งเหล่านี้เขียนไว้ในกฎหมายเฉพาะอยู่แล้วครับ
 เขียนไว้ในมาตรการเฉพาะอยู่แล้ว แต่ต้องการการปิดช่องว่างครับ โดยเฉพาะกรณีหน้าที่ของรัฐ
 เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนว่าเป็นเรื่องที่ต้องเอามาช่วยอุดช่องว่าง เขียนเป็นหลักการทั่ว ๆ ไป
 25 จึงไม่ได้ระบุครับว่าใครจะต้องเป็นคนดำเนินการต่าง ๆ ให้ไปกำหนดเงื่อนไข หน่วยงานที่ต้อง
 ดำเนินการ ซึ่งก็แล้วแต่เรื่องที่สูงไปสู่การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ประเด็นตามมาตรา ๗๑/๑
 ของวรรคสอง ข้อกำหนดของศาล ตรงนี้เมื่อสักครู่เราได้พิจารณามาตรา ๖๘/๑ มาแล้วว่า
 มาตรการชั่วคราวนั้นจะใช้อย่างไร ก็เพื่อให้เกิดความสบายใจต่อองค์กรผู้ใช้อำนาจอรัฐทั้งหลาย

ว่าจะใช้อย่างไร ตรงนี้ก็เช่นเดียวกันครับ เป็นเรื่องที่ต้องกำหนดเหล่านี้ถามว่าขัดกับหลักการปกครอง
 ขัดกับหลักอธิปไตยอย่างไรหรือไม่ ศาลปกครองก็ใช้แนวทางนี้ครับ ศาลปกครองก็มีเรื่องของ
 5 ทูเลการบังคับ การคุ้มครองชั่วคราวอะไรต่าง ๆ ก็มีแนวทางอย่างนี้ เพราะฉะนั้นการที่เขียน
 มาตรา ๗๑/๑ วรรคสองนั้น ก็เป็นการอาศัยมาตรา ๖ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ
 วิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งก็ใช้แนวทางนี้ ที่ต้องใช้แนวทางนี้เพราะอะไรครับ เพราะจริง ๆ แล้ว
 สิ่งเหล่านี้ต้องบัญญัติไว้ในตัวกฎหมาย ซึ่งเป็นอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติครับ แต่เมื่อยังไม่สามารถ
 กำหนดรายละเอียดได้ทั้งหมด ก็เพื่อไม่ให้อำนาจหลุดจากอำนาจนิติบัญญัติโดยสิ้นเชิง
 10 ก็ให้เอากลับเข้ามาดูเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นก็ทราบเรียนว่า มาตรา ๗๑/๑ นั้น ไม่ขัดกับ
 มาตรา ๒๑๑ มาตรา ๗๑/๑ เป็นมาตรการที่จะปิดช่องว่างในการที่จะให้ศาลสามารถที่จะกำหนด
 เพื่อให้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ว่าผูกพันทั้งหมดนั้นบรรลุความมุ่งหมายมีความศักดิ์สิทธิ์
 เป็นรูปธรรมได้จริง ขออนุญาตทราบเรียนครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอประทานโทษ ผมฟังไม่ได้ชัดว่ามีประเด็น
 15 เรื่องขัดรัฐธรรมนูญ อาจารย์บวรศักดิ์ท่านจะพูดพอดี เพราะว่ามีคนถามเรื่องขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่
 ศาสตราจารย์กิตติคุณบวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ)
 : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ในฐานะกรรมการวิสามัญ
 ฝ่ายข้างมาก ขออนุญาตชี้แจงเรื่องประเด็นขัดรัฐธรรมนูญของวรรคสองในมาตรา ๗๑/๑ ก่อน
 รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๑ บัญญัติว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด ชัดเส้นใต้
 20 คำว่า “เด็ดขาด” มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระและหน่วยงานของรัฐ
 สิ่งที่มาตรา ๒๑๑ บัญญัตินี้มีอยู่ ๒ เรื่องครับท่านประธาน คือ ๑. เด็ดขาด เด็ดขาดนั้นในทาง
 กฎหมาย หมายความว่า อุทธรณ์ ฎีกา ต่อไม่ได้ เป็นคำพิพากษาที่ถึงที่สุดแล้วก็บังคับได้เลย
 ไม่มีอุทธรณ์ ฎีกา ข้อความตอนท้ายที่บอกว่ามีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ
 และหน่วยงานของรัฐนั้น มีความหมายว่า คำพิพากษาของศาลยุติธรรมก็ดี คำพิพากษาของศาล
 25 ปกครองก็ดี โดยหลักผูกพันเฉพาะคู่ความในคดี เพราะคนที่เขาไม่ได้เข้มานั้นเป็นคู่ความในคดี
 เขาไม่ได้มีโอกาสโต้แย้งคัดค้าน ภาษาลาตินเรียกว่า อินเทอ พาเตส (inter partes) แปลว่า
 ปิทธิวิน ปาร์ตี (between partys) คือผูกพันเฉพาะคู่ความในคดีเท่านั้น แต่ก็มีข้อยกเว้น กฎหมาย
 ต้องเขียนข้อยกเว้นไว้ เช่น ในมาตรา ๑๔๕ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง บอกว่า

- คำพิพากษาที่ให้ขับไล่นั้น ให้ใช้บังคับกับบริวารทั้งหลายได้ ทั้ง ๆ ที่บริวารทั้งหลายคือคนที่อยู่อาศัย
ไม่ได้เข้ามาเป็นคู่ความ อันนี้เป็นข้อยกเว้น แต่คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญนั้นต่างจากศาลปกครอง
5 และศาลยุติธรรม เพราะคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญนั้นจะมีลักษณะที่เรียกว่ามีผลทั่วไปเหมือน
กฎหมาย ภาษาลาตินเรียกว่า แอวกา ออมเนส (erga omnes) แปลว่า เมื่อศาลรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติใดขัดรัฐธรรมนูญแล้วแปลว่า พระราชบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับไม่ได้
ซึ่งต่างจากคำพิพากษาของศาลฎีกาอเมริกาที่วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติใดขัดรัฐธรรมนูญนั้น
หมายความว่า ศาลปฏิเสธไม่นำพระราชบัญญัตินั้นมาใช้ในคดีนั้น แล้วในอเมริกาที่เคย
10 ปราบฏครับท่านประธาน ว่าศาลฎีกาอเมริกาในกฎหมายฉบับเดียวกัน มาตราเดียวกัน เคยวินิจฉัย
ว่าขัดรัฐธรรมนูญ เช่น กฎหมายเรียกเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บอกว่าขัดต่อบทแก้ไขเพิ่มเติม
ฉบับที่ ๕ เรื่องศุนติกระบวนหรือ ดิว โพรเซส ออฟ ลอว์ ซับแสดน ดู โพรเซส ออฟ ลอว์
(due process of law substantive do process of law) แต่ครั้งเมื่อประธานาธิบดีรูซเวลท์
(Roosevelt) บอกว่าจะแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อที่จะเพิ่มจำนวนผู้พิพากษาศาลฎีกาจาก ๙ เป็น
15 ๑๕ คดีขึ้นมาต่อมาเป็นอีกคดีหนึ่ง ศาลเดียวกันนั้นตัดสินว่าไม่ขัดแล้ว ก็แปลว่าคำพิพากษา
ของศาลในกรณีศาลยุติธรรมนั้น ถ้าวินิจฉัยว่าขัดรัฐธรรมนูญ มีผลเฉพาะไม่นำมาใช้ตัดสินในคดีนั้น
แต่กฎหมายไม่เลิกครับ ซึ่งต่างจากคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ จึงต้องเขียนว่ามีผล
ผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระและหน่วยงานของรัฐ เป็นคำพิพากษาของศาลเดียว
ครับท่านประธาน ที่มีผลทั่วไปเหมือนกฎหมายที่เรียกว่า แอวกา ออมเนส ไม่ได้มีผลเฉพาะคู่ความ
20 อย่างของศาลปกครองหรือของศาลยุติธรรม วรคสองของมาตรา ๗๑/๑ นี้ ไม่ได้ขัดหลักที่ว่านั้นเลย
ไม่ได้ขัดรัฐธรรมนูญอะไรทั้งสิ้นทั้งมวลเลย การให้เอาข้อกำหนดซึ่งเป็นข้อกำหนดสำคัญของศาล
ไปให้สภาตรวจสอบเสียก่อนนั้นไม่เป็นเรื่องแปลก กฎหมายวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ
ทำไมต้องเข้าสภา ทำไมไม่ให้ศาลรัฐธรรมนูญออกไปเอง ก็เพราะว่าเขาต้องการให้สภาตรวจสอบ
เป็นกฎหมาย ทำไมไม่ให้วุฒิสภาแต่งตั้งประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตั้งกรรมการศาลรัฐธรรมนูญ
25 นั้นไม่เรียกว่าเป็นการแทรกแซงอำนาจศาลหรืออิสระศาลหรือ ก็ไม่ใช่ เป็นระบบตรวจสอบ
เช็ก แอนด์ บาลานซ์ (check and balance) ก็ในเมื่อกรรมการเห็นว่าเรื่องบางเรื่องเป็น
เรื่องที่เพิ่มขึ้นใหม่ แล้วเรากลัวกันว่าศาลรัฐธรรมนูญอาจจะไปเขียนอะไรก็ตามที่เกินไป
ก็บัญญัติเอาไว้ว่า ก็ให้เขาเอาข้อกำหนดนั้นมาให้สภาผู้แทนดูภายใน ๑ เดือน ซึ่งเป็นบทบัญญัติ

๗๘

สนช. ๖๖

ญัตินิติ์รตี ๑๘/๔

ทำนองเดียวกันกับที่เขียนเอาไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
มาตรา ๖ ผมขออนุญาตอ่านให้ท่านประธานฟังนะครับ มาตรา ๖ ของพระราชบัญญัติจัดตั้ง
5 ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ปี ๒๕๔๐ บอกว่า “ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ
ในศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๖๖ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๕/๑ มาตรา ๗๕/๒
และมาตรา ๗๕/๔ ต้องส่งให้สภาผู้แทนราษฎรในวันที่ออกระเบียบดังกล่าว เพื่อให้
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบได้” -----

ถ้าต่อมามีการเสนอญัตติและสภาผู้แทนราษฎรมีมติภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ส่งระเบียบดังกล่าว ให้สภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

- 5 ให้ยกเลิกระเบียบใดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น คณะกรรมการฝ่ายข้างมากก็เห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ เป็นเรื่องใหม่กรณีตามมาตราที่เพิ่งผ่านมามีคือ มาตรา ๖๙/๑ กับกรณีตามมาตรา ๗๑/๑ เรื่องการคุ้มครองชั่วคราวกับเรื่องคำบังคับก็สมควรจะให้มีการเช็ค แอนด์ บาลานซ์ (check and balance) คือดุลและคาน ดูให้เรียบร้อยว่าศาลไม่ไปเขียนขยายอำนาจตัวเองจนเกินไป จึงเอาแบบอย่าง
- 10 ที่อยู่ในกฎหมายจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้ ซึ่งก็ไม่เห็นเคยมีใครบอกว่ากฎหมายจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองนี้ขัดรัฐธรรมนูญ เพราะว่าไปล่วงล้ำก้ำเกิน อิสระของตุลาการใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นประเด็นขัดรัฐธรรมนูญ กระผมคิดว่าไม่เป็นประเด็น นะครับ

ประเด็นต่อมาคือเรื่องจำเป็นต้องมีคำบังคับหรือไม่ ท่านประธานที่เคารพครับ

- 15 ท่านประธานก็ตั้งขึ้นอย่างน่าฟังว่า ใน วิ. แพง มีคำบังคับและคำบังคับของ วิ. แพงนั้นต้องไปออกเป็นหมายบังคับคดี เพื่อปฏิบัติตามคำพิพากษาอีก กรรมการฝ่ายข้างน้อยก็ชี้แจงว่า คำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญมีผลเด็ดขาดผูกพันทุกองค์กรแล้วไม่เห็นจะต้องบังคับอะไรเลย ก็จริง คำวินิจฉัย ส่วนใหญ่อาจจะไม่ต้องมีคำบังคับ เช่น คำวินิจฉัยว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญจะต้องไปมี คำบังคับอะไร ก็ใช้ไม่ได้ไปตั้งแต่วันที่วินิจฉัย แต่ประเด็นไม่ได้อยู่ตรงนั้นอย่างเดียว
- 20 ท่านประธานครับ ประเด็นอยู่ที่ว่า

๑. เมื่อเราเพิ่มเรื่อง รัฐธรรมนูญเองเพิ่มเรื่องมาตรา ๒๑๓ ผมอ่านให้ฟังนะครับ

“บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้คุ้มครองไว้มีสิทธิจะยื่นคำร้องต่อศาล

รัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ”

- 25 ก็แปลว่าไม่ใช่พิจารณาเฉพาะเรื่องที่เป็นนามธรรมว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญแล้วนะครับ วันนี้ลงไป ถึงสิทธิของบุคคล ซึ่งจะถูกละเมิด ซึ่งเมื่อเขาถูกละเมิดแล้วอาจจะมีความเสียหายเกิดขึ้น อาจจะ ต้องมีการสั่งให้ยุติการกระทำดังกล่าว อาจจะต้องสั่งให้มีการชดเชยค่าเสียหาย แล้วถ้าไม่เขียน คำบังคับเอาไว้เหมือนกับที่บัญญัติเอาไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

มาตรา ๗๒ ก็แปลว่าเขียนไว้ลอย ๆ แล้วหน่วยงานของรัฐก็ไม่ว่าจะสอบถามใครว่าจะทำอย่างไร เพราะฉะนั้นการบัญญัติเรื่องคำบังคับนี้จึงเป็นการเอาหลักคำบังคับของกฎหมายมหาชน

- 5 ซึ่งจะไม่เหมือนกับกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งท่านประธานครับ ในมาตรา ๗๒ พุดไว้ชัดว่า “ในการพิพากษาคดีปกครอง ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำบังคับอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕)” เพราะฉะนั้นคำบังคับในที่นี้เป็นศัพท์ของกฎหมายมหาชน ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญของเยอรมันเขาแยกชัดเจนระหว่างดิซิชั่น (decision) ซึ่งเป็นคำวินิจฉัยกับรูลิ่ง (ruling) ซึ่งเป็นคำบังคับ แล้วเขาเขียนไว้ชัดเจนว่า
- 10 ศาลรัฐธรรมนูญเยอรมันจะออกรูลิ่งในเรื่องอะไรบ้าง ท่านประธานครับ มาตรา ๗๑/๑ ถ้าดูให้ดีบัญญัติว่า “ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” แปลว่าจะใช้มาตรานี้ต้องดูรัฐธรรมนูญก่อนนะครับ จะเที่ยวใช้คำบังคับโดยไม่ดูรัฐธรรมนูญไม่ได้ ผมยกตัวอย่างเช่น เมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดใดขัดรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญเขียนไว้ชัดเจนเลยว่า ถ้าเป็นศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดขัดรัฐธรรมนูญคือตราขึ้นโดยไม่ชอบด้วย
- 15 รัฐธรรมนูญนั้นให้ตกไปตั้งแต่แรก แล้วก็ให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ถูกยกเลิกแก้ไขเพิ่มเติม พื้นคืนขึ้นมา เพราะฉะนั้นศาลจะไปบังคับเป็นอื่นไม่ได้เพราะอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ข้อความต่อไปบอกว่า คำวินิจฉัยหากมีความจำเป็นต้องบังคับให้เป็นไปตาม คำวินิจฉัย ก็แปลว่าถ้าไม่มีความจำเป็นจะต้องบังคับก็จบ วินิจฉัยเสร็จก็จบ วินิจฉัยว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญแล้วก็จบ ไม่ได้มีคำบังคับอะไรแล้ว แต่ข้อความต่อไปที่สำคัญ ให้ศาลมีอำนาจ
- 20 กำหนดคำบังคับได้หากมีความจำเป็นนะครับ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยโดยศาลอาจกำหนดให้มีผลไปในอนาคตขณะใดขณะหนึ่งหลังอ่านคำพิพากษาหรือกำหนดเงื่อนไขหรือมาตรการใดในการบังคับอย่างใดอย่างหนึ่งตามความจำเป็นหรือสมควรเป็นธรรมแก่กรณีท่านประธานครับ เมื่อเราเพิ่ม
- 25 เรื่องหน้าที่ของรัฐและให้บุคคลและชุมชนฟ้องได้ เราเพิ่มมาตรา ๒๑๓ ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ซึ่งไม่เคยเขียนในรัฐธรรมนูญฉบับอื่น ๆ คือให้ฟ้องได้ว่าการกระทำนั้นละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ถ้าเราไม่ให้อำนาจศาลที่จะออกคำบังคับไว้ในคำพิพากษาให้ละเอียดว่าต้องทำอะไรต่อไป
- ให้หยุดการกระทำอย่างนั้นต้องกระทำอย่างนี้ แล้วข้อสำคัญที่สุดก็คือว่าบอกว่ากำหนดให้มีผลในอนาคตขณะใดขณะหนึ่ง แปลว่ากำหนดให้ย้อนหลังไม่ได้นะครับ จะกำหนดให้ย้อนหลังไม่ได้ ซึ่งต่างจากศาลปกครองที่ให้ย้อนหลังได้ คำพิพากษาศาลปกครองให้ย้อนหลังได้ แต่ของ

- ศาลรัฐธรรมนูญมีหลักว่าให้กำหนดไปในอนาคตขณะใดขณะหนึ่ง เช่น ผมยกตัวอย่างคดีหนึ่ง ถ้ามาฟ้องกันเรื่องมาบตาพุด มาบตาพุดพอฟ้องเสร็จศาลวินิจฉัยว่าขัดรัฐธรรมนูญ ถ้าไม่มีมาตรานี้ไว้
- 5 แปลว่าต้องรื้อทิ้งหมดเลยนะครับ แต่ศาลอาจจะใช้อำนาจตามมาตรานี้ว่า ถ้าไม่ปฏิบัติตาม คำวินิจฉัยนี้เสียภายใน ๑ ปี ให้ถือว่าขัดรัฐธรรมนูญ อันนี้มีความจำเป็นครับ ในสหพันธรัฐเยอรมัน ศาลรัฐธรรมนูญเยอรมันวินิจฉัยคดีหนึ่ง ซึ่งเป็นคดีที่สะท้อนเลือนลั่นมาก รัฐบาลสหพันธ์
- 10 เสนอกฎหมาย ๑ ฉบับให้เงินอุดหนุนแก่รัฐซึ่งจน ๆ มากกว่ารัฐที่มีฐานะดี โดยเฉพาะรัฐที่มาจาก เยอรมันตะวันออกเก่า รัฐที่มีฐานะดีเดิมนั้นไปฟ้องศาลรัฐธรรมนูญว่าขัดต่อหลักความเสมอภาค
- 15 ท่านประธานครับ ศาลรัฐธรรมนูญเยอรมันถ้าไม่มีอำนาจในการออกรูลิ่งว่าคำวินิจฉัยศาลนี้ มีผลต่อไปในอนาคตได้ ศาลจะวินิจฉัยแล้วเกิดผลเกิดหายนะขึ้นทันทีในประเทศเยอรมัน คือศาลวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติให้เงินอุดหนุนแก่รัฐซึ่งมีความยากจนกว่ารัฐที่มีความร่ำรวย
- 20 มากกว่า ขัดต่อความเสมอภาคของรัฐ แต่จะขัดในอีก ๕ ปีข้างหน้าไม่ใช่ชัดเจน เพราะถ้าชัดเจน โดยไม่ให้อำนาจ ศาลที่จะออกคำสั่งบังคับต่อไปในอนาคตได้ก็แปลว่าจะต้องมีการเรียกเงินคืนกัน
- 25 วุ่นวายเกิดปัญหา เพราะฉะนั้นข้อความสำคัญท่านประธานครับจึงอยู่ที่หากมีความจำเป็น เพราะถ้าไม่มีความจำเป็นศาลไม่ต้องออกคำสั่งวินิจฉัยว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญแล้วก็จบ แต่หากมีความจำเป็นว่ากฎหมายนั้นถ้าชัดเจนหรือการกระทำนั้นถ้าชัดเจนจะเกิดความหายนะ
- ขึ้นกับบ้านกับเมือง ศาลจะได้ใช้คำว่า “ศาลอาจกำหนดให้มีผลไปในอนาคตขณะใดขณะหนึ่ง
- 30 หลังวันอ่านคำวินิจฉัยได้” ก็จะทำให้ความเสียหายลดลง เหตุดังนี้ท่านประธานครับ จึงกราบเรียนว่า
- 35 มาตรานี้มีความจำเป็น ถ้ายอมรับว่าศาลรัฐธรรมนูญเป็นศาลต้องให้อำนาจบังคับต่อคำวินิจฉัย แล้วเมื่อเรากำหนดเอาไว้ว่า วันนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาเรื่องหน้าที่ของรัฐ รัฐธรรมนูญ
- 40 ปี ๒๕๖๐ ไปกำหนดมาตรา ๒๑๓ ให้ฟ้องได้ว่าการกระทำละเมิดสิทธิ เสรีภาพขัดรัฐธรรมนูญ แล้วไม่ให้อำนาจศาลนี้ไว้ ท่านประธานครับ อาจเกิดสถานะที่ตัดสินออกมาแล้วไม่มีใครทำตาม
- 45 แล้วก็ไม่รู้จะไปทำอะไรต่อ เพราะจะบอกว่าจะไปใช้เรื่องละเมิดอำนาจศาลแต่เพียงอย่างเดียว นั้น
- 50 คงไม่พอนะครับ ประชาชนที่เขาเดือดร้อนเขาไม่ได้รับการเยียวยานะครับ แล้วทำที่สุดขอสรุป
- 55 กราบเรียนท่านประธานว่าการบัญญัติเรื่องข้อกำหนดให้มีการตรวจสอบถ่วงดุลโดย
- 60 สภาผู้แทนราษฎรในเรื่องสำคัญนั้นเป็นการตรวจสอบถ่วงดุลไม่ได้ขัดกับหลักในมาตรา ๒๑๑
- 65 วรรคท้ายแต่ประการใด ขอบพระคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายสมชาย แสวงการ : เรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพครับ

- 5 สมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องกราบเรียนท่านประธานและที่ประชุมว่า กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้สำคัญนะครับ แล้วก็ฟังท่านกรรมาธิการเสียงข้างมาก เสียงข้างน้อย รวมถึงท่านสมาชิกที่ได้ซักถาม มีหลายประเด็นที่ผมคิดว่ากฎหมายฉบับนี้ มีการปรับแก้ โดยเฉพาะมาตรา ๖๙/๑ มาตรา ๗๑/๑ แล้วยังรวมไปถึงบทเฉพาะกาลที่มี แบ่งเป็นเสียงข้างมาก เสียงข้างน้อย แล้วก็ยังมีผู้สงวนคำแปรญัตติ การเดินมาของกฎหมายฉบับนี้
- 10 เดินมาได้ระดับหนึ่ง แต่ผมคิดว่ามาใช้เวลาตรงนี้ยาวพอสมควร จึงขออนุญาตหารือท่านประธาน และที่ประชุมว่า ถ้าทำให้เกิดความรอบคอบ แล้วท่านประธานคณะกรรมการจะได้พักการประชุม สักครั้งหนึ่งเพื่อปรับร่างให้ตรงกัน ในสิ่งที่ประเด็นปัญหาทั้งหมด เราจะได้เดินการประชุมสภา ในเรื่องของการพิจารณากฎหมายให้รอบคอบได้จะขออนุญาตท่านประธานเพื่อพักการประชุม ขออนุญาตครับ
- 15 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ก็มีท่านสมาชิกจะอภิปรายอีกหลายคน มีประเด็นที่พูดกันเรื่องขัดรัฐธรรมนูญหลายท่าน ผมคิดว่าเราพักการประชุมและท่านสมาชิกที่ ประสงค์จะอภิปรายเดี่ยวเชิญด้วยนะครับ และท่านใดที่ติดใจประเด็นที่เป็นข้อโต้เถียงระหว่าง กรรมาธิการเสียงข้างน้อย เสียงข้างมาก ซึ่งมีอยู่ ๓ - ๔ ประเด็นเท่านั้นใช่ไหมครับ พักประชุมสัก ๑๕ นาที ก็คงจะได้ข้อยุติและปรับร่างให้ดี ถ้าเกิดมีข้อพิจารณาเรื่องใด ฉะนั้นผมขออนุญาต
- 20 พักการประชุมสัก ๑๕ นาที ขอบพระคุณครับ

พักประชุมเวลา ๑๓.๒๕ นาฬิกา

25

30

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๔.๔๐ นาฬิกา

5 (การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ผมขอเริ่มประชุมต่อหน้าครับ เมื่อสักครู่นี้

10 มีการพักประชุมแล้วก็หารือกันนะครับ ขอเชิญประธานคณะกรรมการว่าหารือกันเป็น ประการใดบ้างครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :

ท่านประธานสภานิติบัญญัติที่เคารพครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธานคณะกรรมการ เมื่อสักครู่นี้ เราได้อภิปรายกันในมาตรา ๗๑/๑ เรื่องคำบังคับของศาลรัฐธรรมนูญ มีหลายประเด็นที่อภิปรายกัน

15 แต่ประเด็นที่มีการอภิปรายคือเรื่องข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องให้สมาชิก

สภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบก่อนหรือไม่ ได้หาเรื่องกันแล้วทั้งฝ่ายกรรมการเสียงข้างมาก และกรรมการเสียงข้างน้อยก็มีความเห็นตรงกันว่า ถ้าไม่กำหนดไว้ในวรรคสองกับวรรคสาม

ซึ่งเป็นเรื่องของข้อกำหนดที่ต้องมาผ่านความเห็นชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งอาจจะ

สุมเสียงต่อการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ กรรมการเสียงข้างมากได้หารือกันแล้วก็จะขออนุญาต

20 ตัดวรรคสองกับวรรคสามของมาตรา ๗๑/๑ ออกไปท่านประธาน เช่นเดียวกับมาตรา ๖๙/๑

ขออนุญาตท่านประธานย้อนหลังไปมาตรา ๖๙/๑ ด้วย ซึ่งมีเนื้อหาเช่นเดียวกับมาตรา ๗๑

วรรคสองและวรรคสาม แต่ในมาตรา ๖๙/๑ นั้นอยู่ในวรรคสามและวรรคสี่ เนื้อหาก็คือ

เช่นเดียวกันคือกำหนดให้ข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญจะต้องมาผ่านความเห็นชอบของ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก่อน ก็จะขอตัดโดยสรุปก็คือในมาตรา ๗๑/๑ จะขอตัดวรรคสองกับ

25 วรรคสามออก ส่วนในมาตรา ๖๙/๑ จะขออนุญาตตัดวรรคสามกับวรรคสี่ออกไป ท่านประธานครับ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ท่านสมาชิกครับ ก็ยังถือว่า

ทางกรรมาธิการเพิ่มความขึ้นมาใหม่ เพียงแต่ว่าตัดออกไปเป็นบางวรรค ซึ่งก็มีกรรมาธิการ
เสียงข้างน้อยยังขอความเห็นของเสียงข้างน้อยที่ตอนแรกขอสงวนความเห็นให้ตัดออกทั้งหมด

5 ตอนนี้องกรรมาธิการการออกไปบางส่วน ทางเสียงข้างน้อยยังมีความเห็นอย่างไรบ้าง เชิญครับ

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต (กรรมาธิการวิสามัญ) : กราบเรียนท่านประธาน
ผม อุดม รัฐอมฤต ในฐานะกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ไม่ว่าจะได้มีการตัดในวรรคสองและวรรคสาม
ของมาตรา ๗๑/๑ รวมถึงมาตรา ๖๙/๑ ในวรรคสามและวรรคสี่แล้วก็ตามนี้ สิ่งทีทางกรรมาธิการ
ที่มาจาก กรธ. ก็ยังเห็นว่าประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการออกคำสั่งของศาลก็ดี หรือออก

10 มาตรการหรือวิธีการชั่วคราวก็ดี ยังคงเป็นประเด็นที่ทำให้อาจจะก่อให้เกิดวิกฤตในทางการเมืองได้
เพราะว่าศาลรัฐธรรมนูญนั้นเป็นองค์กรที่วินิจฉัย เมื่อจะมีการใช้อำนาจจะทำต่อองค์กรที่ใช้อำนาจ
สูงสุดของรัฐ ผลก็คือถ้าองค์กรเหล่านั้นจำเป็นจะต้องมีคำสั่งหรือว่าวิธีการหรือมาตรการชั่วคราว
แล้ว เท่ากับว่าถ้าเขาไม่ทำจะเกิดผลอะไรในทางปฏิบัติ อันนี้คือเป็นข้อที่ทางกรรมาธิการ

15 ในส่วนเสียงข้างน้อยมีความเห็นว่าการที่เราคงไว้ซึ่งมาตรา ๖๙/๑ กิติ หรือมาตรา ๗๑/๑ กิติ
เท่ากับว่าคำวินิจฉัยของศาลหรือคำสั่งของศาลนี้จำเป็นที่จะต้องมีการ ซึ่งเท่ากับว่าถ้าไม่มี
มาตรการนี้มาตรา ๒๑๑ วรรคท้ายหรือวรรคสี่ของรัฐธรรมนูญนี้เท่ากับว่าไม่มีผลบังคับกับเขา
ซึ่งตรงนี้ก็ข้อที่ทางกรรมาธิการเสียงข้างน้อยอยากจะคงสงวนเอาไว้ว่าการคงวรรคหนึ่งเอาไว้
รวมถึงวรรคสองด้วยนี้ยังคงเป็นสิ่งที่ปัญหาของกระบวนการในการใช้อำนาจของ
ศาลรัฐธรรมนูญครับ ขอบพระคุณครับ

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านธนาวัฒน์ด้วยนะครับ เชิญครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ
ขออนุญาตที่ประชุม ผม นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมาธิการครับ ที่ได้ไปพูดคุยกับทางกรรมาธิการ
เสียงข้างมากนั้น จริง ๆ แล้วกรรมาธิการเสียงข้างน้อยอย่างที่ท่านอาจารย์อุดมได้ยกขึ้นมาคือ

25 จริง ๆ แล้วยังไม่เห็นด้วยในการที่จะคงในเรื่องของการให้มีมาตรการชั่วคราวตามมาตรา ๖๙/๑
หรือมาตรา ๗๑/๑ ในเรื่องของให้สามารถมีคำสั่งได้ เพราะจะกระทบถึงในเรื่องของสถานะ
ความเป็นกลางของศาลรัฐธรรมนูญ แล้วก็เรื่องของสถานะคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
ตามมาตรา ๒๑๑ ที่จะเด็ดขาดและมีผลผูกพันทุกองค์กร ซึ่งจะมีคำสั่งในตัวในการบังคับใช้

- เพราะถ้าหากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้นไม่มีคำบังคับในตัวเสียแล้ว ต้องมีคำบังคับออกมาแล้วผู้ที่กระทำการจะต้องบังคับไม่สามารถบังคับได้ อย่างเช่น คณะรัฐมนตรีถูกวินิจฉัยว่า
- 5 ต้องพ้นทั้งคณะแล้วคณะรัฐมนตรียังไม่ยอมไป ศาลมีคำบังคับให้ตำรวจไปบังคับให้ออก ตำรวจไม่กล้าทำก็เลยติดขัดเป็นเฟล สเตจ (fail stage) กันไปเลย แต่อย่างไรก็ดีอย่างที่ได้ออกมาคืออย่างน้อยก็แล้วแต่ที่ประชุมของสภาแห่งนี้ว่าอยากจะให้คงไว้ซึ่งมาตรา ๖๙/๑ และมาตรา ๖๑/๑ หรือไม่ แต่ที่ได้ตกลงกันเบื้องต้นคือเพื่อไม่ให้มีปัญหาในเรื่องของว่าจะไปขัดก้ำก่ายต่ออำนาจหน้าที่ระหว่างศาลรัฐธรรมนูญกับตัวฝ่ายนิติบัญญัติที่ต้องไปวางข้อกำหนดกันให้
- 10 สภาผู้แทนราษฎรที่จะต้องมาวินิจฉัยว่าทำได้หรือไม่ได้ ควรไม่ควร อันจะเป็นการส่อไปในเรื่องของการก้ำก่ายอำนาจหน้าที่กัน ตัดออกก็เป็นเบื้องต้นที่เห็นว่าควรจะต้องเอาออกเสียเพื่อจะไม่ให้มีปัญหาประเด็นดังกล่าวที่จะชาเลนจ์ (challenge) ขึ้นการใช้อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ส่วนในกรณีที่จะคงไว้หรือไม่คงไว้ก็คงเป็นไปตามมติของสภาแห่งนี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 15 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านสุพจน์ ไช่มุกด์ ครับ

นายสุพจน์ ไช่มุกด์ (กรรมาธิการวิสามัญ) : กราบเรียนท่านประธาน ผม สุพจน์ ไช่มุกด์ กรรมาธิการครับ ผมก็ขอยืนยันในความเห็นของ กรธ. เสียงข้างน้อยที่ว่ามาตรา ๗๑/๑ กับมาตรา ๖๙/๑ นี้เป็นตัวการทำลายองค์กรศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงเลย เพราะว่าคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีผลผูกพันเป็นที่สุด ถ้ามีอันนี้แสดงว่าคำวินิจฉัยของศาลปกครองไม่มีความหมาย

20 ไตเลย จะต้องมีการมาตรการซ้ำดาบสอง ที่จริงดาบแรกของเราพอแล้วที่จะบั่นประหารคนที่กระทำผิดดาบสองนี้เราไม่ต้องการ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ในส่วนของเหตุผลของกรรมาธิการเสียงข้างมากก็ได้อภิปรายแสดงเหตุผลไปแล้วนะครับ มีสมาชิกท่านใดจะอภิปรายในประเด็นที่คณะกรรมการ
- 25 เพิ่มความของมาตรา ๖๙/๑ กับมาตรา ๗๑/๑ ขึ้นมาใหม่ไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี ผมขอผ่านมาตรานี้ไปเลยนะครับ
เชิญเลขาธิการครับ

นางภานุมาศ วราหะไพฑูรย์ (ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๗๒ มีการแก้ไข”

- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๗๒ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข เพิ่มเติมความในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ไม่มีผู้สงวนคำแปรญัตติ มีท่านสมาชิกท่านใด ประสงค์จะอภิปรายไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ เชิญเลขาธิการต่อครับ

นางภานุมาศ วราหะไพฑูรย์ (ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๗๓ มีการแก้ไข”

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๗๓ มีการแก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกัน กับมาตราที่ผ่านมา มีสมาชิกท่านใดจะอธิบายไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ เชิญต่อครับ

- 20 นางภานุมาศ วราหะไพฑูรย์ (ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๗๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๗๕ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๗๕ ก็เช่นเดียวกันมีการแก้ไข

- 25 ให้สอดคล้องกัน ไม่มีท่านใดอธิบายนะครับ ต่อครับ

นางภานุมาศ วราหะไพฑูรย์ (ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “บทเฉพาะกาล ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๗๖ มีการแก้ไข มีกรรมาธิการสงวนความเห็น มีสมาชิกสงวนคำแปรญัตติ”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ในส่วนของบทเฉพาะกาลมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ แล้วก็มาตรา ๗๘ เมื่อสักครู่นี้ได้มีการหารือกันนะครับ ขอเชิญประธานคณะกรรมการช่วยแถลงหน่อยว่าเป็นอย่างไรบ้างครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผม สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญ ขออนุญาตเรียน

10 ท่านประธานและท่านสมาชิก สนช. ทุกท่านเพื่อทราบว่าเป็นมาตรา ๗๖ นั้น เดิมร่างจากกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญนั้นมีทั้งหมด ๒ วรคด้วยกัน ในวรคแรกจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งยังอยู่ในวาระอยู่ กับวรคสองนั้นคือตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว และมีประกาศ คสช. ให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ขออนุญาตกราบเรียนท่านทั้งหลายว่า

15 ในวรคแรกนั้นซึ่งเป็นเรื่องของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งยังดำรงตำแหน่งต่อไปนั้น วาระเขายังไม่ครบ ปัญหาก็คือว่าเมื่อวาระเขาไม่ครบจะ让他ดำรงตำแหน่งต่อไปแค่ไหน เพียงไร ในร่างของกรธ. นั้นให้อยู่ในตำแหน่งต่อไป แต่ต้องมีคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ซึ่งกรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย กรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่เห็นด้วยกับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

20 จำนวน ๔ คน ซึ่งอยู่ในตำแหน่งมาแล้ว ๑ ปีหรือ ๒ ปี แต่ยังอยู่ในตำแหน่งต่อไปได้ตามวาระของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้น เขาควรจะอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ ไม่ควรเอาคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มาย้อนหลังกับบุคคลซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งต่อไป นี่เป็นมาตรา ๗๖ วรคแรกครับ -----

ในเรื่องมาตรา ๗๖ วรรคสองนั้นเป็นเรื่องของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งพ้นตำแหน่งครบ ๙ ปีแล้ว แต่ว่าอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามคำสั่งของ คสช. นั้น เนื้อหาก็คือคล้ายคลึงกันครับ

5 ไม่ได้มีปัญหาแต่ประการใดระหว่างกรณีการเสียงข้างมากกับเสียงข้างน้อย ก็คือให้มีการสรรหาแต่ที่ต่างกันก็คือว่าการสรรหาบุคคลที่พ้นตำแหน่งไปแล้วและอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปควรจะสรรหาเมื่อไรจะไปโต้แย้งกันในมาตรา ๗๗ กับมาตรา ๗๘ ครับ ท่านประธานครับ ก็ขออนุญาตกราบเรียน โดยสรุปก็คือวรรคแรกเป็นเรื่อง ๔ คน ซึ่งยังอยู่ในตำแหน่ง กรณีการเสียงข้างมากขอให้อยู่ในตำแหน่งต่อไปโดยใช้คุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ส่วน ๕ คนหลังซึ่งพ้นตำแหน่งไปแล้วก็ขอให้มีการสรรหาไปตามกำหนดเวลาของมาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : สำหรับมาตรา ๗๖ นี้ ก็มีผู้สงวนความเห็นก็มีกรณีการเสียงข้างน้อย คือท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง ท่านสุพจน์ ไข่มุกด์ และท่านศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต แล้วก็ท่านสมาชิกขอสงวนคำแปรญัตติ มีท่านธานี อ่อนละเอียด ท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ พลเรือเอก ธีรธร ขจิตสุวรรณ และท่านวรพล โสคติยานุรักษ์ มีท่านสมชาย แสวงการ ด้วยใช่ไหมครับ ก็ขอให้ทางกรณีการเสียงข้างน้อยก่อนนะครับ เชิญครับ

20 นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน ขออนุญาตที่ประชุมครับ ผม นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมาธิการวิสามัญครับ ในเรื่องบทเฉพาะกาลอันนี้นะครับ ในเรื่องของการที่ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งมีอยู่ในขณะนี้ปฏิบัติหน้าที่กันอย่างไรต่อไป หรือดำรงตำแหน่งกันอย่างไรต่อไปนั้น กรรมการร่างรัฐธรรมนูญหรือ กรธ. นั้น ก็ยังยืนอยู่ในหลักของการที่เคยเสนอมาตั้งแต่ต้นคือต้องมาพิจารณาถึงว่าเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นี้หรือไม่ นั่นก็คือการพิจารณาถึงคุณสมบัติลักษณะต้องห้ามและการดำรงตำแหน่งของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งอยู่

25 ในขณะนั้น ในที่นี้ก็คือตัวประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๒๗๓ ของรัฐธรรมนูญนี้แหละครับ ที่บอกว่าให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือที่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น ในเวลาที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญใช้บังคับนั้นให้อยู่ต่อไปและจะอยู่กันอย่างไรต่อไปนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบ

- รัฐธรรมนูญว่าด้วยองค์กรนั้น ๆ เพราะฉะนั้นการเขียนที่จะรองรับนั้นก็เลยเป็นลักษณะที่ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเพื่อให้สอดคล้องกัน โดยเฉพาะกรณีนี้องค์กรที่เป็นองค์กรสำคัญ
- 5 เพราะศาลรัฐธรรมนูญนั้นจะเป็นองค์กรซึ่งจะดำรงไว้หรือดูแลให้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนั้นมีความศักดิ์สิทธิ์ในฐานะที่เป็นกฎหมายสูงสุดที่จะต้องชี้ขาดหรือวินิจฉัยในกรณีที่มีการโต้แย้งกันเกิดขึ้น ในเรื่องของการปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นจึงเป็นองค์กรสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และให้มีการบังคับใช้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ในแต่ละเรื่อง เพราะฉะนั้นตัวผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ที่จะต้องทำหน้าที่
- 10 ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้น จึงต้องได้รับความน่าเชื่อถือและมีคุณสมบัติลักษณะต้องห้ามที่เป็นปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเพื่อมิให้ถูกขาลเล่นจ์ (challenge) หรือมิให้ถูกโต้แย้งในขณะปฏิบัติหน้าที่ เพราะฉะนั้นเองในลักษณะที่ฝ่ายกรรมาธิการเสียงข้างน้อยจึงเห็นว่าในกรณีที่จะมีการแก้ไขตามเสียงข้างมาก ซึ่งให้มีการดำรงตำแหน่งต่อไปของกรรมาธิการที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่นั้น โดยให้เปิดให้เหมือนลักษณะองค์กรอื่นนั้น จึงเห็นว่าเรื่องกรณีนี้เป็นกรณีเฉพาะจึงต้อง
- 15 พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้เป็นสำคัญเสีย เพื่อไม่ให้เกิดการโต้แย้งถึงความศักดิ์สิทธิ์แล้วก็สถานะขององค์กรนี้ เนื่องจากในข้อเท็จจริงนั้นในตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่มีอยู่ ณ ปัจจุบันนั้นจะมีผู้ดำรงตำแหน่งอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งพ้นจากหน้าที่ พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว เพียงแต่ว่าปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากมีคำสั่งของ คสช. คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ออกตามมาตรา ๔๔ ให้เขายังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อน ซึ่งก็เพื่อประโยชน์ในการต่อเนื่อง
- 20 แล้วก็ทำอะไรต่อไปนั้นก็คงต้องเป็นไปตามกฎหมายที่จะมีอยู่ในปัจจุบัน เพราะฉะนั้นในการที่กรธ. ได้เขียนขึ้นนั้นก็คือให้มาพิจารณาว่าเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องก็ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปลักษณะหนึ่ง จนกว่าจะมีการสรรหาตามกระบวนการได้ ๖ คนนั้นมานะครับ และเพื่อให้ดูแลในส่วนนี้เท่านั้น แต่มีได้ประสงค์จะให้อยู่ยาวไปหรือดำรงตำแหน่งต่อไปอีก เพราะว่าเขาพ้นจากตำแหน่งแล้ว ไม่อยู่ในเงื่อนไขของตัวบทบัญญัติของกฎหมายหรือรัฐธรรมนูญอีกแล้วที่จะต้อง
- 25 ปฏิบัติหน้าที่ได้ เพียงแต่เป็นเหตุเฉพาะที่จะต้องให้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๗๓ เพราะฉะนั้นการที่จะกำหนดลักษณะใดก็ตามที่จะเป็นการขยายระยะเวลาหรือยืดเวลาออกไปนั้น เพื่อลักษณะเดียวเหมือนให้สามารถดำรงตำแหน่งอยู่เพื่อปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรโดยเฉพาะศาลรัฐธรรมนูญนี้ กรธ. จึงเห็นว่าจึงเป็นเรื่องที่อาจจะไม่สอดคล้องกับ

ตัวมาตรา ๒๗๓ เพราะฉะนั้นกระผมและคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะที่เป็นกรรมาธิการ
เสียงข้างน้อย จึงได้สงวนความเห็นในส่วนนี้ไว้จนกระทั่งว่า ขอให้เป็นไปตามบทบัญญัติที่ทางสภา

- 5 หรือ สนช. นี้ได้รับหลักการของร่างในวาระที่ ๑ ในมาตรา ๗๖ แล้วในส่วนของการกระบวนการ
ในมาตรา ๗๗ หรือมาตรา ๗๘ ก็จะได้ ขออนุญาตที่จะพูดในวาระต่อไปครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : อีก ๒ ท่านยังประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ
เชิญครับ

- 10 ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต (กรรมาธิการวิสามัญ) : กราบเรียนท่านประธาน
ผม อุดม รัฐอมฤต ผมขออนุญาตพูดเพียงสั้น ๆ ว่า ในฐานะกรรมาธิการเสียงข้างน้อยการยื่น
ความเห็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวาระของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่ดำรงตำแหน่งกับตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่เพราะพ้นจากตำแหน่งไปแล้วนั้นครับว่า เราเห็นว่าองค์กรนี้
มีความสำคัญที่จะพิทักษ์รักษาหลักการตามรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นในทางหลักการการที่จะยื่น
15 ให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่จะทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญใหม่ต่อไปนั้นจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มี
ลักษณะต้องห้ามตามที่รัฐธรรมนูญใหม่กำหนดไว้ จึงเป็นหลักการที่สำคัญนะครับ ผมกราบเรียนว่า
ในส่วนที่คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาไปโดยแยกเป็น ๒ กลุ่ม ก็คือกลุ่มหนึ่งเป็นตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญ ๔ ท่านที่ยังคงมีวาระอยู่ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้น อันนี้ก็คงเป็นดุลพินิจที่ทาง
สนช. จะพิจารณา แต่ว่าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปในฐานะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
20 ที่ดำรงตำแหน่งมาครบตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ แล้วจำนวน ๕ ท่านนั้น เราเห็นว่าโดยหลักการ
แล้วรัฐธรรมนูญใหม่มีได้รับรองสถานะของท่านเอาไว้ เพราะฉะนั้นการที่เราจะเขียนกฎหมาย
ประกอบรัฐธรรมนูญเพื่อจะไปรับรองต่อไปนั้น ก็คงไม่มีความชอบธรรม อันนี้คงเป็นข้อที่ทำให้
จำเป็นจะต้องมีการสรรหา อันนี้ขอกราบเรียนว่าทาง กรธ. หรือว่ากรรมาธิการเสียงข้างน้อยนี้ไม่ได้
มีข้อคัดค้านอะไรต่อตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะในกลุ่ม ๔ ท่าน หรือว่าในกลุ่ม ๕ ท่าน ก็คงเป็น
25 การพิจารณาไปตามหลักการ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านสุพจน์ ไช่มุกด์ ครับ

นายสุพจน์ ไช่มุกด์ (รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม) :

- กราบเรียนท่านประธาน ผม สุพจน์ ไช่มุกด์ กรรมการวิสามัญครับ คือนอกจากความเห็นของ
- 5 ท่านกรรมการเสียงข้างน้อย ๒ ท่านข้างต้นนะครับ ผมอีกคนหนึ่งที่เป็นเสียงข้างน้อยก็ยังขอ
- ยืนยันในหลักการที่ว่าขอให้คงไว้ตามบทบัญญัติกับบทเฉพาะกาลของ กรธ. ที่เขียนไว้ นะครับ
- คือให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ แล้วผมจะขอไล่เสียงไปตามลำดับให้
- ท่านได้เห็นภาพว่า อะไรเกิดขึ้นในศาลรัฐธรรมนูญปัจจุบันนะครับ ในฐานะที่ผมเคยเป็น
- ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมาก่อน ผมดำรงวาระ ๗ ปี ตามรัฐธรรมนูญใหม่ได้ ๙ ปี แต่ผมหมด
- 10 วาระก่อน เพราะเนื่องด้วยอายุครบ ๗๐ ปี ผมก็ออกมาตามวาระของผม ที่จริงตุลาการ
- ศาลรัฐธรรมนูญที่เหลือ ๕ ท่านปัจจุบันท่านมีวาระ ๙ ปี แต่ท่านหมดวาระไปแล้วตั้งแต่วันที่
- ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ แต่ท่านยังอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ตามคำสั่ง คสช. ฉบับที่ ๒๔/๒๕๖๐ ----

- ๒๓/๑

15

20

- ซึ่งที่จริงก่อนหน้านี้มีคำสั่ง คสช. ฉบับที่ ๒๓/๒๕๖๐ ให้มีการสรรหาและคัดเลือกได้ทันที ซึ่งจริง ๆ แล้วนี้สามารถกระทำได้เลย เพื่อให้ได้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชุดใหม่เข้ามาตามการคัดเลือก
- 5 จากศาลฎีกาและศาลปกครองสูงสุด และก็สรรหาตามคุณสมบัติของตุลาการอีกท่านหนึ่ง ปัจจุบันนี้ภารกิจของศาลรัฐธรรมนูญมีมากขึ้นทุกทีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เราต้องการคุณสมบัติของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่เพิ่มขึ้นใหม่ เราต้องการคุณสมบัติที่สามารถจะรองรับภารกิจของศาลรัฐธรรมนูญได้มากขึ้น ให้มีพลวัตมากขึ้น ได้มีมุมมองใหม่ ๆ มากขึ้น เพราะฉะนั้นเราจึงบัญญัติให้เราต้องการตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชุดใหม่เข้ามาแทนที่ชุดเก่า
- 10 ซึ่งจริง ๆ แล้วตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นี้เราบัญญัติไว้คุณสมบัติสูงขึ้นมากเลย เพื่อรองรับภารกิจอย่างที่ผมได้กราบเรียนไว้แล้ว แต่ปัจจุบันนี้ก็ยังไม่ ถ้า สนช. เปลี่ยนแปลง พ.ร.บ. ศาลรัฐธรรมนูญใหม่ให้เป็นไปตามกฎหมายลูก เพราะฉะนั้นจะเปลี่ยนแปลงหลักการของเราไปหมดเลย และก่อให้เกิดวิกฤตทางการเมืองตามขึ้นมา เพราะว่าอาจจะขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้ เพราะฉะนั้นถ้ามีใครไป
- 15 ซาลเลนจ์ (challenge) ศาลรัฐธรรมนูญขอให้วินิจฉัยว่า ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงตามบทบัญญัติใหม่นี้จะขัดต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือเปล่า แล้วท่านคิดว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีอำนาจวินิจฉัยหรือเปล่า ศาลรัฐธรรมนูญผมว่าไม่น่าจะมีอำนาจวินิจฉัยได้ เพราะว่า เป็นผลประโยชน์ของตัวเอง ผลประโยชน์ทับซ้อน เพราะฉะนั้นจะเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองขึ้นมาทันที อยากให้ท่านคิดในกรณีนี้ด้วย ในกรณีต่อไป ถ้าท่านต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงให้มีการพลวัตใหม่เกิดขึ้นสามารถทำได้ปัจจุบัน คือมีการสรรหา มีการคัดเลือกได้ทันทีเลย เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าเราจะยืนยันในบทเฉพาะกาลของเรา
- 20 ที่เขียนมาให้ท่าน สนช. พิจารณา แต่ต่อไปนี้ สนช. จะพิจารณาอย่างไรก็อยู่ในดุลพินิจของท่าน แต่เราขอยืนยันในหลักการเดิมของเรา ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ก่อนที่จะให้ท่านสมาชิกได้อภิปราย

- 25 ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้มีคณะครูและนักเรียนจากโรงเรียนบ้านดงเค็ง ตำบลเมืองสิงห์ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ได้มาเยี่ยมชมการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขณะนี้ทางสภานิติบัญญัติแห่งชาติกำลังประชุมในเรื่องด่วนที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ในวาระที่ ๒ วาระที่ ๓ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ยินดีต้อนรับคณะครูและนักเรียนจากโรงเรียนบ้านดงเค็งดังกล่าว อย่างที่ผมเรียนไว้มีท่านสมาชิก
ที่ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ ขอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มีท่านธานี

- 5 อ่อนละเอียด ท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ พลเรือเอก ธารธร ขจิตสุวรรณ และท่านวรพล
โสคติยานุรักษ์ และท่านสมชาย แสวงการ ขอเริ่มต้นจากท่านธานี อ่อนละเอียด ยังตั้งใจ
อะไรอยู่หรือไม่ ท่านธานี อ่อนละเอียด เชิญครับ

นายธานี อ่อนละเอียด : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่เคารพ ผม นายธานี อ่อนละเอียด สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สืบเนื่องจากกระผม

- 10 แล้วก็ท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ ท่านพลเรือเอก ธารธร ขจิตสุวรรณ แล้วก็ท่านวรพล
โสคติยานุรักษ์ ได้แปรญัตติในบทเฉพาะกาลซึ่งบัญญัติว่า ศาลรัฐธรรมนูญก็ดี ประธาน
ศาลรัฐธรรมนูญก็ดี จะดำรงตำแหน่งหรือจะปฏิบัติหน้าที่มากน้อยแค่ไหน เพียงไรก็ให้เป็นไปตาม
บทเฉพาะกาลนี้ ผมจะขออนุญาตอภิปรายสั้น ๆ นิดเดียว แล้วอาจจะพาดพิงไปถึงมาตราอื่น
นิดหนึ่ง ก็คือว่าในมาตรา ๗๖ ก็ว่าได้ปูพื้นฐานตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
15 จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปมากน้อยแค่ไหน เพียงไร ก็เป็นการปูไว้ แล้วก็มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘
ก็จะบอกถึงกระบวนการได้มาซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและประธานศาลรัฐธรรมนูญ ในเบื้องต้น
ที่ขอแปรญัตติไว้ด้วยเหตุผลหลาย ๆ อย่าง แล้วก็ได้มีการไปประชุมหารือกับท่านสมชาย แสวงการ
แล้วก็ท่านกรรมาธิการวิสามัญก็ได้ช่วยติกันพอสมควร แล้วก็เส้นทางออกที่ดี และด้วยสาเหตุหลัก ๆ
ก็คือว่าองค์กรศาลรัฐธรรมนูญนี้เป็นองค์กรที่สำคัญอย่างยิ่ง ทำหน้าที่ในการวินิจฉัยชี้ขาดคดี
20 ที่เกี่ยวกับเรื่องรัฐธรรมนูญ มีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่ง ในภาวะการณ์เช่นนี้ไม่ควรที่จะดำเนินการ
คัดเลือก สรรหา ควรจะรอให้มีรัฐสภาใหม่ก่อน ในกระบวนการเช่นนี้ในต่างชาติเขาอาจจะมอง
เราในแง่ไม่ดี วงการศาลควรจะอยู่ ดำรงอยู่ ดำเนินการ แล้วก็ปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าจะมี
การเลือกตั้งให้ได้มาซึ่ง ส.ส. และ ส.ว. และมีการประชุมรัฐสภาครั้งแรกแล้ว ก็เป็นว่ากันด้วย
เรื่องของ ส.ส. ส.ว. เข้ามามีบทบาทอำนาจหน้าที่ต่อไป นี่คือหลักการเบื้องต้น แล้วก็จะไม่ให้
25 เป็นประเด็นทางการเมือง ก็คือประเด็นที่ว่าความสง่างามของศาลรัฐธรรมนูญที่จะเกิดขึ้นใหม่
ทั้งหมดหรือบางส่วนก็แล้วแต่ จะมีความสง่างาม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความศรัทธา เพราะว่าเขามา
โดยครบองค์ประกอบ และเขามาหลังจากการเลือกตั้งแล้ว มิใช่เอาไปบนเวทีต่าง ๆ ในอนาคต
อาจจะไปทำลายความน่าเชื่อถือของศาล ในกลุ่มของกระผมเองก็เลยเสนอแปรญัตติมาว่า

กระบวนการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญคดี ประธานศาลรัฐธรรมนูญคดีควรที่จะมีเมื่อมีการเลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว ได้ซึ่ง ส.ส. และได้มาซึ่ง ส.ว. และมีการประชุมรัฐสภาครั้งแรก

- 5 ในมาตรา ๗๖ ทางคณะกรรมการได้แก้ไขเพิ่มเติมสอดคล้องกับที่แปรญัตติไว้ แต่อยากจะขอกราบเรียนถามสั้น ๆ ว่าในมาตรา ๗๖ นี้กระผมแปรญัตติไว้ลักษณะว่าให้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปไม่ว่าจะเป็นกรณีที่วาระครบวาระ ไม่ครบวาระ ผลักไปถึงให้มีการเลือกตั้ง แต่ทางคณะกรรมการแก้ไขออกมามีการไปเขียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องวรรคท้ายในมาตรา ๗๖ ตามมาตรา ๘ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่แต่งตั้งขึ้นใหม่ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๕) จะเข้ารับหน้าที่ ของผมกับคณะก็ได้แปรญัตติไว้เฉพาะมาตรา ๘ คือกวาดไปหมดทุกอนุมาตรา แต่ทางคณะกรรมการได้แก้ไขมา ๓ วงเล็บก็อยากจะดูความแตกต่างกันเล็กน้อยแค่ไหน เพียงไร จะกราบเรียนถาม ขอบพระคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านสมาชิก รวมทั้งท่านสมาชิกที่ขอ

- 15 สงวนคำแปรญัตติไว้ ก็อย่างที่ท่านธานี อ่อนละเอียด ได้อภิปรายไป เมื่อสักครู่นี้ได้มีการหารือในเบื้องต้นในระดับหนึ่ง เดียวผมก็จะให้เมื่อสักครู่นี้ให้ท่านกรรมการเสียงข้างมากอภิปรายไปแล้วเสียงข้างน้อยอภิปรายแล้ว ท่านสมาชิกที่สงวนคำแปรญัตติก็อภิปรายในหลักการสั้น ๆ เสร็จแล้วผมจะให้ทางคณะกรรมการไปหารือกัน แล้วก็ขอแก้ไขใหม่อีกทีหนึ่งให้ท่านสมาชิกทุกท่านได้ดูอีกรอบหนึ่ง แล้วก็อาจจะมีการอภิปรายในรายละเอียดกันอีกครั้งหนึ่ง อันนี้เอาหลักการกว้าง ๆ
- 20 ที่ท่านขอสงวนคำแปรญัตติไว้ก่อน ท่านสมาชิกจะอภิปรายทุกท่านเลยหรือเปล่า หรือว่าจะรอให้ทางคณะกรรมการได้เอาไปปรับปรุงตามที่ท่านขอสงวนคำแปรญัตติ แล้วก็มาเสนอต่อที่ประชุมอีกรอบหนึ่ง ดีหรือไม่ครับท่านพลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ กับท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ ครับ

พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพครับ กระผม พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

5 ผมมีเสริมท่านธานี อ่อนละเอียด เล็กน้อย ก็เนื่องจากว่าผมอยากจะขอว่าในมาตรา ๗๖ ล้าไป มาตรา ๗๗ สักนิดหน่อยใช้เวลาไม่มาก อย่างเช่น มาตรา ๗๖ นี้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๒ กลุ่ม ๕ คนที่พ้นวาระไป กับ ๔ ท่านที่ยัง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ๑ ท่าน แล้วก็ปี ๒๕๕๗ ที่รับตำแหน่งใหม่อีก ๓ ท่าน ก็เป็น ๒ กลุ่ม คราวนี้ผมได้วิเคราะห์ไม่ว่าจะเป็นคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

10 ที่ ๒๓ โดยเฉพาะคำสั่ง คสช. ที่ ๒๔ ท่านพูดไปแล้ว ผมคิดว่าจะไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญประการใด เพราะอะไรครับ มาตรา ๒๗๓ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นี้ การพ้นตำแหน่งของตุลาการ

ศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ โดยเฉพาะมาตรา ๒๐๘ อันนี้น่าสนใจ ก็คือ

15 วรรคสองนี้กำหนดว่า “ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ตามวาระให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งได้รับ

ตำแหน่งใหม่จะเข้ารับหน้าที่” การจะเข้ารับหน้าที่ในวรรคสองนี้ผมคิดว่าอย่างนี้ครับ ผมเป็น

ทหารเรือ อย่างเช่น ผมดำรงตำแหน่งเป็นผู้บังคับการเรือผมกำลังเดินเรืออยู่ไปสู่จุดหมายที่สำคัญ

ของชาติตามที่กำหนดอยู่ในยุทธศาสตร์หรืออะไรก็แล้วแต่ จะไปทำสงครามอะไรก็แล้วแต่ หากมี

การเปลี่ยนคำสั่งว่าผมจะไม่ได้เป็นผู้บังคับการเรือ ให้พ้นวาระ ทำได้ แต่การเข้ารับหน้าที่ผู้บังคับการ

เรือของท่านใหม่ผมเองจะต้องส่งหน้าที่และผู้บังคับการเรือท่านใหม่นี้จะต้องเข้ารับหน้าที่ ตรงนี้คือ

20 เป็นประเด็นที่ผมสนใจและคิดว่าไม่น่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะอะไรครับ การทำหน้าที่ของ

ศาลรัฐธรรมนูญทั้ง ๙ ท่านนี้ผมคิดว่าจะต้องมีสถานะหรือมีการดำรงตำแหน่งต่อเนื่อง เพราะอะไร

ครับ ที่ผมยกตัวอย่างแค่เรือลำเดียวถ้าประเทศชาติละ ใหญ่กว่าเรือรบที่ผมเคยรับราชการอยู่มาก

อันนี้ก็เป็นอย่าง ผมเป็นทหารเรือยกตัวอย่างเท่านั้นเองนะครับ ก็คิดว่าตรงนี้ในมาตรา ๒๐๘

ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ที่ได้บัญญัติไว้ที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้นน่าจะเป็น

25 ตัวอย่างที่ดีก็เลยมีแนวความคิดในลักษณะอย่างนี้ครับ ส่วนมาตรา ๗๗ นั้นเกี่ยวกับกรรมการสรรหา

ซึ่งทั้ง ๙ ท่านนี้ โดยเฉพาะในมาตรา ๒๐๓ (๒) นี้ผมคิดว่าถ้าเราได้มีการเลือกตั้งแล้วรอประธาน

สภาผู้แทนราษฎร อันนี้ ๑ ท่าน แล้วก็ผู้นำฝ่ายค้านอีก ๑ ท่านจะส่งางาม ก็เลยมีความคิด

ในลักษณะที่เสริมกับท่านธานี อ่อนละเอียด ในลักษณะอย่างนี้ครับ ขอบพระคุณท่านครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ขณะนี้กำลังอภิปรายในมาตรา ๗๖ อยู่ใช่ไหมครับ แต่ว่าเดี๋ยวถ้าให้ท่านกรรมาธิการหารือก็จะแก้ไขในการสงวนคำแปรญัตติของท่านประกอบกันไปถึงมาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ ไปด้วยเลย ท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ ครับ

นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ : กราบขอบพระคุณท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติครับ กระผม นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลขที่ ๒๒๒ กระผมจะขออนุญาตใช้เวลาไม่ยาว จะกระชับสั้นที่สุดเลยนะครับ ก็คือว่าในฐานะที่เป็นผู้เสนอการแปรญัตติในมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ และมาตรา ๗๘ ซึ่งก็จะสอดคล้องกับคณะของผม ในหลายส่วนนี้ ซึ่งจะขออนุญาตชี้แจงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่า กระผมเห็นว่าองค์กรศาลรัฐธรรมนูญมีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นองค์กรศาลที่ใช้อำนาจเพื่อวินิจฉัยคดีที่มีความสำคัญต่อความสุขสงบของประเทศชาติและการปกครองของประเทศเรา แล้วโดยเฉพาะในช่วงเวลาที่เปลี่ยนผ่านนี้เป็นสถานการณ์ที่มีความสำคัญมากที่ควรจะต้องมีลักษณะของการซอฟท์ แลนดิง (soft landing) ซึ่งผมจึงเห็นว่ามีคามจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการที่ดำรงอยู่ก่อนวันที่ พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อเพื่อประคับประคองสถานการณ์ของชาติ ซึ่งในการนี้กระผมเห็นว่าเป็นสิ่งที่นำไปตามหลักนิติธรรมและคำนึงถึงเหตุผล ความจำเป็น ความเหมาะสม และเป็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญด้วยที่จะมีความสอดคล้องกัน รวมทั้งเป็นการสอดคล้องกับสิ่งที่สำคัญยิ่งก็คือแนวทางที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้วางไว้ตามคำสั่งที่ ๒๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ซึ่งเป็นคำสั่งที่มีเงื่อนไขในการปรับปรุงคำสั่งที่ ๒๓/๒๕๖๐ ที่ลงวันที่ ๕ เมษายน ผมจึงเห็นว่าคำแปรญัตติมาตรา ๗๖ ที่กระผมได้แปรญัตติไว้นั้นมีส่วนสำคัญยิ่ง จึงขอกราบเรียนสั้น ๆ เพียงเท่านี้ครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายสมชาย แสวงการ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติครับ สมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขออนุญาตท่านประธานได้อภิปรายรวมกันไปถึงมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ ซึ่งผมได้แปรญัตติและเป็นกลุ่มเดียวกันในส่วนที่เป็นบทเฉพาะกาลของร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ก็ขออนุญาตกล่าวเท่าความสั้น ๆ ว่า

- เหตุผลที่จำเป็นต้องแปรญัตติร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ก็เป็นเหตุผลเดียวกับที่ประเทศชาติเกิดวิกฤตผมจึงต้องแปรญัตติร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ.
- 5 ให้สอดคล้องกับการรองรับวิกฤต ผมเองต้องเรียนว่าหลายครั้งศาลรัฐธรรมนูญได้ช่วยให้ทำวิกฤตบ้านเมืองนั้นคลี่คลาย แล้วสามารถทำให้หลายสิ่งหลายอย่างมีผู้สามารถชี้ได้ เพราะว่าฝ่ายที่เห็นด้วยก็จะบอกรัฐธรรมนูญเฉพาะส่วนตนที่เห็นด้วยกับในประเด็นที่ตนเองอ้างชอบรัฐธรรมนูญเฉพาะมาตรา ฝ่ายที่เห็นต่างก็จะอ้างเฉพาะมาตราตามรัฐธรรมนูญที่ตัวเองเป็นประโยชน์ นั่นละครับ คือสาเหตุของวิกฤตบ้านเมือง คนที่จะชี้ขาดเรากำหนดไว้ให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด
- 10 ซึ่งที่ผ่านมาท่านก็ได้ทำหน้าที่ในการช่วยคลี่คลายวิกฤตบ้านเมือง แล้วก็ชี้ประเด็นที่สังคมจะต้องยอมรับ แล้วก็ผูกพันทุกองค์กรรมมาแล้ว อันนี้ผมขออนุญาตนำเรียนก่อน รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เขียนไว้ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ก็เขียนไว้อีก เพราะฉะนั้นสิ่งที่ดำรงอยู่คือจะต้องมีผู้วินิจฉัยชี้ขาด อันนี้ประการที่ ๑ ระหว่างรอยต่อจากวันนี้จนถึงวันที่จะมีการเลือกตั้งระหว่างที่เรา กำลังจะทำร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ ๑๐ ฉบับเสร็จ แล้วก็ให้มีประกาศการเลือกตั้ง ซึ่งก็มี
- 15 การคาดหมายกันในปีหน้า หรือปลายปีหน้า หรือต้นปีอะไรต่าง ๆ นะครับ ก็จะต้องมีศาลรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ โบราณเขาบอกครับ อย่าเปลี่ยนม้ากลางศึก แต่ผมก็กราบเรียนว่าใด ๆ ก็ตามจำเป็นที่จะต้องปรับปรุง ใด ๆ ก็ตามที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญทำไว้นี้เราเห็นด้วยหมดเลย เพียงแต่ผมคิดว่าในกติกาปัจจุบันท่านตุลาการที่แยกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มที่ ๑ ก็คือตุลาการที่ท่าน
- 20 ได้การเลือกเข้ามา ๔ ตำแหน่ง ถ้าจะนับเป็นการรีเซท (reset) หรือเซท ซิโร่ (set zero) นี้ ก็คงไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะท่านก็เข้ามาในกระบวนการแบบเดียวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วก็ยังมีวาระเหลืออยู่ แล้วก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เพราะว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่ไปยกเว้นเรื่องเป็นศาสตราจารย์ ๕ ปีก็ดี อะไรก็ดี ก็อาจจะต้องหาคนพ้นคนในอนาคตซึ่งก็ต้องมีเวลาเตรียมการ
- 25 อันนั้นก็ขอบคุณ กรธ. ที่เห็นด้วยในประเด็นนี้ว่า ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่ยังมีวาระอยู่ท่านก็ให้อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ อันนี้ก็เป็นกรณีสอดคล้องกันครั้งทาง ไม่ได้ดำเนินการไปเสียให้พ้นไปทั้งหมด ไปเอาตุลาการใหม่มาทั้งหมด สรรหามา แล้วก็เริ่มกระบวนการใหม่ตามที่ตั้งไว้เดิม แล้วก็ กรธ.
- ท่านก็กรุณาให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่แทนรัฐสภาใช้ตามมาตรา ๒๗๓ ในการพิจารณาให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอยู่ต่อไปเพียงใด ซึ่งอันนี้เราก็ดำเนินการโดยพิจารณาตามเหตุตามผล

ประเด็นที่ ๒ คือตุลาการที่พ้นจากตำแหน่งโดยเรื่องใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการครบวาระ ก็มีคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๒๔/๒๕๖๐ ว่าให้เว้นการสรรหาต่อไป

5 จนนกว่าจะมี พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ จนนกว่าจะมีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญใหม่เข้ารับหน้าที่ ประกอบกันอย่างที่ผมได้อภิปรายแล้วในเบื้องต้น ในระยะเวลาจากนี้ไม่นานก็จะมีการเลือกตั้ง อาจจะอีกปีหนึ่งอะไรก็ตาม ตุลาการจะต้องมีเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องที่เกิดขึ้นไว้ใน พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ เรื่องที่อยู่ในรัฐธรรมนูญจะมีเรื่องเข้ามายังตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมากมายมหาศาล

10 ต่างกับในอดีตที่มีเฉพาะบางประเด็น เหตุผลก็คือรัฐธรรมนูญให้สิทธิ เสรีภาพ แล้วต้องมีผู้วินิจฉัย ชี้ขาดหลายเรื่องหลายประเด็น ซึ่งก็เป็นสิทธิในการยอมรับสิทธิพลเมือง แล้วก็การเข้าถึงรัฐธรรมนูญ ของพี่น้องประชาชนมาก เพราะฉะนั้นเรื่องเหล่านี้ก็จะเข้าสู่กระบวนการมาก เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นว่าตุลาการที่คำสั่ง คสช. ที่ ๒๔ ให้อยู่ต่อไปก็อยู่ต่อไปไม่นาน อยู่ต่อไปเพียงใดครับ อยู่ต่อไปแบบเดียวกับที่เราทิ้งแม่น้ำ ๕ สายอยู่ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๓ ในบทเฉพาะกาลท่าน กรธ. ก็กรุณา

15 เขียนไว้ว่า “ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้สภานิติบัญญัติ แห่งชาติที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาต่อไป -----

- และให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้
ทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตามลำดับ ตามบทบัญญัติ
- 5 แห่งรัฐธรรมนูญนี้ และให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติสิ้นสุด
ไปในวันก่อนเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญนี้”
นี่คือบทเฉพาะกาลในรัฐธรรมนูญที่ให้ สนช. อยู่ทำหน้าที่ต่อไปจนกระทั่งเขามีรัฐสภา หรือคือ
มีสภาผู้แทนราษฎร หรือมีวุฒิสภาเรียบร้อยแล้ว มาตรา ๒๖๕ ต้นทางแห่งแม่น้ำ ๕ สาย
คือคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ท่าน กรธ. ก็กรูณาเขียนให้มาตรา ๒๖๕ บอกว่า
- 10 “ให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้
ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้ง
ทั่วไปครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญนี้จะเข้ารับหน้าที่” หมายความว่าอย่างไรครับ หมายความว่า
ในบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญนี้บอกว่าท่านให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านที่ไม่ให้สะดุด
ในการส่งผ่านการปฏิบัติให้กับรัฐบาลใหม่ คสช. กิติ ครม. กิติ สนช. กิติ ยังต้องอยู่ต่อไป
- 15 และอยู่ต่อไปแล้วถ้าเมื่อเกิดปัญหาวินิจฉัยรัฐธรรมนูญขึ้นมาละครับ ใครจะวินิจฉัย นี่แหละครับ
คือสาเหตุที่ผมจึงต้องขออนุญาตท่านประธานคณะกรรมการ ท่านคณะกรรมการว่า
ขอแปรญัตติเพื่อให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่ท่านจะเหลือเวลาเท่า ๆ กับ สนช. เท่ากับ คสช.
และเท่า ๆ กับ ครม. อยู่ปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าจะมีการประชุมรัฐสภาใหม่หรือเรียกประชุมรัฐสภา
ใหม่ นั่นหมายความว่าอะไรครับ นั่นหมายความว่าองค์ประกอบของการสรรหาตุลาการที่เมื่อก่อน
- 20 ผมในฐานะผู้ไปเสนอยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญบ่อยครั้ง ปรากฏว่าศาลรัฐธรรมนูญท่านถูกโจมตี
ตลอดเวลา ถูกเอามวลชนมาล้อมศาลบ้าง ถูกกล่าวหา ถูกประณาม ถูกแม้กระทั่งให้เบอร์โทรศัพท์
โทรไปรบกวนที่บ้าน ถูกแม้กระทั่งยิงเอ็ม ๗๙ ไปที่บ้านท่าน ถูกแม้กระทั่งขว้างระเบิดที่บ้านท่าน
ท่านกรรมการร่างรัฐธรรมนูญบางท่านที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญท่านก็เคยโดนขว้างระเบิด
อันนี้ผมขออนุญาตเรียนเลยครับ นั่นคือวิกฤติของบ้านเมือง เพราะฉะนั้นเมื่อเรายังไม่คาดหมาย
- 25 หรอกครับว่าต่อจากนี้ในห้วงเปลี่ยนผ่านอะไรจะเรียบร้อย ผมคิดว่าสิ่งที่อยู่ต่อไปเท่ากันระหว่าง
คสช. สนช. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเพื่อทำหน้าที่ส่งผ่านน่าจะเหมาะสมอย่างยิ่งและจะไม่ถูกครหา
เพราะอะไรครับ เพราะในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญกิติ ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญกิติ
บอกว่า “เมื่อมีกรณีที่ต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการตามมาตรา ๘ (๓) (๔)

- หรือ (๕) ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกา
 เป็นประธานกรรมการ ประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
 5 เป็นกรรมการ ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นกรรมการ บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
 เป็นกรรมการ” ก็ประกอบด้วย กกต. ป.ป.ช. ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการตรวจเงิน
 และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์ประกอบเหล่านี้มีแล้วครบตอนนี้
 แต่ขาดประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เหตุที่เขียนไว้ใน
 รัฐธรรมนูญและเขียนในร่าง พ.ร.บ. ประกอบอย่างนี้เพราะอะไรครับ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญใหม่
 10 ได้รับการยอมรับจากสภาผู้แทนราษฎรจากประธานสภาผู้แทนราษฎรและจากประชาชนว่า
 ไม่ใช่เลือกกันในสมัย สนช. พอไปชี้มูลตัดสินยุบพรรคเขา ตัดสินคดีอะไรให้นายกรัฐมนตรีพ้นไป
 ก็บอกศาลรัฐธรรมนูญไม่ได้มาจากประชาชนแล้วมาตัดสินคนที่มาจากประชาชนได้อย่างไร
 วาทกรรมแบบนี้กล่าวหาตลอดในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา จนกระทั่งเกิดวิกฤติการเมือง เพราะฉะนั้น
 ผมจึงขออนุญาตท่านประธานว่า เห็นควรที่เราจะได้เสนอให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชุดนี้
 15 ไม่ว่าจะ เป็น ๔ คน หรือ ๕ คน ๔ คนท่านอยู่ต่อไปจนครบวาระ ๕ คนที่ท่านพ้นก็อยู่ต่อไป
 อีกครู่เดียว พอ ๆ เดียวเหมือนกับ สนช. นี่แหละครับ พอมีการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 มีการได้มาซึ่งวุฒิสภาแล้ว เขาเรียกประชุมสภาครั้งแรก สนช. ก็พ้นครับ คสช. ก็พ้นครับ
 ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญก็พ้นครับ ต่อไปก็เป็นภาระของสภาใหม่ อันนี้เขาจะได้กรรมการสรรหา
 ที่มีประธานสภาผู้แทนราษฎร มีผู้นำฝ่ายค้านมาเลือก เขาจะได้ไม่มากกล่าวหาเราภายหลังว่า
 20 เราไปเลือกตุลาการมาชี้ให้เขายุบพรรค มาชี้ให้เขาพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี มาชี้ให้เขาพ้น
 จากรัฐมนตรี อันนี้คือที่มาของทั้งหมดที่ต้องขออภิปรายและทำความเข้าใจว่ามีเหตุมีผลและกำหนด
 ไว้ในบทเฉพาะกาลเช่นเดียวกับที่บทเฉพาะกาลในรัฐธรรมนูญเขียนไว้ครับ ก็ขออนุญาต
 ในมาตรา ๗๖ ถ้าเป็นไปได้ก็ขอตรวจทานในมาตรา ๗๖ เล็กน้อยนะครับ เข้าใจว่าท่านกรรมาธิการ
 ได้แก่วรรคหนึ่ง อันนี้ผมเห็นด้วยนะครับ เพราะว่าไม่มีประเด็นก็คือว่า
 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านสมชายขออนุญาตนะครับ
 เดี่ยวให้ทางคณะกรรมการได้แถลงเรื่องที่เกิดขึ้นก่อน และท่านอภิปรายเพิ่มเติมได้
 ขอขอบคุณครับ

นายสมชาย แสวงการ : ท่านประธานขออนุญาตนิดเดียวครับ

- จะฝากถามประเด็นครับ ก็คือในมาตรา ๗๖ มีมาตรารวรรคหนึ่งกับวรรคสอง ซึ่งวรรคหนึ่งหมายถึง
 5 ๔ คน ก็คือไม่ให้นำเรื่องมาตรา ๘ การขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ มาใช้บังคับ ผมแปรญัตติไป
 ก็คือว่า ให้เพิ่มว่าไม่เอากรณีการพ้น ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ มาใช้บังคับด้วย ก็เข้าใจครับว่า
 กรรมาธิการท่านก็บอกว่าให้อยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๘
 วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๕) เข้ารับหน้าที่ มีประเด็นเดียวครับ ถามเพื่อความรอบคอบ
 และอยากให้บันทึกหรือทักท้วงไว้เพื่อให้เคลียร์ (clear) ว่า วรรคหนึ่งชัดเจนว่าไม่เอาคุณสมบัติ
 10 การขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ มาใช้บังคับ แต่มาตรา ๒ ให้อยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกเข้ามา
 ใหม่จริง แต่ยังไม่ได้เขียนให้เคลียร์หรือให้ชัดว่าจะต้องเว้นการใช้คุณสมบัติ การขาดคุณสมบัติ
 ไม่ให้นำมาใช้บังคับด้วย อันนี้ถามท่านกรรมาธิการเพื่อได้เคลียร์และถ้าเผื่อจะปรับปรุงอย่างไร
 ก็สุดแท้แต่ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 15 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญประธานคณะกรรมการครับ
 หลังจากฟังเสียงข้างน้อย ฟังผู้สงวนคำแปรญัตติแล้ว ท่านจะปรับแก้อย่างไรซึ่งผมก็ขอให้แถลง
 รวมไปถึงมาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ ไปด้วยเลยก็ได้เนาะครับ แต่เดี๋ยวจะมีการอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง
 เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :

- 20 ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ผม สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธานคณะกรรมการ
 ขออนุญาตเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกทุกท่านนะครับว่า กรรมาธิการเสียงข้างมากได้หารือ
 กันแล้วในมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ มีการแก้ไขทั้งถ้อยคำ มีการแก้ไขทั้งเนื้อหา
 ของมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ ถ้าท่านประธานสภาจะอนุญาต ผมจะขออนุญาต
 ให้ทางเจ้าหน้าที่แจกเอกสารเพื่อประกอบการอภิปรายของผมด้วยนะครับท่านประธาน

- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญเลยครับ อนุญาตครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :

ในประเด็นของมาตรา ๗๖ นั้น มีประเด็นที่ค้างอยู่ ๒ ประเด็นครับท่านประธาน ขออนุญาต
 เรียนท่านประธานว่า ในร่างมาตรา ๗๖ ที่ทางกรรมาธิการเสียงข้างมากได้แก้ไขแล้ว

๑๐๒

สนช. ๖๖

ภิญญดา ๒๕/๔

ก็เป็นไปตามความเห็นของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ได้แปรญัตติไว้ และสงวนคำแปรญัตติไว้
หลักการก็คือในวาระแรกนั้นบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ ๔ คน ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไป

5 โดยไม่เอาคุณสมบัติของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มาใช้บังคับ อันนี้ก็ตรงกันนะครับ ไม่มีปัญหา
อย่างที่ท่านสมชายได้เรียนไป

ประเด็นที่ ๒ คือมาตรา ๗๖ วาระสอง ท่านสมชายถามว่าทำไมไม่เขียนยกเว้น
คุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญของปี ๒๕๖๐ ด้วย ก็กราบเรียนอย่างนี้ครับว่า เนื่องจากกรณี
มาตรา ๗๖ วาระสอง เป็นเรื่องของผู้ที่ครบวาระดำรงตำแหน่งแล้ว แต่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

10 คนเหล่านี้คือคนที่ไม่ได้เอาคุณสมบัติของคนดำรงตำแหน่งมาใช้อีกนะครับ เพราะว่าอย่างไรก็แล้วแต่
เขาดำรงตำแหน่งมา ๙ ปีแล้ว เขาสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไป เพราะฉะนั้นคุณสมบัติทั้งหลาย
ที่กำหนดไว้สำหรับคนดำรงตำแหน่งจึงไม่เอามาใช้บังคับกับคนที่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ไม่ว่าจะเรื่องอายุ
ไม่ว่าเรื่องการดำรงตำแหน่งอื่นก็แล้วแต่นะครับ ไม่เอาคุณสมบัติดังกล่าวมาใช้ นี่ประเด็นที่ ๑
ที่ยากเรียน

15 ประเด็นที่ ๓ ที่ท่านธานีเรียนถามว่าทำไมมาตรา ๗๖ วาระสอง จึงเขียนลือ
กว่าเป็นมาตรา ๘ (๑) (๒) (๕) ขออนุญาตกราบเรียนว่า ที่เขียนไว้ (๑) (๒) (๕) เพราะว่า
ต้องการให้เกิดความชัดเจนครับว่า ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่จะสรรหาใหม่ ๕ คนนี้ ไม่ได้สรรหา
ทุกวงเล็บครับ ไม่สรรหา (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) แต่จะสรรหาเฉพาะ (๑) (๒) และ (๕) เท่านั้น

20 เพื่อให้สอดคล้องกับจำนวน ๔ คน ที่ยังดำรงตำแหน่งต่อไป ว่าเขามีตำแหน่งอยู่ใน (๓) และ (๔)
ถ้าไปเขียนว่าสรรหาตามมาตรา ๘ วาระหนึ่ง โดยไม่ระบุวงเล็บเลยจะเกิดปัญหาขึ้นทันทีครับว่า
จะไปสรรหาตามวงเล็บไหนอย่างไรบ้าง ก็เลยเขียนให้ชัดเจนในประเด็นดังกล่าวข้างต้น
แต่เนื้อหาตรงกันครับ เป็นเรื่องของการสรรหา ๕ คนใหม่ ไม่ใช่สรรหา ๔ คน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่
แล้วยังไม่ครบวาระ

25

- ๒๖/๑

๑๐๓

สนช. ๖๖

อุรารวรรณ ๒๖/๑

- ในประเด็นสุดท้ายที่ท่านประธานอนุญาติให้อภิปรายไปถึงมาตรา ๗๗ และมาตรา ๗๘ ด้วย ผมก็ขออนุญาตเรียนอย่างนี้ว่า ในมาตรา ๗๗ นั้น กรรมาธิการเสียงข้างมาก
- 5 ได้เขียนระยะเวลาของการสรรหาสมาชิกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชุดใหม่อีก ๕ คน โดยกำหนดเวลา ประมาณสัก ๒๐๐ วันโดยประมาณ ขออนุญาตท่านประธานไม่ลงรายละเอียด มีเวลาทั้งหมด ประมาณ ๒๐๐ วัน ซึ่งก็คือบวกระยะเวลาอื่น ๆ เข้าไป ๒๐๐ บวก ๆ ก็จะเป็นประมาณ ๑ ปี
- หมายความว่ากระบวนการสรรหาทั้งหมด กระบวนการตรวจสอบคุณสมบัติ กระบวนการ ผ่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กระบวนการเสนอโปรดเกล้าฯ ขึ้นไป จะใช้เวลาเกือบ ๑ ปี
- 10 ซึ่งใกล้เคียงกับระยะเวลาของการเลือกตั้งใหม่ที่จะเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามแล้วแต่เมื่อได้ฟังการอภิปราย ของท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหลายท่านซึ่งได้แปรญัตติและสงวนคำแปรญัตติไว้
- กรรมาธิการเสียงข้างมากก็เห็นด้วยว่า ถ้าจะให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ๕ คน อยู่ไปจนถึงการเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป ก็มีเหตุมีผลตามที่ท่านสมชาย
- แสวงการ ได้อภิปรายกันไป กรรมาธิการเสียงข้างมากก็เห็นด้วย และได้ปรับแก้ในมาตรา ๗๗
- 15 วรรคแรกแล้ว รายละเอียดในส่วนของวรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ เป็นการแก้ไขถ้อยคำเพื่อให้ สมบูรณ์เท่านั้น รวมถึงกรณีมาตรา ๗๘ ท่านประธานครับ ได้มีการแก้ไขถ้อยคำเล็กน้อย
- ตัดบางวรรคออกเพื่อให้สมบูรณ์แบบ แต่ว่าก็เป็นไปตามที่ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทั้ง ๒ - ๓ กลุ่มที่สงวนคำแปรญัตติไว้ แต่ว่าไม่ตรงกับของเสียงข้างน้อย ซึ่งขอให้กลับไปใช้ร่างเดิม
- ท่านประธานครับ ก็ขออนุญาตแจกเอกสารมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ ตามที่ได้แจก
- 20 ไปแล้ว แล้วก็ขออนุญาตเรียนว่า มาตรา ๗๖ ก็เป็นไปตามเจตนารมณ์ของสมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติที่ได้สงวนคำแปรญัตติไว้ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ ก็เช่นเดียวกันท่านประธานครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับ ผมขอกลับมาที่มาตรา ๗๖
- ทางกรรมาธิการได้มีการปรับแก้หลังสุดตามเอกสารที่ได้ขออนุญาตแจกต่อที่ประชุมแล้ว สำหรับ
- 25 กรรมาธิการเสียงข้างน้อยท่านได้ขอสงวนความเห็นให้คงไว้ตามร่างเดิม ท่านได้อภิปรายไปแล้ว
- ใช้ใหม่ครับ ยังมีอะไรเพิ่มเติมอีกครับ
- นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน
- ขออนุญาตที่ประชุมครับ ผม นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมาธิการ ขออนุญาตท่านประธาน

เนื่องจากเมื่อสักครูนั่นได้ชี้แจงในความเห็นของกรรมาธิการเสียงข้างน้อยเฉพาะมาตรา ๗๖ โดยนี้กว่าพิจารณาเรียงลำดับลงไป แต่เมื่อท่านประธานเห็นว่าจะพูดเท่านี้จบ

- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ตอนนี้มีมาตรา ๗๖ เดียวมีมาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ ต่อครับ อันนี้อภิปรายเฉพาะมาตรา ๗๖ ครับ

นายชนาววัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : พอดีท่านประธาน คณะกรรมาธิการท่านเสนอ

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เดี่ยวท่านอภิปรายต่อได้ครับ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ ได้ครับ เมื่อสักครูนี่ท่านได้เหตุผลในการคงไว้ตามร่างเดิมของมาตรา ๗๖ แล้ว ท่านสมาชิกที่สงวนคำแปรญัตติไว้ ทางกรรมาธิการก็ได้ปรับสอดคล้องกับที่ท่านได้สงวนคำแปรญัตติไว้ก็คงไม่ติดใจนะครับ ท่านสมชาย แสวงการ

- 15 นายสมชาย แสวงการ : ไม่ติดใจครับท่านประธาน ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จะได้ไม่ต้องถามมติในส่วนที่ท่านสงวน คำแปรญัตติไว้ในส่วนของท่านธานี อ่อนละเอียด ท่านพลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ ท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ

- 20 นายธานี อ่อนละเอียด : ผม ธานี อ่อนละเอียด สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กราบเรียนท่านประธานครับ ตามที่แก้มาไม่ติดใจครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ขอขอบคุณครับ ท่านอาจารย์เจริญศักดิ์ ศาลากิจ เชิญครับ

- 25 นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ : ผมไม่ติดใจครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านพลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ ครับ

พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ผม พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไม่ตั้งใจครับ

5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ก็ยังถือว่ามี การแก้ไขอยู่ นะครับ มีสมาชิกท่านใดประสงค์อภิปรายในประเด็นที่คณะกรรมการแก้ไขหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มีผมจะขอผ่านไปมาตรา ๗๗ เชิญเลขาธิการครับ

นางภาณุมาศ วราหะไพฑูรย์ (ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๗๗ มีการแก้ไข มีกรรมการสงวนความเห็น มีสมาชิกสงวนคำแปรญัตติ”

15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๗๗ มีกรรมการเสียงข้างน้อย ขอสงวนความเห็นไว้ ให้คงไว้ตามร่างเดิม แล้วก็ มีท่านสมาชิกที่เป็นเสียงข้างน้อยอีกเช่นเดียวกัน ขอแก้ไขเพิ่มเติม คือท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม และท่านสุชาติ ตระกูลเกษมสุข นะครับ เดี่ยวผมจะถามความเห็น มีท่านสมาชิกได้สงวนคำแปรญัตติไว้ ผมขออนุญาตให้ทางกรรมการเสียงข้างน้อยกลุ่มแรกก่อนนะ ครับ คือทางท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง ท่านสุพจน์ ไข่มุกด์ และท่านศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต ที่ขอให้คงไว้ตามร่างเดิม เชิญครับ

20 นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน ขออนุญาตที่ประชุมครับ กระผม นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการในฐานะกรรมการเสียงข้างน้อยที่สงวนความเห็นขอให้คงไว้ตามร่างเดิมที่ผ่านสภาแห่งนี้รับหลักการในวาระที่ ๑

25 เมื่อสักครู่ นั้นได้ฟังทางสภาได้อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องของมาตรา ๗๖ แล้ว และเลยไปจนถึง มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ แล้วมีทางท่านประธานคณะกรรมการได้มีการเสนอปรับปรุงร่างในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ ซึ่งในฐานะของกรรมการเสียงข้างน้อยที่สงวนความเห็นไว้ก็ขออนุญาตแสดงความคิดเห็นในเรื่องของการที่สงวนความเห็นไว้ทั้งมาตรา ๗๗

มาตรา ๗๘ แล้วก็โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นร่างที่ทางท่านประธานคณะกรรมการ
ท่านอาจารย์สมคิด ขออนุญาตที่เอ่ยนามได้เสนอเมื่อสักครู่ นะครับ ก็ยังคงต้องเรียนชี้แจงย้ำไว้ว่า
5 ในการที่ทางกรรมการเสียงข้างน้อยนั้นได้สงวนความเห็นไว้ก็ยิ่งถือว่าเนื่องด้วยองค์การตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญนั้นเป็นองค์กรสำคัญที่จะต้องวินิจฉัยในเรื่องของความถูกต้องความเป็นไปตาม
บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะที่จะต้องกระทบต่อในเรื่องของการบริหารกิจการแผ่นดิน
หรือการดำเนินกิจการบ้านเมืองทางด้านต่าง ๆ เพราะฉะนั้นตัวองค์กรยิ่งย่อมจะต้องมีความ
น่าเชื่อถือ น่าเชื่อมั่นในการดำเนินการและยิ่งจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
10 เพราะฉะนั้นในเมื่อส่วนสำคัญอยู่ในส่วนสำคัญในเรื่องของมาตรา ๒๗๓ ซึ่งเขียนไว้แล้ว
ในรัฐธรรมนูญว่าผู้ดำรงตำแหน่งในตุลาการในศาลรัฐธรรมนูญนั้นจะอยู่กันอย่างไรเฉพาะผู้ดำรง
ตำแหน่งอยู่ ส่วนผู้พ้นนั้นไม่ได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอยู่อีกเสียแล้ว เพียงแต่ว่าในร่างกฎหมายฉบับนี้
นั้นเขียนไว้เพื่อประโยชน์ให้เขาทำงานหน้าที่ต่อไประหว่างที่จะต้องสรรหาหรือคัดเลือกบุคคลเข้ามา
แทนเพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างในระยะเวลาตามสมควร ตามกระบวนการของการสรรหา แต่การ
15 ดำเนินการในลักษณะที่ต้องยืดระยะเวลาออกไปและทำให้บุคคลเหล่านั้นต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่นั้น
ในลักษณะที่ทำงานของตัวเองกันดำรงตำแหน่งนั้นจึงมีลักษณะที่น่าจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์
ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

อีกประการหนึ่งการแก้ไขกระบวนการในการที่จะได้มาโดยเฉพาะในเรื่องของ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามที่ปรากฏอยู่ในมาตรา ๗๖ วรรคสอง คือผู้ที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วที่
20 ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ได้มาใหม่โดยระยะเวลายาวนานนั้น จะเป็นลักษณะที่การปฏิบัติหน้าที่นั้นจะ
กลายเป็นในเรื่องของการดำรงตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ซึ่งอย่างที่ท่านประธานได้ชี้แจง
เมื่อสักครู่ รวมไปถึงแล้วในกรณีถ้าพิจารณาถึงในเรื่องของความน่าเชื่อถือรับผิดชอบตุลาการที่มีอยู่
๔ คน ที่ดำรงตำแหน่งอยู่สถานแห่งนี้ก็เป็นผู้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกขึ้นมาได้รับความเห็นชอบ
ก็ปฏิบัติหน้าที่อยู่

25 อีกประการหนึ่งถ้าให้อยู่ต่อไป แล้วก็ไปรอลักษณะที่ให้ตุลาการที่พ้นจากตำแหน่ง
ไปตามกฎหมายใหม่ไปตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่มือสมัครใหม่ ก็จะทำให้เกิดเหตุผลเล่นๆ (challenge)
กันขึ้นได้หรือโต้แย้งกันได้ว่าตุลาการแต่ละพวก แต่ละสายนั้นมีที่มาแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร หรือ
รวมไปถึงกรณีที่ว่าผู้ดำรงตำแหน่งอยู่ซึ่งวาระเดิมนั้นให้มีอยู่ถึง ๘ ปีตามรัฐธรรมนูญฉบับเดิม และ
เราให้อานิสงส์ที่จะดำเนินตำแหน่งต่อไปโดยเงื่อนไขของแบบเดิม แต่ในของใหม่นี้
30 ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อยู่แค่ ๗ ปี เมื่อบุคคลสำคัญเหล่านั้นอยู่ครบ ๗ ปีแล้วจะทำอย่างไรถ้าเกิด

๑๐๗

สนช. ๖๖

อุรารวรรณ ๒๖/๕

- มีคนโต้แย้งกันขึ้น ในเรื่องว่าเป็นไปตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ ใครจะเป็นผู้วินิจฉัย รวมไปถึง
ในเรื่องของการดำเนินการ ลักษณะของการดำเนินการในเรื่องของการคัดเลือกสรรหาต่าง ๆ
- 5 การปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นถ้าเกิดเป็นประเด็นขึ้นมาว่าจะปฏิบัติหน้าที่กันอย่างไร ถ้าเว้นช่วงว่าง
ยังไม่ให้ดำเนินการอะไรเสียเลยในช่วงระหว่างที่ยังไม่มีองค์ประกอบที่จะมาตามรัฐธรรมนูญ
ฉบับใหม่ -----

- ๒๗/๑

เพราะฉะนั้นถ้าเกิดปัญหาเรื่องการปฏิบัติหน้าที่เกิดขึ้นมาก็จะเป็นประเด็นขึ้นไปอีก เพราะฉะนั้น
 ในส่วนที่การดำเนินการแก้ไขลักษณะต่าง ๆ คงต้องคำนึงถึงสถานะของศาลรัฐธรรมนูญ การปฏิบัติ
 5 หน้าที่ โดยเฉพาะเรื่องความน่าเชื่อถือ ความเชื่อมั่นในความสง่างามของตัวองค์กร เพราะฉะนั้น
 ในตัวกระบวนการที่จะปรับปรุงกระบวนการแก้ไขเพื่อให้ได้มา รวมถึงระยะเวลาต่าง ๆ คงจะต้อง
 คำนึงถึงหลักของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญด้วยที่จะ
 ทำให้เขาบรรลุนิติภาวะ ซึ่งจริง ๆ แล้วศาลรัฐธรรมนูญในปัจจุบันที่กระทำหน้าที่อยู่นั้น เขาก็ทำ
 10 หน้าที่ของเขาในลักษณะตามกฎหมายอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องมีกำหนดที่จะต้องปฏิบัติให้ระหว่างที่มี
 การสรรหาให้ได้มาซึ่งตุลาการคนใหม่ที่จะเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเท่านั้น ไม่ได้
 หายไปไหน เขายังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ก็เพื่อรองรับอย่างที่ท่านเป็นห่วงว่าจะไม่มี
 ความต่อเนื่องหรือจะเกิดเหตุแล้วไม่มีองค์กรวินิจฉัย เพราะฉะนั้นในกรณีนี้ทางกรรมการ
 เสียข้าน้อยจึงเห็นว่าที่สงวนความเห็นให้คงไว้ตามร่างเดิมเป็นกระบวนการที่น่าจะทำให้องค์กรนี้
 ไปสู่จุดมุ่งหมายที่เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญและแก้ไขปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งเป็นไป
 15 ตามองค์ประกอบที่อยู่ในกฎหมายรัฐธรรมนูญที่บัญญัติขึ้นตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ แล้วก็องค์กร
 ที่จะทำหน้าที่นั้นก็ป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ได้ตามที่มีรัฐธรรมนูญบัญญัติรองรับไว้อยู่แล้ว กรรมการ
 เสียข้าน้อยจึงเห็นว่ายังคงจะต้องสงวนความเห็นไว้ในบทบัญญัติที่ได้ผ่านสภา สนช. แห่งนี้
 ในวาระแรกเพื่อพิจารณาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญกรรมการเสียข้าน้อยท่านต่อไปครับ

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต (กรรมการวิสามัญ) : กราบเรียน

ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผม อุดม รัฐอมฤต ในฐานะกรรมการ ผมกราบเรียนว่า
 ในฐานะที่สภาแห่งนี้ทำหน้าที่เป็นสภาของบ้านเมืองตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ฉบับปัจจุบัน
 ผมคิดว่าท่านได้ทำหน้าที่ในฐานะที่จะดูแลให้บ้านเมืองเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ตามครรลองที่พี่น้อง
 25 ประชาชนได้ให้ความเห็นชอบต่อรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ แล้ว ผมยังคิดว่าสิ่งเหล่านี้ไม่น่าจะมีเหตุผล
 อะไรที่ทำให้เราจะต้องไปกังวลใจว่าการสรรหาคนในช่วงเริ่มต้นซึ่งผมคิดว่าแม้แต่ กรธ. เองก็ไม่ได้
 หมายความว่าเราจะตัดคนทั้ง ๙ คนออกไปในทันที จริงอยู่ว่าอาจจะมึข้อคิดในเรื่องของ
 การพิจารณาเรื่องคุณสมบัติลักษณะต้องห้ามที่อาจจะเห็นแตกต่างกันอยู่บ้าง แต่ในทางปฏิบัติข้อที่

อยากให้เห็นศาลรัฐธรรมนูญทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาที่มีกระบวนการสรรหา
ผมคิดว่า กรธ. คงไม่ติดใจในเรื่องที่จะให้มีกระบวนการสรรหาในขณะที่ยังคงมีตุลาการ

- 5 ศาลรัฐธรรมนูญซึ่งไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งอยู่เดิมหรือว่าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่ง คสช. ก็ตาม ผมยัง
คิดว่าความสง่างามเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับการทำหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญและที่สำคัญคือผมคิดว่า
สภาแห่งนี้จะเป็นผู้ที่รับรองคนที่จะมาทำหน้าที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นเหตุผลที่เรา
จะพูดว่าเราไม่ควรทำใช้กับศาลรัฐธรรมนูญ ผมคิดว่าอาจจะเป็นเรื่องที่น่าคิด เพราะว่าเราได้ตัดสินใจ
ในเรื่องหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอิสระซึ่งก็ใช้กระบวนการสรรหาไม่ได้แตกต่างกันจากกรณี
- 10 เหล่านี้และเป็นองค์กรที่มีความสำคัญสำหรับประเทศชาติเช่นเดียวกัน แม้ไม่ได้ถึงกับทำหน้าที่
ในฐานะองค์กรตุลาการ ผมอยากกราบเรียนว่าในกรณีนี้ถ้าเกิดพวกเราเห็นพ้องต้องกันว่าการทำ
หน้าที่ทั้งหลายนี้เป็นไปตามหลักการของรัฐธรรมนูญเราก็ไม่น่าที่จะมีข้อยกเว้นอะไรสำหรับองค์กร
ศาลรัฐธรรมนูญ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 15 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญครับ

- นายสุพจน์ ไข่มุกด์ (กรรมาธิการวิสามัญ) : กราบเรียนท่านประธาน ผม สุพจน์
ไข่มุกด์ กรรมาธิการ ก่อนที่ผมจะอภิปรายในมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ ผมอยากจะ
ย่อนความถึงท่านสมาชิก สนช. บางท่านที่พูดถึงเรื่องความสง่างามที่ว่าถ้าตุลาการปฏิบัติหน้าที่
ไปจนถึงมีรัฐสภา มีการเปิดประชุมรัฐสภาจะเกิดความสง่างาม เพราะว่าจะมีผู้นำฝ่ายค้าน จะมี
- 20 ประธานรัฐสภา แต่ความสง่างามจะเกิดขึ้นได้อย่างไรในเมื่อปัจจุบันตุลาการ ๕ ท่านที่หมดวาระ
ไปแล้วปฏิบัติหน้าที่ต่อไปภายใต้คำสั่ง คสช. ฉบับที่ ๒๔/๒๕๖๐ ท่านเห็นไหมครับ ถ้าท่านพูดถึง
เรื่องความสง่างาม ผมคิดว่าถ้ามีการสรรหาหรือคัดเลือกในทันที ท่านจะได้ตุลาการชุดใหม่เป็น
เหล่าใหม่ในชุดใหม่ จะมีความสง่างามมากกว่าที่จะรอไปถึงอินฟินิตี้ (infinity) ซึ่งเรายังไม่รู้เลยว่า
จะมีเมื่อไร แต่ปัจจุบันท่านปฏิบัติหน้าที่มาครบ ๙ ปีแล้ว แต่จะให้ท่านปฏิบัติหน้าที่ไปจนปีที่ ๑๑
- 25 ปีที่ ๑๒ ปีที่ ๑๓ ต่อไป ผมว่าความสง่างามจะไม่เกิดขึ้น เพราะว่าเป็นองค์กรที่ต้องได้รับความเชื่อถือ
จากทุก ๆ ฝ่าย มีผลผูกพันทุกฝ่ายทุกองค์กร มีผลคำวินิจฉัยเป็นที่สิ้นสุด เพราะฉะนั้นความสง่างาม
จะเกิดขึ้นได้ถ้ามีการสรรหา มีการคัดเลือกโดยทันที แล้วต่อไปก็คือเรื่องขององค์กรอิสระอื่น
องค์กรอิสระ สนช. แห่งนี้ท่านก็ได้มอบความสง่างามในการที่จะสรรหาให้องค์กรอิสระต่าง ๆ

- ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบและถ่วงดุลการทำงานของรัฐบาล ท่านก็ทำหน้าที่แล้วด้วยความสง่างาม เพราะฉะนั้นผมเห็นว่า สนช. แห่งนี้มีความสง่างามอยู่แล้ว ท่านได้ออกกฎหมายหลายสิบหลายร้อย ฉบับออกมาเพื่อบังคับใช้กับประชาชนทั่วทั้งประเทศ ท่านได้ทำหน้าที่ของท่านแล้วและกระบวนการ
- 5 สรรหาท่านก็มีพร้อมอยู่แล้ว ประธาน สนช. ก็ทำหน้าที่เป็นประธานวุฒิสภาได้ ประธานสภา
- แล้วก็มีประธานของสรรหาทุกอย่างมีครบแล้ว ขาดแต่ผู้นำฝ่ายค้านอย่างเดียวซึ่งตามรัฐธรรมนูญ
- มาตรา ๑๑ ก็อนุญาตให้ทำได้ แม้ว่าให้มีกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ทำได้ทันที นี่ผมจะพูดถึงใน
- 10 มาตรา ๗๖ ในวรรคแรก ก็มีปัญหาที่ว่าเกิดความสับสนเสียงที่จะขัดต่อรัฐธรรมนูญ ขัดอย่างไร
- เพราะว่าท่านบอกว่าให้ตุลาการ ๔ ท่านปัจจุบันนี้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปโดยใช้รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐
- อย่างที่คุณธนาวัฒน์ได้พูดเมื่อสักครู่นี้ ปี ๒๕๕๐ คือดำรงตำแหน่ง ๙ ปี ไม่ใช่ ๗ ปีตามรัฐธรรมนูญ
- ปี ๒๕๖๐ ถ้าวันดีคืนร้ายมีคนไปชालเลนจ์ (challenge) ต่อศาลรัฐธรรมนูญบอกว่าอันนี้ขัดต่อ
- รัฐธรรมนูญ แล้วท่านจะทำอย่างไร ท่านจะฟ้องร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไหม
- คดีนี้ มีปัญหาทันที ในขณะที่เดียวกันในมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง ท่านให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญปฏิบัติ
- 15 หน้าที่ต่อไปจนกระทั่งมีการเปิดรัฐสภา มีการเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรก นั่นก็สับสนเสียงเกิดวิกฤติ
- ทางรัฐธรรมนูญต่อไป อย่างที่ผมบอกไว้ในวันดีคืนร้ายจะมีคนไปฟ้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่ามาตรานี้
- ขัดต่อรัฐธรรมนูญ แล้วท่านจะทำอย่างไรจะฟ้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจะรับได้ไหม
- จะเกิดวิกฤติทางการเมืองซึ่งแก้ไม่ได้ จะเป็นทางตันทางรัฐธรรมนูญซึ่งเราไม่อยากจะเกิดขึ้นเหมือน
- 20 อย่างในอดีต เพราะฉะนั้นอยากให้ท่าน สนช. ได้ใช้วิจรรณญาณมองในการข้างหน้า อย่าเห็นเฉพาะ
- ปัจจุบัน ต้องดูข้างหน้า ที่เราเขียนรัฐธรรมนูญนี้เราเขียนเพื่อการปฏิรูป เราเขียนเพื่อการปฏิบัติ
- หน้าที่ต่อไปข้างหน้าโดยสายตาอันกว้างไกล ไม่ใช่เฉพาะที่ เฉพาะกลุ่มบุคคล ขอขอบคุณครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
- รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ในส่วนของกรรมาธิการเสียงข้างน้อย
- ท่านพลเอก สมเจตน์ กับท่านสุชาติ ตระกูลเกษมสุข ท่านยังดีใจอยู่ไหม เชิญครับ
- 25 พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (กรรมาธิการวิสามัญ) : กราบเรียนท่านประธาน
- ที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งในมาตรา ๗๗
- มาตรา ๗๘ เป็นมาตราที่เกี่ยวข้องมาจากมาตรา ๗๖ ผมนั้นได้สงวนความเห็นไว้เป็นกรรมาธิการ
- เสียงข้างน้อย เนื่องจากได้เห็นการแก้ไขของกรรมการเสียงข้างมากแล้ว ถึงแม้ว่าในการแก้ไขนั้น

๑๑๑

สนช. ๖๖

อรนิตย์ ๒๗/๔

- จะไม่ตรงกับที่ผมได้สงวนความเห็นไว้เสียทีเดียว แต่เนื่องจากว่ากระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ นั้น มีความสอดคล้องกัน เพียงแต่อาจจะใช้ประโยค ใช้คำพูดไม่ตรงกัน แต่อย่างไรก็ตามผมเรียนว่า
- 5 ตามที่กรรมการเสียงข้างมากได้แก้ไขนั้นก็สอดคล้องกับแนวทางที่ผมได้สงวนความเห็นไว้ เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นตามที่กรรมการเสียงข้างมากครับ

- ๒๘/๑

๑๑๒

สนช. ๖๖

สัปดาห์ที่ ๒๘/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ขอขอบคุณครับ ท่านสุชาติ ตระกูลเกษมสุข ครับ

5 นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข (กรรมาธิการวิสามัญ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข ในฐานะกรรมาธิการเสียงข้างน้อย มีความเห็นด้วยกับท่าน พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม เห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงข้างมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ก็มีอีกกลุ่มหนึ่ง ท่านธานี อ่อนละเอียด

10 ท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ ท่านพลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ์ ท่านวรพล โสคติยานุรักษ์ แล้วก็ ท่านสมชาย แสวงการ ท่านไฉยังอยู่ในห้องประชุมหรือไม่ครับ ท่านยังติดใจอยู่หรือไม่ครับ ท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายสมชาย แสวงการ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่เคารพครับ สมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้อ่านบทเฉพาะกาล

15 ตามมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ ตามที่ท่านประธานคณะกรรมการและกรรมาธิการ เสียงข้างมากได้กรุณาปรับปรุงตามข้อเสนอของกระผมซึ่งเป็นผู้แปรญัตติ แล้วก็ท่านสมาชิก หลายท่านซึ่งแม้จะมีหลายกลุ่มแต่ทุกกลุ่มก็ได้ช่วยกันทำให้ความเห็นร่วมกับกรรมาธิการเสียงข้างมาก ซึ่งผมคิดว่าเป็นทางออกของการทำหน้าที่ในสภาเพื่อให้การปฏิรูปประเทศ การส่งผ่านประเทศนั้น

20 เดินต่อไปได้ ขออนุญาตนำเรียนเพียงเล็กน้อยนะครับ ข้อกังวลเรื่องที่จะขัดต่อบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ผมคิดว่าไม่น่ามีความกังวล เพราะในรัฐธรรมนูญเองท่านกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญท่านก็กรุณาให้มีมาตรา ๒๗๓ ไว้ให้ สนช. ทำหน้าที่ว่าให้องค์กรใดอยู่ต่อไปเพียงใดนี้ เป็นหน้าที่ของสภา ต้องเรียกตามตรงว่าหน้าที่และอำนาจมาอยู่ที่สภานี้ไม่ได้ใช้อำนาจตามอำเภอใจ

25 ครับ ในการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับนี้แตกต่างกันครับ บางคนอาจจะ บอกว่าหลากหลายมาตรฐาน จริง ๆ ก็คือการพิจารณาตามเนื้อหา ตามข้อเท็จจริง และตามสิ่งที่ เป็นอยู่ เพราะว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ได้เขียนเหมือนเช่นรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ หรือปี ๒๕๕๐

บอกให้องค์กรใดอยู่หรือไปเลย บอกว่าให้มาอยู่ตามมาตรา ๒๗๓ คือให้ สนช. มาทำหน้าที่ ถ้าท่านบอกว่าให้อยู่หมดเหมือน ปี ๒๕๕๐ สนช. ก็ไม่ต้องใช้มาตรา ๒๗๓ มาพิจารณา ก็คือองค์กรอิสระทั้งหมดอยู่ต่อไปจนครบวาระ แล้วก็มีการอิสระใหม่เมื่อเขาพ้นวาระเมื่อไร

- “ในกรณีที่ตุลาการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับฟ้อง และมีตุลาการเหลืออยู่ไม่ถึงเจ็ดคน
- 5 ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับตุลาการทำหน้าที่เป็นตุลาการเป็นการชั่วคราว” ก็ชั่วคราวอย่างที่ผมเรียนจนกว่าจะมีการสรรหามาให้ครบ ให้ครบตามจำนวนที่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่แต่ไม่เกิน ๙ คน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะตุลาการจนกว่าตุลาการที่ตนทำหน้าที่แทนจะเข้าปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนในการแต่งตั้งดังกล่าวให้ค้ำถึง
- 10 องค์ประกอบตามมาตรา ๘ ด้วย ขออนุญาตที่ต้องเอามาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาขึ้นเพื่อให้สมาชิกจะได้เข้าใจและคลายกังวลว่าไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ แล้วไม่ต้องกลัวว่าตุลาการที่เหลืออยู่ ๔ หรือ ๕ ต่อไปมีท่านหนึ่งท่านใดเกิดอุบัติเหตุอะไรก็ตามพันไป แล้วจะพันจนกระทั่งเกิดเดดล็อก (deadlock) และเกิดวิกฤต เพราะมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ ที่เขียนไว้ในบทหลักนี้ได้เขียนรองรับไว้แล้ว แล้วเป็นเรื่องมาตรการในการเซฟตี้ (safety) ไว้ให้เรียบร้อย เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ได้ดูแลแล้วครับ แล้วก็คิดว่า
- 15 ไม่มีความกังวลที่จะขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญ แล้วก็เป็นหลักประกันว่าในการเปลี่ยนผ่านจากนี้ไปจนถึงมีการเลือกตั้งจนมีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญใหม่บ้านเมืองก็จะส่งผ่านด้วยความเรียบร้อย ขอขอบคุณครับท่านประธาน แล้วผมไม่ติดใจครับ ก็ขอบคุณคณะกรรมการครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านธานี อ่อนละเอียด ยังติดใจอยู่หรือไม่ครับ
- 20 ท่านธานี อ่อนละเอียด แล้วท่านวรพล โสคติยานุรักษ์ ท่านพลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ ท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ เรียงลำดับก่อนครับ เชิญท่านธานี อ่อนละเอียด ให้ถอนแทนท่านนะครับ เชิญอาจารย์วรพล โสคติยานุรักษ์ ครับ
- นายวรพล โสคติยานุรักษ์ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพครับ ผม นายวรพล โสคติยานุรักษ์ ในฐานะผู้สงวนคำแปรญัตติเช่นเดียวกันนะครับ
- 25 ก็เห็นว่าที่กรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่ได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขมานั้นถือว่ามีความเหมาะสมดีแล้ว เพราะว่าก็เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่เราได้แปรญัตติไว้ แล้วก็ก็เป็นสิ่งถูกต้อง แล้วผมคิดว่าเรื่องเกี่ยวกับการที่บอกว่า ประเด็นที่ ๒ ที่มีผู้อ้างพูดถึงว่าจะเป็นเรื่องการขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ผมคิดว่าในเรื่ององค์กฤษฎีตามหมวด ๑๒ ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือ กกต.

- ผู้ตรวจการแผ่นดิน ป.ป.ช. คณะกรรมการ คตง. แล้วก็คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 ผมคิดว่าน่าจะพอเทียบเคียงได้กับการที่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเมื่อคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๖๐
- 5 ในกรณีที่ผู้ร้องเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
 ในมาตรา ๕๖ นั้นไว้แล้ว ซึ่งผมเห็นว่าพอจะยกเป็นมาตรฐานใช้อ้างอิงได้ ซึ่งคำวินิจฉัย
 ศาลรัฐธรรมนูญได้พูดถึงในกรณีนี้ไว้ชัดเจนแล้ว ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๗๓ วรรคหนึ่งบัญญัติ
 ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้กำหนดการดำรงตำแหน่งต่อไปเพียงใดของผู้ดำรงตำแหน่งตาม
 บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญถือว่ารัฐธรรมนูญได้มอบอำนาจให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- 10 เป็นผู้พิจารณากำหนดการดำรงตำแหน่งต่อไปของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว โดยที่รัฐธรรมนูญ
 ไม่ได้บัญญัติเรื่องระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป หรือการพ้นจากตำแหน่ง รวมถึงเหตุยกเว้น
 คุณสมบัติของบุคคลดังกล่าวไว้โดยเฉพาะ ดังนั้นร่างมาตรา ๕๖ ของร่าง พ.ร.บ. ประกอบ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยเรื่องผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดการยกเว้นคุณสมบัติบางประการตามรัฐธรรมนูญ
 ไว้จึงมิใช่กรณีที่ร่างมาตราดังกล่าวจะขัดแย้งหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด จึงอาศัยเหตุผล
- 15 ดังกล่าวจึงวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
 มาตรา ๕๖ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ผมคิดว่าข้อนี้ น่าจะใช้เป็นเหตุผลเทียบเคียงได้
 ในการพิจารณาเรื่องนี้ด้วย โดยสรุปผมคิดว่าเห็นชอบแล้วก็เห็นด้วยกับการที่คณะกรรมการ
 เสียส่วนใหญ่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยและถ้อยคำเป็นไปได้และเหมาะสมแล้ว แล้วก็ไม่ได้ตั้งใจ
 และกรณีที่มีผู้กล่าวถึงว่าจะขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ผมขอเทียบเคียงไว้ในกรณีของคำวินิจฉัย
- 20 ศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑/๒๕๖๐ พอจะเทียบเคียงอธิบายได้ ขอบพระคุณครับ

๑๑๖

สนช. ๖๖

สุพิชัยลักษณ์ ๒๙/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ

5 กับท่านพลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ ครับ

พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติที่เคารพครับ กระผม พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ไม่ติดใจครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านที่ไม่อยู่ก็ถือว่าไม่ติดใจนะครับ

10 เราก็คงได้อภิปรายในมาตรานี้มาพอสมควรแล้ว คงไม่มีสมาชิกท่านใดประสงค์อภิปรายในประเด็นนี้
คณะกรรมการมีการแก้ไข พอสมควรแล้ว เชิญเลขาธิการต่อครับ

นางภาณุมาศ วราหะไพฑูรย์ (ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๗๘ มีการแก้ไข

15 มีกรรมวิธีการสงวนความเห็น มีสมาชิกสงวนคำแปรญัตติ”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๗๘ ก็คงสืบเนื่องจากมาตรา ๗๑/๑
มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ ยังติดใจอะไรไหมครับ ท่านกรรมการเสียงข้างน้อยครับ

20 นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน
ขออนุญาตที่ประชุมครับ ผม นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการเสียงข้างน้อย ในส่วนของ
มาตรา ๗๘ ทางกระผมได้ชี้แจงรวมไปแล้วเมื่อสักครู่นี้ ในเรื่องของมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗
มาตรา ๗๘ แล้ว เพราะฉะนั้นขออนุญาตใช้เหตุผลเดิมที่ได้ชี้แจงเมื่อสักครู่นี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ได้พูดรวมไปแล้วเมื่อสักครู่นี้ ท่านสมาชิก

25 ก็ได้ฟังเหตุผลไปแล้วที่ท่านสงวนไว้ มีท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม กับท่านสุชาติ
ตระกูลเกษมสุข เป็นกรรมการเสียงข้างน้อยเช่นเดียวกัน เป็นอย่างไรบ้างครับ

นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข (กรรมการวิสามัญ) : กราบเรียนท่านประธาน
ผม สุชาติ ตระกูลเกษมสุข ไม่ติดใจครับ

๑๑๗

สนช. ๖๖

สุพิชัยลักษณ์ ๒๙/๒

5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ขอขอบคุณครับ ท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (กรรมาธิการวิสามัญ) : ไม่ติดใจครับ

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ขอขอบคุณครับ มีอีกกลุ่มหนึ่งที่สงวนคำแปรญัตติไว้ ท่านธานี อ่อนละเอียด ท่านเจริญศักดิ์ ศาลากิจ ท่านพลเรือเอก ธรราช ขจิตสวรณ และท่านวรพล โสคติยานุรักษ์ ขออนุญาตสอบถามหน่อยครับ ท่านพลเรือเอก ธรราช ขจิตสวรณ ก่อนก็ได้ครับ

พลเรือเอก ธรราช ขจิตสวรณ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพครับ กระผม พลเรือเอก ธรราช ขจิตสวรณ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไม่ติดใจครับ ขอขอบคุณครับ

15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายสมชาย แสวงการ : ผม สมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไม่ติดใจครับ

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านที่ไม่อยู่ในห้องก็ถือว่าไม่ติดใจนะครับ ทางประธานคณะกรรมการก็ได้อธิบายเหตุผลรวมไปครั้งหนึ่งแล้ว มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปรายหรือไม่ครับ ในประเด็นที่คณะกรรมการมีการแก้ไข

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ เลขานุการต่อครับ

นางสาวสุภาวค์จิตต ไตรเทพพิสัย (รองเลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๗๙ คณะกรรมการตัดออก”

๑๑๘

สนช. ๖๖

สุพิชญ์ลักษณะณ์ ๒๙/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๗๙ คณะกรรมาธิการตัดออกทั้งมาตรา
5 มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ ต่อครับเลขาธิการครับ

นางสาวสุภาวค์จิตต ไตรเทพพิสัย (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
10 เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๘๐ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๘๐ มีการแก้ไขถ้อยคำเล็กน้อย เพื่อให้สอดคล้องกัน มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ ต่อไปมาตรา ๘๑ เชิญครับ

นางสาวสุภาวค์จิตต ไตรเทพพิสัย (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๘๑ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ก็เช่นเดียวกันนะครับ เป็นการแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกัน มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ ก็ถือว่าที่ประชุมได้พิจารณา
25 เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ก็จะขอสอบถามมติในมาตราที่คณะกรรมการมีการแก้ไข
ก่อนสอบถามมติ ขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ ขอเชิญท่านสมาชิกแสดงตนนะครับ
ก่อนที่จะสอบถามมติในมาตราที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ก็คงต้องดูเป็นมาตรา ๆ ไป

๑๑๙

สนช. ๖๖

สุพิชญ์ลักษณะณ์ ๒๙/๔

เพราะมีการปรับเปลี่ยนในระหว่างการประชุมบางมาตรา เชิญสมาชิกแสดงตนก่อนนะครับ

ขอทราบองค์ประชุมครับ

- 5 (มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๙๘ คน)
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๙๘ คน ครบองค์ประชุม
ต่อไปจะเป็นการถามมติในมาตราที่คณะกรรมการมีการแก้ไข มาตราแรก

- 10 มาตรา ๓ คณะกรรมการมีการแก้ไข ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม ให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย
ผมจะถามแบบนี้ไปทุกมาตรา เพราะว่าจากการอภิปรายไปแล้วนี้ผู้สงวนคำแปรญัตติได้ถอน
ไปแทบทุกมาตราแล้ว จะเหลือแต่ท่านกรรมการเสียงข้างน้อยที่ให้คงไว้ตามร่างเดิม
ก็จะถามว่าถ้าท่านเห็นด้วยกับคณะกรรมการที่มีการแก้ไข ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย
ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม ให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ขณะนี้เป็นการถามในมาตรา ๓

- 15 เชิญได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๑ เห็นด้วย ๑๙๓
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๗ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วย

- 20 กับการแก้ไขของคณะกรรมการในมาตรา ๓

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๖ เชิญท่านลงมติได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๘ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

๑๒๐

สนช. ๖๖

ถลนา ๓๐/๑

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๘ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 5 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๓ คน เห็นด้วย ๑๙๘ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ คะแนน ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ คะแนน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการในมาตรา ๖

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๗ เชิญท่านลงมติได้เลยครับ มีอีก ๒ ท่านตรวจสอบหน่อยครับ ปิดการลงคะแนนขอทราบผลครับ

- 10 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๒๐๒ คะแนน เห็นด้วย ๑๙๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ คะแนน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขมาตรา ๗ ของคณะกรรมการ

- 15 ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๑๑ เชิญครับ ตรวจสอบหน่อยครับ ปิดการลงคะแนนขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๒๐๓ คะแนน เห็นด้วย ๑๙๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ คะแนน เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๑๑ ของคณะกรรมการนะครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๑๒ เชิญครับ ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 25 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๒๐๔ คะแนน เห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ คะแนน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๑๒ ของคณะกรรมการ

๑๒๑

สนช. ๖๖

กลนา ๓๐/๒

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๑๔ เชิญลงคะแนนได้เลยครับ ตรวจสอบหน่อยครับ
ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

5 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)
ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๒๐๔ คะแนน
เห็นด้วย ๑๙๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ คะแนน ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ คะแนน
เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขมาตรา ๑๔ ของคณะกรรมการการครับ

10 ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๑๕ เชิญลงมติได้เลยครับ ปิดการลงคะแนนครับ
(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)
ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๒๐๑ คะแนน
เห็นด้วย ๑๙๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๓ คะแนน ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เป็นอันว่า
15 ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขมาตรา ๑๕ ของคณะกรรมการการครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๒๐ เชิญลงมติได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)
ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๒๐๒ คะแนน
เห็นด้วย ๑๙๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ คะแนน ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เป็นอันว่า
ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขมาตรา ๒๐ ของคณะกรรมการการครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๒๑ เชิญครับ ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)
25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๒๐๔ คะแนน
เห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๓ คะแนน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วย
กับการแก้ไขมาตรา ๒๑ ของคณะกรรมการการครับ

30

๑๒๒

สนช. ๖๖

กลนา ๓๐/๓

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๒๔ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้งมาตรา
เชิญท่านลงมติได้เลยครับ ปิดการลงคะแนนขอทราบผลครับ

5 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๒๐๕ คะแนน
เห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ คะแนน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วย
กับการแก้ไขมาตรา ๒๔ ของคณะกรรมการการ

10 ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๒๕ เชิญท่านลงมติได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๒๐๔ คะแนน
เห็นด้วย ๑๙๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ คะแนน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วย
กับการแก้ไขมาตรา ๒๕ ของคณะกรรมการการ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๒๖/๑ ซึ่งคณะกรรมการการเพิ่มความขึ้นมาใหม่
เชิญท่านลงมติได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๒๐๔ คะแนน
เห็นด้วย ๑๙๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ คะแนน ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ คะแนน
เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการเพิ่มมาตรา ๒๖/๑ ของคณะกรรมการการนระครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๒๗ ครับ ปิดการลงคะแนนขอทราบผลครับ

25 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๒๐๕ คะแนน

30

๑๒๔

สนช. ๖๖

ธนพงษ์ ๓๑/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๒
5 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๓๑ ของคณะกรรมการการระครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๓๒ เชิญท่านสมาชิกลงมติครับ เมื่อสักครู่นี้ จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ ยังขาดอีก ๒ ท่าน เชิญท่านตรวจสอบหน่อยครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

10 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๑
ไม่เห็นด้วย ๑ งดออกเสียง ๔ ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับ
การแก้ไขในมาตรา ๓๒ ของคณะกรรมการการระครับ

15 ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๓๓ เชิญท่านสมาชิกลงมติ อีกท่านหนึ่ง
ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๕ เห็นด้วย ๒๐๐
20 ไม่เห็นด้วย ๑ งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๓๓ ของคณะกรรมการการระครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๓๗ เชิญครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๒
25 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขมาตรา ๓๗ ของคณะกรรมการการระครับ

30

๑๒๕

สนช. ๖๖

ธนพงษ์ ๓๑/๒

- ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๓๘ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ
(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)
- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๑
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๓๘
ของคณะกรรมการการระงับ
- ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๓๙ เชิญครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ
(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)
- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๑
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๓๙
ของคณะกรรมการการระงับ
- ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๔๑ เชิญครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ
(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)
- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๕ เห็นด้วย ๒๐๑
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๔๑
ของคณะกรรมการการระงับ
- ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๔๒ เชิญครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ
(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)
- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๕ เห็นด้วย ๒๐๐
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๔๒
ของคณะกรรมการการระงับ
- ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๔๓ เชิญครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ
(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

30

๑๒๖

สนช. ๖๖

ธนพงษ์ ๓๑/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๕ เห็นด้วย ๑๙๙
5 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๔๓ ของคณะกรรมการการระครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๔๔/๑ เชิญครับ มาตรา ๔๔/๑ นี้ร่างเดิมไม่มี คณะกรรมการเพิ่มความเข้มมาตรา ๔๔/๑ ขึ้นมาใหม่ ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขในการเพิ่มความเข้มมาตรา ๔๔/๑ ก็ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้
10 ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ยังอีกท่านหนึ่ง ตรวจสอบหน่อยครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ (มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๐
15 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๖ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการเพิ่มความเข้มใหม่ ในมาตรา ๔๔/๑ ของคณะกรรมการการระครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๔๕ เชิญครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ (มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๕ เห็นด้วย ๒๐๐
20 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการเพิ่มความเข้มใหม่ ในมาตรา ๔๕ ของคณะกรรมการการระครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๔๖ ครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๑๙๙
25 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๗ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการเพิ่มความเข้มใหม่ ในมาตรา ๔๖ ของคณะกรรมการการระครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๔๗ ครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

30

- ๓๒/๑

๑๒๗

สนช. ๖๖

วันสิริ ๓๒/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๑
5 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๔๗
ของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อไปเป็นการลงมติในมาตรา ๔๘ เชิญครับ
ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๔ เห็นด้วย ๒๐๐
10 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๔๘
ของคณะกรรมการวิสามัญฯ

ต่อไปเป็นการลงมติในมาตรา ๕๐ ตรวจสอบใหม่มาตรา ๕๐ ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

15 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๒
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๕๐
ของคณะกรรมการวิสามัญฯ

20 ต่อไปเป็นการลงมติในมาตรา ๕๑ เชิญครับ ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๕ เห็นด้วย ๑๙๙
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๖ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขมาตรา ๕๑

25 ของคณะกรรมการวิสามัญฯ

ต่อไปเป็นการลงมติในมาตรา ๕๔ มีอีกหลายท่าน ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

30

๑๒๘

สนช. ๖๖

วันสิริ ๓๒/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๐
5 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๖ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๕๔ ของคณะกรรมการวิสามัญฯ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๕๕ ครับ ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
10 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๐
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ ไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วย
กับการแก้ไขในมาตรา ๕๕ ของคณะกรรมการวิสามัญฯ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๕๖ เชิญท่านสมาชิกลงมติได้เลยครับ

ปิดการลงคะแนนครับ

15 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๑
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วย
กับการแก้ไขในมาตรา ๕๖ ของคณะกรรมการวิสามัญฯ

20 ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๕๗ ท่านสมาชิกลงมติได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๐
25 ไม่เห็นด้วย ๑ งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๕๗
ของคณะกรรมการวิสามัญฯ

มาตรา ๕๘ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๙ ท่านสมาชิกลงมติได้เลยครับ ดุด้วยครับ ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

30 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

๑๒๙

สนช. ๖๖

วันสิริ ๓๒/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๑
5 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๕๙ ของคณะกรรมการวิสามัญฯ ครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๖๑ เชิญครับ อีกท่านหนึ่ง ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๑ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วย
กับการแก้ไขในมาตรา ๖๑ ของคณะกรรมการวิสามัญฯ ครับ

ต่อไปมาตรา ๖๒ คณะกรรมการวิสามัญมีการแก้ไข เชิญครับ ปิดการลงคะแนน
15 ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๒ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๐
20 ไม่เห็นด้วย ๒ งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๖๒ ของคณะกรรมการวิสามัญฯ ครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๖๕ เชิญครับ ตรวจสอบด้วยครับ ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๐ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๖ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๖๕
ของคณะกรรมการวิสามัญฯ ครับ

30

๑๓๐

สนช. ๖๖

วันสี่ริ ๓๒/๓

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๖๖ เชิญท่านสมาชิกลงมติได้เลยครับ

ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

5 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๕ เห็นด้วย ๒๐๑ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๖๖ ของคณะกรรมการการวิสามัญฯครับ

10 ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๖๗ เชิญครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ (มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

- ๓๓/๑

15

๑๓๑

สนช. ๖๖

พชร ๓๓/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๕ เห็นด้วย ๒๐๐
5 ไม่เห็นด้วย ๑ งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๖๗ ของคณะกรรมการการระงับ

นายมรรณพ เดชวิทักษ์ : ท่านประธานครับ ผมกตไม่ทันขออภัยเห็นด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มีมติเห็นด้วยครับ เพิ่มท่านมรรณพ
10 เดชวิทักษ์ นะครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๖๘ เชิญครับ ท่านมรรณพ เดชวิทักษ์ อีกท่านหนึ่งครับ ครบแล้ว ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๐
15 ไม่เห็นด้วย ๑ งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๖๘ ของคณะกรรมการการระงับ ท่านสมาชิกครับ มาตรา ๖๘/๑ ตอนแรกคณะกรรมการเพิ่มมาใหม่ ๔ วรรค ปรับปรุงใหม่เป็นการปรับวรรคสามกับวรรคสี่ออก คงเพิ่มมาใหม่เฉพาะวรรคหนึ่ง วรรคสอง เชิญท่านลงมติได้เลยครับ ตรวจสอบใหม่ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

20 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๕ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๑๙๔
ไม่เห็นด้วย ๕ งดออกเสียง ๗ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการในการ
เพิ่มความในมาตรา ๖๘/๑ ขึ้นมาใหม่

25 ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๗๐ เชิญครับ ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๒
30 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๗๐ ของคณะกรรมการ

๑๓๒

สนช. ๖๖

พชร ๓๓/๒

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๗๑ เชิญท่านสมาชิกลงมติได้เลยครับ

ปิดการลงคะแนน

- 5 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๑ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๗๑ ของคณะกรรมการธิการ

- 10 ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๗๑/๑ เชิญครับ มาตรานี้ทางคณะกรรมการ มีการเพิ่มความขึ้นมาใหม่ ในกรรมาธิการเสียงข้างน้อยเห็นควร ให้ตัดออก ถ้าท่านเห็นด้วยกับ คณะกรรมาธิการก็ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้ตัดออกตามที่กรรมาธิการเสียงข้างน้อย ก็ให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วยนะครับ ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๕ คะแนน)

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๑๙๔ ไม่เห็นด้วย ๕ งดออกเสียง ๗ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการเพิ่มมาตรา ๗๑/๑ ของคณะกรรมการขึ้นมาใหม่ครับ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๗๒ ครับ เชิญท่านลงมติได้เลยครับ ครบแล้ว

- 20 ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๒ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๗๒

- 25 ของคณะกรรมการ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๗๓ เชิญท่านลงมติได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน
ครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

๑๓๓

สนช. ๖๖

พชร ๓๓/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๖ เห็นด้วย ๒๐๑
5 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วย ในการแก้ไขในมาตรา ๗๓ ของคณะกรรมการการ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๗๔ เชิญเลยครับ ขอภัยมาตรา ๗๔ ไม่มีการแก้ไข เป็นการถามมติในมาตรา ๗๕ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๗ เห็นด้วย ๒๐๓ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๗๕ ของคณะกรรมการการ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๗๖ คณะกรรมการการมีการแก้ไขนะครับ

15 กรรมการเสียงข้างน้อยเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม ผู้สงวนขอถอนหมดแล้ว ถ้าท่าน เห็นด้วยกับคณะกรรมการให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย เห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม ก็กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญท่านลงมติได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๓ คะแนน)

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๗ เห็นด้วย ๑๘๗ ไม่เห็นด้วย ๓ งดออกเสียง ๑๗ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ ในมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ ก็เช่นเดียวกันนะครับ ท่านลงมติได้เลยครับ ผู้สงวนคำแปรญัตติ ได้ขอถอนหมดแล้วนะครับ อีกท่านหนึ่งครับ ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๓ คะแนน)

25

- ๓๔/๑

30

๑๓๔

สนช. ๖๖

ญัตติ ๓๔/๑

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๗ ท่าน
- 5 เห็นด้วย ๑๙๓ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๓ ท่าน งดออกเสียง ๑๑ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๗๗ ของคณะกรรมการ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๗๘ เชิญครับ อีก ๒ ท่านตรวจสอบนัดหนึ่ง ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๗ ท่าน
- เห็นด้วย ๑๙๔ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๑ ท่าน งดออกเสียง ๑๒ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๗๘ ของคณะกรรมการ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๗๙ กรรมการตัดออกทั้งมาตรา เชิญครับ

- 15 ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๗ ท่าน
- เห็นด้วย ๒๐๑ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๑ ท่าน งดออกเสียง ๕ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๗๙ ของคณะกรรมการ

ต่อไปเป็นการถามมติในมาตรา ๘๐ ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๗ ท่าน
- เห็นด้วย ๒๐๒ ท่าน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๘๐ ของคณะกรรมการ

ท่านสมาชิกครับ มาตราสุดท้ายแล้ว เป็นการถามมติในมาตรา ๘๑ เชิญท่านลงมติได้เลย อีก ๒ ท่านตรวจสอบนัดหนึ่ง ครบแล้วครับ ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

๑๓๕

สนช. ๖๖

นญนรีญ์ ๓๔/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๗ ท่าน
5 เห็นด้วย ๒๐๓ ท่าน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๘๑ ของคณะกรรมการธิการ

ถือว่าที่ประชุมได้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วนะครับ
ต่อไปผมจะขอให้ที่ประชุมนี้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งในการพิจารณาครั้งนี้
สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความใดไม่ได้ นอกจากเพื่อความ
10 ที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่ เชิญท่านประธานคณะกรรมการวิสามัญก่อน แล้วก็ท่านพลเอก สิงห์ศึก
สิงห์ไพร เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :
กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ คณะกรรมการขอแก้ถ้อยคำใน ๓ ที่ด้วยกัน ที่แรกคือ
15 มาตรา ๑๐ (๒๒) ในมาตรา ๑๐ (๒๒) บัญญัติว่า “เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท”
คำว่า “หุ้นส่วน” กับ “บริษัท” เขียนติดกัน คณะกรรมการขอเว้นวรรคระหว่าง “หุ้นส่วน”
กับ “บริษัท” ครับ ประเด็นแรกเป็นประเด็นเล็ก ๆ ก็อ่านได้ความว่า “เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใด
ในห้างหุ้นส่วน บริษัท” อันนี้ประเด็นที่ ๑ ครับ

ประเด็นที่ ๒ อยู่ในมาตรา ๔๔ ซึ่งสภาได้ลงมติไปแล้วในการแก้ไขเพิ่มเติม
20 ในบรรทัดสุดท้ายของมาตรา ๔๔ เดิมมาตรา ๔๔ เขียนว่า “ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีสิทธิ
ยื่นหนังสือ เพื่อขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยต่อศาล” คณะกรรมการได้ขอแก้ว่า “มีสิทธิยื่นหนังสือ
ต่อศาล” เอา “ต่อศาล” ตอนท้ายมาต่อท้ายคำว่า “หนังสือ” เพื่อขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัย
คำก็อ่านได้ว่า “ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีสิทธิยื่นหนังสือต่อศาลเพื่อขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัย”
อันนี้บรรทัดสุดท้ายซึ่งถูกต้องแล้ว แต่ว่าคณะกรรมการยังไม่ได้แก้ในบรรทัดที่ ๓ ซึ่งเป็น
25 คำเดียวกัน ขอเอาคำว่า “ต่อศาล” นี้มาต่อคำว่า “ยื่นหนังสือ” ในบรรทัดที่ ๓ นะครับ
อ่านบรรทัดที่ ๓ ก็ได้ความว่า “ให้หน่วยงานนั้นเป็นผู้มีสิทธิยื่นหนังสือต่อศาลขอให้ศาลพิจารณา
วินิจฉัย”

๑๓๖

สนช. ๖๖

ญัตติ ๓๔/๓

ประเด็นสุดท้าย ในมาตรา ๗๑/๑ ตอนลงมตินั้นผมเห็นฝ่ายเลขานุการขึ้นบนจอว่า
มาตรา ๗๑/๑ มี ๓ วรรคด้วยกัน ยังมี ๓ วรรคอยู่ จริง ๆ มาตรา ๗๑/๑ ได้ตัดวรรคสองกับ
5 วรรคสามออกไปแล้วตามมาตรา ๖๙/๑ มาตรา ๗๑/๑ เป็นเรื่องข้อกำหนดศาล ซึ่งต้องส่งให้
สภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบ มาตรา ๗๑/๑ มีแค่วรรคเดียวครับ การแถลงของ
คณะกรรมการธิการ วรรคสองกับวรรคสามไม่มี

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญท่านพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร แล้วก็
10 ท่านอาจารย์วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ครับ

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร : กราบเรียนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ
ผม พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอรื้อว่าในมาตรา ๔๕ นั้น
ไม่ทราบว่าจะถ้อยคำตกหรือไม่ เพราะสืบเนื่องจากเรื่องนี้อยู่ในส่วนที่ ๒ หมวด ๓ เรื่องของ
การยื่นคำร้องเรียนให้ศาลวินิจฉัย ซึ่งจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ นั้น ได้พูดถึงประชาชนและชุมชน
15 คณะกรรมการก็ได้เพิ่มเติมในมาตรา ๗ วรรคสาม ก็ใช้คำว่า “ประชาชนหรือชุมชน” และ
สืบเนื่องมาจากมาตรา ๔๔/๑ อยู่ในกระบวนการการร้องเรียน ก็ใช้คำว่า “บุคคลหรือชุมชน”
พอตามมาตรา ๔๕ หลังจากที่บุคคลหรือชุมชนยื่นเรื่องร้องเรียนต่อหน่วยงานของรัฐแล้วไม่ได้รับ
การตอบสนองก็ต้องไปยื่นต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนั้นผมไม่ทราบว่าถ้อยคำนี้ตกเรื่องของชุมชน
หรือไม่ อันนี้ก็ขอรื้อ ขอขอบคุณครับ

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เป็นการตกหรือเปล่า อย่างนี้ไม่ใช่ครับ
เป็นการเพิ่ม เชิญท่านศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :
กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
25 ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ขออนุญาตเรียนว่ามาตรา ๔๔/๑ กับมาตรา ๔๕
เป็นคนละเรื่องกัน เป็นบทบัญญัติที่รัฐธรรมนูญเขียนต่างกัน ใน ๒ มาตรา มาตรา ๔๔/๑
เป็นการเขียนเพื่อรับกับมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญในเรื่องหน้าที่ของรัฐ ส่วนมาตรา ๔๕ นั้น
อยู่ในหมวดว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญที่ว่าด้วยการฟ้องตรงของประชาชน มาตรา ๔๔/๑ เป็นเรื่องของ
การฟ้องหน้าที่ของรัฐ มาตรา ๔๕ เป็นเรื่องการฟ้องเรื่องสิทธิ เสรีภาพ เพราะฉะนั้นไม่ได้ตกครับ

30

๑๓๗

สนช. ๖๖

ญัตติ ๓๔/๕

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านอาจารย์วัลลภ ตั้งคณานุกรักษ์

5 แล้วที่ท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายวัลลภ ตั้งคณานุกรักษ์ : ท่านประธานที่เคารพ ผมเข้าใจว่าท่านประธาน คณะกรรมการอาจจะตกลงไปอีกมาตรา คือมาตรา ๖๙/๑ มาตรา ๖๙/๑ นี้จะมีช่วงที่ พรรคตอนและทำให้ความหมายเปลี่ยนไป แก่หรือยังครับ คำว่า “หรือ” นี้ ผมจะดูตามจรรยาบรรณตามจรรยาบรรณยังมีปัญหาอยู่ ตามจรรยาบรรณคือ “ที่ศาลจะวินิจฉัยให้เป็นไปตามคำร้อง” ต้องพรรค “เมื่อท่าน เห็นสมควรหรือคู่กรณี” ต้องพิมพ์ติดกัน แต่นั่นยังไม่ได้พรรคตอน ไม่ได้พิมพ์ติด ที่ท่านประธาน คณะกรรมการพูดคือมาตรา ๗๙ ไม่ใช่มาตรา ๖๙ ต้องเป็นไปตามนี้ ขอบคุณท่านประธานครับ

- ๓๕/๑

๑๓๘

สนช. ๖๖

ศรีอนงค์ ๓๕/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านกรรมาธิการเห็นด้วยนะครับ

5 ท่านสมชาย แสวงการ เชิญครับ

นายสมชาย แสวงการ : ท่านประธานครับ สมชาย แสวงการ สมาชิก
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาตรา ๖๙/๑ วรรคสาม วรรคสี่ ตัดออกแล้วนะครับ แต่ว่าที่ขึ้นจอยังไม่มี
ขออนุญาตให้ตัดออก ขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

10 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ตัดไปแล้วนะครับ วรรคตอนกรรมาธิการ
ไม่ขัดข้อง เห็นด้วยครับ ท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่เคารพครับ ผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขออนุญาตเรียนถาม
ผ่านท่านประธานไปถึงประธานคณะกรรมการนะครับ ในมาตรา ๓ ซึ่งท่านได้เรียนบอกว่า

15 ท่านจะแก้ไขในชั้นของการแก้ไขถ้อยคำนี้ อยากเรียนถามว่าใน (๒) เรื่องคำสั่งที่ ลงวันที่กับ (๓)
คำสั่งที่ ลงวันที่นั้นไม่สอดคล้องกับมาตรา ๗๗ มาตรา ๗๖ เรียนถามว่าท่านจะมีการแก้ไขหรือไม่
อย่างไรครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญประธานคณะกรรมการครับ

20 ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :
ท่านประธานครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ ได้แก้ไขในใบแก้ไขรายงานแล้วที่แจกก่อนการประชุมเล็กน้อย
มีทั้งหมด ๑๐ ประเด็นด้วยกัน ในมาตรา ๓ ก็ได้แก้ตามที่ท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม
ได้ขอให้แก้แล้วครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

25 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านสมเจตน์ บุญถนอม ดูจอเห็นไหมครับ
ท่านดูใบแทรกนะครับ เชิญท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย (รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
ขออนุญาตกลับไปที่มาตรา ๖๙/๑ รบกวททางคณะกรรมการลองช่วยดูนะครับ

๑๓๙

สนช. ๖๖

ศรีอนงค์ ๓๕/๒

ประเด็นแรก เรื่องวรรคตอน เมื่อสักครู่นี้ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ได้เสนอแก้ไข
เรื่องวรรคตอนไปแล้วส่วนหนึ่ง บรรทัดที่ ๓ ที่อ่านได้ความว่า “ที่ศาลจะวินิจฉัยให้เป็นไปตามคำร้อง
5 เมื่อศาลเห็นสมควรหรือคู่กรณีได้ยื่นคำขอ ให้ศาลมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ”
อันนี้ก็ควรจะเว้นวรรคเช่นเดียวกัน นั้นประเด็นหนึ่งครับ

ประเด็นที่ ๒ คือเมื่อศาลเห็นสมควรหรือคู่กรณีได้ยื่นคำขอ ผมยังเห็นควรว่า
ควรจะติดกับ “ให้เป็นไปตามคำร้อง” ไม่ควรจะต้องวรรค ที่นี้มีอีกประเด็นหนึ่งก็คือว่า
“เมื่อศาลเห็นสมควรหรือคู่กรณียื่นคำขอ” อยากให้คณะกรรมการได้ช่วยอธิบายว่า “คู่กรณี” นี้
10 มาจากไหน เพราะถ้าเราอ่านตั้งแต่บรรทัดแรกเราจะเห็นได้ว่าเรื่องนี้เป็นกรณีที่ต้องป้องกัน
ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การแก้ไขเยียวยาในภายหลัง หรือเพื่อป้องกัน
ความรุนแรงอันใกล้จะถึง และคำร้องของผู้ร้องมีเหตุอันมีน้ำหนักที่ศาลจะวินิจฉัย ก็แสดงว่า
ต้องมีคนไปยื่นคำร้อง และคำร้องนั้นมีเหตุที่ศาลจะวินิจฉัยได้ว่า จะมีความเสียหายร้ายแรง
ที่ยากแก่การแก้ไขเกิดขึ้นในภายหลัง ก็ให้ศาลมีอำนาจที่จะใช้อำนาจตามมาตรา ๖๙/๑ ได้
15 ก็เข้าใจได้อย่างนั้นว่าเป็นกรณีที่จะต้องมีคนไปยื่นคำร้อง ที่นี้อยู่ ๆ มีคู่กรณีเกิดขึ้นมาเป็นอีกหนึ่ง
ตัวละคร คู่กรณีนี้มาจากไหน ใช้คนเดียวกับคนที่ไปยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลวินิจฉัยใหม่
คณะกรรมการช่วยอธิบายหน่อยครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :
ท่านประธานครับ ข้อสังเกตของท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
20 มี ๒ ประเด็น

ข้อสังเกตประเด็นแรกคือเรื่องวรรคตอน ผมเห็นด้วยว่า “เมื่อศาลเห็นสมควรหรือ
คู่กรณีได้ยื่นคำขอ” นี้จะไปติดกับตอนต้น แล้วก็เว้นวรรค ให้ศาลมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือ
วิธีการใด ๆ เป็นการชั่วคราว ได้

ส่วนประเด็นที่ ๒ ที่ท่านถามเรื่องคู่กรณี นิยามก็เป็นไปตามมาตรา ๔ ที่บอกว่า
25 “คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง และให้รวมถึงผู้มีสิทธิกระทำการแทนด้วย ซึ่งก็คือ
คู่ความในคดีแพ่ง คดีอาญาทั่วไป แต่ว่าในกรณีของศาลรัฐธรรมนูญนั้นใช้คำว่า “คู่กรณี”

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย (รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
เรียนท่านประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ ตกลงตัวละครที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๖๙/๑ มีกี่ตัวละครครับ
มีผู้ที่พบเหตุการณ์และไปยื่นคำร้อง บรรทัดที่ ๒ เรียกเรียกคนคนนี้ว่า “ผู้ร้อง” แล้วแปลว่ายังมี

30

คนอื่นอีกที่เราเรียกว่าเป็นคู่กรณีใช่ไหม ที่สามารถไปยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลใช้อำนาจสั่งตามมาตรา ๖๙/๑ ได้ ใช่ไหมครับ

- 5 ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ) :
ท่านประธานครับ ผู้ร้องรวมถึงผู้มีสิทธิกระทำการแทนด้วย รวมทั้งผู้ถูกร้องด้วย คือคู่ความศาลคงดูเป็นกรณีไป แต่ท่านถามว่าเฉพาะตัวผู้ร้องหรือเปล่า คงไม่ใช่ เจตนาคงรวมถึงผู้มีสิทธิทำการแทนด้วย ในนิยามคำว่า “คู่กรณี” ในมาตรา ๔

- 10 นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย (รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
ทีนี้ถ้าท่านอธิบายอย่างนั้น ท่านช่วยกรุณาต่อถ้อยคำที่เราเขียนอยู่นี้ เวลาผู้ร้องไปร้องบอกว่า คำร้องของผู้ร้องต้องมีเหตุอันมีน้ำหนักที่ศาลจะวินิจฉัยให้ แต่พอเป็นคู่กรณีเป็นคนไปยื่นนี้ ท่านไม่มีเงื่อนไขตรงนี้อยู่ จะเป็นปัญหาอ่านแล้วขัดแย้งกันไหม มาตรา ๖๙/๑ ถ้าเราใช้ถ้อยคำแบบนี้ คู่กรณีท่านบัญญัติเพียงแต่คู่กรณีได้ยื่นคำขอ

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ทางคณะกรรมการจะอธิบายนะครับ เชิญทางกฤษฎีกาครับ

- 20 นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมการวิชาการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผม นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการ ขออนุญาตนี้เป็นกรรมการเสียงข้างมาก ผมขออนุญาตที่จะให้ความเห็นในฐานะตัวแทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา นะครับ คือมาตรา ๖๙/๑ เรื่องของการให้อำนาจแก่ศาลรัฐธรรมนูญในการสั่งมาตรการชั่วคราวได้ ซึ่งการสั่งนี้สั่งโดยศาลเห็นเอง หรือยกขึ้นมาเองไม่ได้ ต้องมีคำร้องจากผู้ร้องหรือคู่กรณีนั่นเอง เพราะฉะนั้นในส่วนแรกจึงเป็นส่วนที่เป็นเหตุ คือเพื่อป้องกันอะไรต่าง ๆ นานา หรือเพื่อป้องกันความรุนแรง และต้องผนวกด้วยว่า และคำร้องของผู้ร้องนั้นมีเหตุน้ำหนัก ก็คือต้องมีผู้ร้องขึ้นมา และเมื่อมีเหตุอันสมควร ศาลจึงกำหนดมาตรการชั่วคราว เพราะฉะนั้น “หรือคู่กรณีได้ยื่นคำขอ” น่าจะเป็นคำ
25 ที่เกินมา เพราะฉะนั้นควรจะเป็นลักษณะเดียวกับที่ทางท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ตั้งข้อสังเกตขึ้นมาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : สมาชิกท่านอื่นจะมีความเห็นประกอบการพิจารณาไหมครับ ท่านอาจารย์วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ เชิญครับ

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คือถ้าไปตัดตามผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญว่าไปตัด

5 เรื่องสาระแล้ว ไม่ใช่เรื่องถ้อยคำก็จะมีปัญหาเพราะเราลงมติไปแล้ว ผมเห็นอย่างนั้น ถ้าเป็น ถ้อยคำแล้วก็คำตอบของท่านประธานคณะกรรมการธิการตอบชัดเจนก็น่าจะจบในตัว แต่ถ้าไปตัดแบบ ที่ท่านว่านี้ ไม่ใช่เรื่องถ้อยคำแล้ว ประธานต้องวินิจฉัยแล้ว ถ้าตัดประโยคอย่างท่านว่า ขอขอบคุณครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย (รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :

เรียนท่านวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ถ้าที่ประชุมเห็นว่า มีความขัดแย้งก็จะไปเข้าข้อยกเว้น คือเป็นเรื่อง

10 เนื้อความขัดหรือแย้งกัน เห็นด้วยกับท่าน ไม่ใช่เป็นการแก้ไขถ้อยคำถูกหรือผิด แต่เป็นการแก้ เนื้อความ แต่ถ้าเป็นเนื้อความที่ขัดหรือแย้งกัน ที่ประชุมก็ทำได้ ตอนนี้ผมโดยส่วนตัวอ่านแล้ว ก็มีข้อสงสัยว่า ผู้ที่จะใช้สิทธิตามมาตรา ๖๙/๑ มีใครบ้าง อ่านตอนต้นเข้าใจได้ความว่า คือผู้ร้อง มีสิทธิไปร้อง แล้วคำร้องของผู้ร้องต้องเขียนให้มีน้ำหนักที่ศาลจะวินิจฉัยให้ด้วย และเมื่อศาล

15 อ่านคำร้องที่มีน้ำหนักแล้ว ศาลใช้ดุลพินิจว่าเห็นสมควรศาลก็สั่งตามมาตรา ๖๙/๑ ได้ แต่อยู่ ๆ มีถ้อยคำสะดุดขึ้นมาก็คือ “หรือคู่กรณีได้ยื่นคำขอ” ตรงนี้ที่อ่านแล้วทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีความ ขัดแย้งกัน เข้าใจคู่กรณีมีนิยามศัพท์ว่าหมายถึงใคร ก็แปลว่าเวลาคู่กรณียื่นคำขอ คำขอของคู่กรณี ไม่ต้องอธิบายให้มีน้ำหนักจนศาลเห็น และขณะที่ผู้ร้องซึ่งพบเหตุรุนแรงนั้นที่จะสร้างความเสียหาย ที่ยากต่อการแก้ไขกฎหมายกลับระบุว่าคำร้องของผู้ร้องต้องเขียนให้มีน้ำหนักที่ศาลเชื่อได้

ผมจึงเห็นว่าตรงนี้ขัดแย้งกัน อยากจะให้กรรมการได้ช่วยทบทวนดู

20

๑๔๒

สนช. ๖๖

ศรัทธา ๓๖/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านอาจารย์วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ อีกรอบหนึ่ง

5 เชิญครับ

นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ : ท่านประธานที่เคารพครับ โดยหลักการท่านสุรชัย กับผมไม่ได้ต่างกัน เพียงแต่ผมคิดว่ากรรมาธิการต้องหารือชัดเจนว่าจะตัดหรือไม่ตัด ถ้าตัดต้อง ขอมติใหม่ ก็เท่านั้นเอง เพราะไม่ใช่เรื่องถ้อยคำ ซึ่งก็ตรงกัน ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญประธานคณะกรรมการครับ

10

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :

ท่านประธานครับ คำว่า “ผู้ร้อง” ก็มีนิยามอยู่ในมาตรา ๔ คำว่า “ผู้ร้อง” ไม่ใช่ร้องขอให้ศาลกำหนด มาตรการชั่วคราวนะครับ ผู้ร้องในที่นี้มีนิยามอยู่ในมาตรา ๔ ก็คือผู้มีสิทธิเสนอคดีต่อศาล ก็คือคนที่ ฟ้องคดีนั่นเอง ฉะนั้นถ้าถามว่าคนที่ขอคุ้มครองชั่วคราวควรจะเป็นทั้งผู้ฟ้องและผู้ถูกฟ้องไหมทั้ง

15 ๒ ฝ่ายไหม ผมคิดว่าควรจะเป็นทั้ง ๒ ฝ่าย ถ้าเป็นทั้ง ๒ ฝ่าย คำว่า “คู่กรณี” ใช้ได้ครับ เพราะว่า ผู้ร้องไม่ใช่ผู้ร้องเพื่อขอคุ้มครองชั่วคราว แต่ผู้ร้องคือผู้ฟ้องคดีฝ่ายเดียวเท่านั้น แต่คู่กรณีกินความถึง ผู้ถูกร้องด้วย คือผู้ถูกฟ้องด้วยและผู้ทำการแทนด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ที่ประชุมก็ได้บันทึกคำอภิปรายของท่าน

20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย กับท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ในประเด็นนี้ แล้วก็คำอธิบายของคณะกรรมการแล้ว แต่คณะกรรมการเห็นว่าควรจะเป็น ท่านพงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร เชิญครับ

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร : กราบเรียนท่านประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผม ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร อันนี้ผมมาจาก

25 มาตรา ๖๙/๑ ผู้ร้องกับคู่กรณีในนิยามผู้ร้องจะแคบกว่าคู่กรณี คือคู่กรณีจะรวมทั้งผู้ร้องหรือ ผู้ถูกร้อง และให้รวมถึงผู้มีสิทธิกระทำแทนด้วย แต่ผู้ร้องหมายถึงเฉพาะผู้มีสิทธิเสนอคดีต่อศาล เท่านั้น เพราะฉะนั้นคู่กรณีมีทั้งผู้ร้องกับผู้ถูกร้องด้วย ทีนี้พอดูในบรรทัดที่ ๒ ของมาตรา ๖๙/๑ กรณีคำร้องของผู้ร้องจะต้องมีเหตุอันมีน้ำหนักที่ศาลจะวินิจฉัยให้เป็นไปตามคำร้อง เมื่อศาลเห็น

๑๔๓

สนช. ๖๖

ศรัทธา ๓๖/๒

สมควรศาลถึงจะกำหนดมาตรการ หรือคู่กรณีได้ยื่นคำขอ แต่เขาใช้คำว่า “คู่กรณี” ก็จะตีความ
รวมไปถึงผู้ร้องด้วย เพราะฉะนั้นคำว่า “คู่กรณี” จะโดนหมายถึงผู้ร้องด้วยจะซ้อนกัน
5 เพราะฉะนั้นพอผู้ร้องตามบรรทัดที่ ๒ ต้องมีเหตุอันมีน้ำหนัก แต่พอคู่กรณีในวรรคสาม
ยื่นคำขอไม่มีอยู่ในเงื่อนไขว่าต้องมีน้ำหนักหรือเปล่า ก็จะหนักกันอยู่ตรงนี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : กรรมการก็คุยกันให้ตรงนะครับ
เชิญท่านประธานคณะกรรมการครับ

10 ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :
ท่านประธานครับ ถ้าท่านรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ตัดใจว่า
มี ๒ ตัวละคร ขออนุญาตเรียนได้ไหมว่าถ้าไปแก้ในบรรทัด ๒ ได้ไหมครับ “และคำร้องของคู่กรณีมี
เหตุอันมีน้ำหนัก” หมายความว่าไม่ว่าจะเป็นของผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง หรือผู้กระทำการแทน
ต้องมีน้ำหนักหมด อันนี้ประเด็นที่ ๑

15 ประเด็นที่ ๒ ถ้ามีปัญหายังมีช่วงท้ายนะครับ “ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการประเภ
ทั้งหลายที่ศาลกำหนด” ก็จะขออนุญาตถ้าเป็นไปได้แก้ไขสอดคล้องได้ไหมท่านสุรชัยว่า บรรทัด ๒
และคำร้องของคู่กรณีมีเหตุอันมีน้ำหนัก ก็แก้ไขคลุมไปทั้งหมดครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย (รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
คือท่านประธานคณะกรรมการครับ คือผมเห็นว่าถ้าเราจะเน้นให้เห็นว่ามาตรา ๖๙/๑ เป็นเรื่องที่
20 ศาลจะใช้ด้วยความระมัดระวัง โดยอิงว่าการเสนอคำร้องที่จะขอให้ศาลสั่งตามมาตรา ๖๙/๑ คำร้อง
นั้นต้องมีน้ำหนัก ก็ต้องใช้องค์ประกอบนี้กับคำร้องของทุกฝ่าย ไม่ว่าจะยื่นโดยผู้ร้องหรือยื่นโดย
คู่กรณีต้องมีองค์ประกอบนี้ให้เท่าเทียมกัน อย่างที่ท่านประธานคณะกรรมการเสนอก็เป็น
วิธีการหนึ่ง หรือถ้าเป็นอีกกรณีหนึ่งก็คือกรณีที่เรากำหนดตัวละครฝ่ายเดียวเลย ก็คือผู้ร้องยื่นได้
ฝ่ายเดียว ไม่ให้สิทธิคู่กรณียื่น นั่นก็เป็นอีกวิธีการหนึ่ง ถ้าท่านเห็นว่าวิธีการหลังเป็นวิธีการที่ดีกว่า
25 ท่านควรตัดคำว่า “หรือคู่กรณี” ออกไป ก็คือศาลจะพิจารณาจากคำร้องของผู้ที่ประสบเหตุว่าจะ
นำไปสู่ความเสียหายร้ายแรงเกิดขึ้น แล้วผู้ยื่นนั้นเป็นคนขอให้ศาลสั่งที่จะใช้อำนาจตามมาตรา ๖๙/๑
ส่วนคู่กรณีที่ไม่เห็นด้วยเขาจะมาคัดค้าน ก็เป็นเพียงแต่เป็นเรื่องที่เขาจะคัดค้านเท่านั้นเองครับ

30

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เจ้าหน้าที่อย่าเพิ่งแก่นะครับ เอาตามเดิมก่อน
5 เดี่ยวจะสับสนกันไปใหญ่ นะครับ ขอประธานคณะกรรมการธิการอีกรอบหนึ่งครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :
เมื่อสักครู่นี้ท่านรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย พูด ๒ แนวทาง
แนวทางที่ ๑ คือให้คลุมในทุกกรณี ก็ใช้คำว่า “คู่กรณี” ตามบรรทัดที่ ๒ ซึ่งน่าจะเป็นเจตนารมณ์
เดิมของมาตรา ๖๙/๑ มาตรา ๖๙/๑ บรรทัด ๓ พูดถึงคู่กรณีอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นมาตรา ๖๙/๑
10 บรรทัด ๓ ให้คลุมถึงคู่กรณี ดังนั้นจึงต้องคลุมถึงคู่กรณีด้วย ถ้าเปลี่ยนไปเฉพาะเป็นผู้ร้องเท่านั้น
ซึ่งผู้ร้องหมายถึงผู้ฟ้องคดี ก็จะแคบมาก เพราะฉะนั้นผมจึงคิดว่าแนวทางที่ ๑ เปลี่ยนบรรทัดที่ ๒
เป็นคำร้องของคู่กรณี ต้องมีเหตุผลอันมีน้ำหนัก คือคลุมทุกกรณีไปครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญท่านประธานครับ
15 ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) :
ผมดูแล้วคำร้องตามมาตรา ๖๙/๑ มีแนวคิดจาก วิ. แพ่ง ในเรื่องการคุ้มครองชั่วคราวก่อนพิพากษา
ซึ่งโดยหลักผู้ยื่นคำร้องก็ต้องมีเหตุผลหนักแน่นที่เห็นว่า ส่วนผู้ถูกยื่นคำร้องอีกฝ่ายหนึ่งเขาก็มีสิทธิ
ที่จะขอมาตรการคุ้มครองชั่วคราวเช่นกัน ซึ่งจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายคนละมาตรา
กำหนด ตั้งแต่มาตรา ๒๕๓ มาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๕๖ ของ วิ. แพ่ง ดังนั้นถ้าแปลความอย่างนี้
20 ก็หมายความว่าคนที่ร้องขอวิธีการชั่วคราวจะต้องมีน้ำหนักหนักแน่น ส่วนผู้ถูกร้องอาจจะขออ้าง
บอกว่าเพราะอะไรที่จะต้องขอคุ้มครองเขา ซึ่งจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ถ้าให้แปลก็แปล
อย่างนี้ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญอาจารย์อุดม รัฐอมฤต ครับ

25 ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต (กรรมาธิการวิสามัญ) : ท่านประธานครับ
ผม อุดม รัฐอมฤต ครับ ผมในฐานะกรรมาธิการ ขออนุญาตเสนอความเห็นอย่างนี้ว่าที่เขียนอย่างนี้
มี ๒ เหตุด้วยกัน คือเหตุที่ ๑ ก็คือคำร้องในเรื่องที่เป็นข้อโต้แย้งว่าตัวเองมีสิทธิอะไร ส่วนอันหลังคือ
คำขอเพื่อจะคุ้มครองใช้วิธีการหรือมาตรการชั่วคราว เพราะฉะนั้นเหตุอันแรกเป็นเรื่องที่ศาลจะ

๑๔๕

สนช. ๖๖

ศรัทธา ๓๖/๔

พิจารณาว่าที่มาร้องศาลมีน้ำหนักหนักแน่นไหม ส่วนอันหลังผมดูแล้วก็เป็นเรื่องที่ศาลจะพิจารณา
มองว่าศาลเห็นสมควรเอง หรือมีคำขอจากคู่กรณี เพราะฉะนั้น ๒ กรณีนี้ไม่เหมือนกัน อันแรกเป็น
5 เรื่องเหตุของเรื่องที่มาให้ศาลพิจารณา ส่วนอันหลังเป็นเรื่องขอมาตรการหรือวิธีการชั่วคราว
ขอขอบคุณครับ

- ๓๗/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ก็ถือว่ากรรมาธิการยังขอยื่นประเด็นนี้

5 กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญยังไม่จบในกรณีผ่านวาระที่ ๓ ยังมีขั้นตอนต่อไปอีก มีประเด็นที่จะแก้ไขถ้อยคำอะไรอีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี ถู่ว่าที่ประชุมจบการพิจารณา

10 ในวาระที่ ๒ ต่อไปเป็นการลงมติในวาระที่ ๓ จะเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. หรือไม่

ท่านสมาชิกครับ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๒ (๑) กำหนดว่าการออกเสียงลงคะแนนในวาระที่ ๓ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ของรัฐสภา

15 และโดยที่มาตรา ๒๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวน ๒๔๘ ท่าน ดังนั้นการออกเสียงลงคะแนนในวาระที่ ๓ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. จึงต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน ๒๔๘ คือตั้งแต่ ๑๒๕ ขึ้นไป ก่อนลงมติผมก็จะขอ

20 ตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ ขอทราบองค์ประชุมครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๙๓ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๙๓ คน ถู่ว่า

25 ครบองค์ประชุม ต่อไปผมจะขอมติ สมาชิกท่านใดเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. กดปุ่ม เห็นด้วย สมาชิกท่านใดไม่เห็นชอบกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย สมาชิกท่านใดประสงค์ออกเสียงกดปุ่ม กดออกเสียงเชิญท่านลงมติได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๘ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

๑๔๗

สนช. ๖๖

สุชาติดา ๓๗/๒

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๙๓ เห็นด้วย ๑๘๘
- 5 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงมากกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภา เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. โดยกึ่งหนึ่งเท่ากับ ๑๒๔ มากกว่า กึ่งหนึ่งก็ต้องมากกว่า ๑๒๕ ซึ่งกระบวนการต่อไปสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะได้ส่ง
- 10 ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไปให้องค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง คือศาลรัฐธรรมนูญ และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗
- ขอขอบคุณคณะกรรมการครับ เป็นอันจบการพิจารณาเรื่องด่วน
- ระเบียบวาระที่ ๓ กระทู้ถาม ไม่มี
- ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ไม่มี
- ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี
- 15 ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี
- ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ
- ๗.๑ ขอยกเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
- พ.ศ. (ขอยกครั้งที่ ๔ ออกไป ๖๐ วัน)

20

25

30

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : โดยทางท่านประธานคณะกรรมการวิสามัญ

5 คือท่านชาญวิทย์ วสียงกูร มีหนังสือแจ้งว่าเวลาของคณะกรรมการจะครบกำหนดในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายนนี้ แต่ยังมีประเด็นที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาอีกหลายประเด็น โดยเฉพาะในเรื่องของการกำหนดอัตราเพดานภาษี การยกเว้นภาษี และการบรรเทาภาระภาษีการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตราข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งจะต้องมีการพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความสมบูรณ์ประกอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลกระทบต่อประชาชนอย่างกว้างขวาง จำเป็นต้องมีการพิจารณาอย่างรอบด้าน คณะกรรมการจึงขอขยาย

10 ระยะเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๖๐ วัน ซึ่งเป็นการขอขยายครั้งที่ ๔ และตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๙๘ กำหนดว่า ในกรณีที่กรรมการใดพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติไม่แล้วเสร็จในเวลาที่กำหนดประธานคณะกรรมการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน ต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วนแล้วให้ประธานสภาเสนอต่อที่ประชุม ในการนี้ที่ประชุม

15 อาจลงมติให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วันหรือให้ตั้งกรรมการคณะใหม่แทนคณะเดิมหรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมสภาจะเห็นสมควรในการขอขยายครั้งนี้ เป็นการขอขยาย ครั้งที่ ๔ ออกไปอีก ๖๐ เกินกว่าจำนวนที่ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติกำหนดไว้ จะมีสมาชิกท่านใดไม่เห็นด้วยที่จะอนุญาตให้คณะกรรมการวิสามัญคณะนี้

ขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่

20 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบ แต่เนื่องจากเป็นการขอขยายระยะเวลาที่เกินกว่าจำนวนข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๙๘ กำหนดไว้ ดังนั้นผมจะให้ที่ประชุมลงมติว่าจะให้มีการงดใช้ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติ

25 แห่งชาติ ข้อ ๙๘ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี เพื่อให้คณะกรรมการสามารถขยายเวลาการพิจารณา ครั้งที่ ๔ ออกไปอีก ๖๐ วันหรือไม่ สำหรับการงดใช้ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นการชั่วคราว เฉพาะกรณีนี้ ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๒๑๓ กำหนดให้ที่ประชุมสภาจะต้องลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

๑๔๙

สนช. ๖๖

สุชาติดา ๓๗/๔

ของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมสภา ก็ให้งดใช้ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้
ดังนั้นจึงต้องมีการถามมติ ก่อนถามมติขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อน ขอทราบองค์ประชุมครับ

- 5 (มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๘๐ คน)
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๐ คน ถือว่า
ครบองค์ประชุม ต่อไปเป็นการถามมติว่าสมาชิกท่านใดเห็นชอบให้งดใช้ข้อบังคับการประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๙๘ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี ให้กดปุ่ม เห็นด้วย สมาชิกท่านใด
10 ไม่เห็นชอบกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ท่านใดประสงค์ออกเสียงกดปุ่ม งดออกเสียง เชิญลงคะแนน
ได้เลยครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๖ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

- ๓๘/๑

๑๕๐

สนช. ๖๖

สำรวม ๓๘/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๐ เห็นด้วย ๑๗๖
5 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบให้บังคับใช้ข้อบังคับการประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๙๘ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี โดยให้คณะกรรมการวิสามัญ
สามารถขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.
(ขอขยายเวลา ครั้งที่ ๔ ออกไปอีก ๖๐ วัน) ได้ จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๗.๑

๗.๒ ขอขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
10 พ.ศ. (ขอขยายเวลา ครั้งที่ ๑ ออกไปอีก ๖๐ วัน)

15

20

25

30

๑๕๑

สนช. ๖๖

สำรวม ๓๘/๒

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. นายวิชณุ เครืองาม มีหนังสือแจ้งว่าระยะเวลาของคณะกรรมการจะครบกำหนดในวันอาทิตย์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ แต่เนื่องจากมีเนื้อหาสาระที่จะต้องพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ คณะกรรมการจึงขอขยายการพิจารณาออกไปอีก ๖๐ วัน เป็นการขอขยายเวลา ครั้งที่ ๑
- 5 ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๙๘ กำหนดว่าในกรณีที่คณะกรรมการใด
- 10 พิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการหรือผู้แทน จะต้องรายงานให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ และให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในการนี้ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติอาจจะลงมติ ให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน หรือให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ แทนคณะเดิม หรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะเห็นชอบ
- 15 การขยายครั้งนี้เป็นการขยาย ครั้งที่ ๑ ออกไปอีก ๖๐ วัน เกินกว่าข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คือข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติกำหนดไว้ ๓๐ วัน มีสมาชิก ท่านใดไม่เห็นด้วยที่จะอนุญาตให้คณะกรรมการขอขยายเวลาหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ ก็ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบ
- 20 แต่เนื่องจากการขอขยายเวลาที่เกินจำนวนที่ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๙๘ กำหนดไว้ ผมจะขอให้ที่ประชุมลงมติว่าจะให้มีการงดใช้ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ ข้อ ๙๘ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี เพื่อให้คณะกรรมการสามารถขยายเวลา การพิจารณา ครั้งที่ ๑ ออกไปอีก ๖๐ วันหรือไม่ ซึ่งในการงดใช้ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติ
- 25 แห่งชาติข้อนี้ กำหนดให้ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะต้องลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้งดใช้ข้อบังคับ การประชุมสภานิติบัญญัตินั้นได้ ดังนั้นต้องถามมติในเรื่องนี้ ขอตรวจสอบองค์ประชุมอีกครั้งหนึ่ง นะครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๗๗ คน)

๑๕๒

สนช. ๖๖

สำรวม ๓๘/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๗๗ คน ถือว่า

5 ครบองค์ประชุม ต่อไปเป็นการลงมติถ้าสมาชิกท่านใดเห็นชอบให้งดใช้ข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๔๘ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย สมาชิก ท่านใดไม่เห็นชอบให้กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ท่านใดประสงค์งดออกเสียงให้กดปุ่ม งดออกเสียง เชิญท่านลงมติได้เลยครับ ครบทุกท่านแล้ว ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๗๗ เห็นด้วย ๑๗๔ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบให้งดใช้ข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๔๘ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี โดยให้คณะกรรมการวิสามัญ สามารถขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.

15 (ขอขยายเวลา ครั้งที่ ๑ ออกไปอีก ๖๐ วัน) ได้ เป็นอันจบระเบียบวาระที่ ๗

สำหรับวันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้ว ขอขอบคุณทุกท่านที่มาประชุม ขอปิดการประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๕ นาฬิกา